

AMERIKANSKI SLOVENEK

List za slovenski narod v Ameriki in glasilo K. S. K. Jednote.

27. ŠTEVILKA.

JOLIET, ILLINOIS, 7. JUNIJA 1912.

LETNIK XXI.

KAZNOVAN DRŽAVNI PRAVDNIK.

V pravdi proti Darrowu, odvetniku bratov McNamara, prihaja do burnih prizorov.

ŠTRAJK NATAKARJEV SE ŠIRI.

Newyorški hotelirji v veliki zadregi. Boj med štrajkarji in policijo.

Los Angeles, Cal., 5. jun. — Okrožni pravdnik John D. Fredericks je bil danes kaznovan z globo \$25 in odvetnik H. H. Appel z globo \$5 po sodniku Huttonu, ker sta se gospoda v pravdi proti Darrowu hudo sprla in skoro stopla s pomočjo obtoženca radi nasprotnega mnenja o dopustnosti gotovih papirjev kot dokazila.

Los Angeles, Cal., 4. jun. — Obtožiteljstvo v pravdi, naperjeni proti odvetniku Darrowu zaradi podkupovanja, je danes jasno namignilo, da hoče dokazati, da je "Federation of Labor" ustanovila zagovorni sklad, s katerim da je bil porotnik Lockwood v slučaju McNamara podkupljen. Da se ta trditve utemelji, je bil pozvan kot priča blagajniški pomočnik pri "National Bank of Washington", H. H. Flather, ko je bil pravkar zaslišan Bert H. Franklin, kateri je s svojo izpovedjo povzročil navzočim lahko omarznic ali kurjo polt. Ime Samuela Gompersa, predsednika od "American Federation of Labor", se je ponovno omenilo v razpravi. Franklin je izpovedal, da mu je Darrow o neki priliki izpovedal, da prihaja denar za podkupljenje Lockwooda naravnost od Gompersa.

Gompers, vprašan o izpovedi detektiva Bert Franklina, je izjavil snoči: "To je nesramna laž, gola izmišljotina. Franklina sploh ne poznam in nisem imel z njim opraviti nikdar ničesar. Niti njemu, niti nobenemu drugemu nisem poslal denarja. Sploh nimam z denarjem ničesar opraviti, iz česar je že razvidno, da ni nič na stvari. Dokazna pisma imam za to, da je to nerensnica, a začasno se jih ne poslužim."

Šest oseb ustreljenih.

Newark, N. J., 5. jun. — Najmanj šest oseb je bilo ustreljenih in mnogo hudo ranjenih v pouličnem boju, ki se je vršil zjutraj med 150 štrajkajočimi delavci in mestno policijo. Pet štrajkarjev, en policist in neki neudeleženci na boju, ki ga je zadel krogla, se nahaja v kritičnem stanju v mestni bolnišnici. Drugi obsterljeni so bili prepeljani v razne bolnice.

Krdelo italijanskih žensk, oboroženih z noži in kamenjem, je napadlo oddelke delavcev, zaposlenih v delavnicih Lackawanna-železnice, in je nadaljevalo srditi boju, ki se je vršil pred prihodom policije, ko so redarji prihiteli stiskanim delavcem na pomoč. Ena izmed žensk je bila prijeta. Policista, ki jo je prijel, je veliko število štrajkarjev napadlo in gnjavilo, ko se je hotel podati z ujetnico do okrajne stražnice. Tovariši so mu prišli na pomoč in so razgnali napadalce. Deček Albert Faulkes, ki se je na poti v šolo približal ulicam, kjer se je vršil krvavi štrajkarski boj, je bil zadet po krogli in je umrl za strelna rano. Neka ženska, ki se je baje udeležila izgreda, je bila najdena obsterljena v hrbet. Morda okreva.

Štrajk natarkarjev.

New York, 4. jun. — Štrajk natarkarjev in restavratskih kuharjev, ki zahtevajo višje plače, krajsi delovni čas in pripoznanje svojih uni, se širi dan za dnem, in tako štrajkarji, kakor tudi posestniki po štrajku prizadetih hotelov se kažejo nespornost in zmage gotove. Nič manj nego šest velikih hotelov je bilo večerj prisiljenih, zapreti vrata svojih obednic, in ostale gostilne so mogle zadovoljiti samo omejeno število gostov. Voditelji štrajka so se včeraj posvetovali in so sklenili, pozvati hotelske zaposlene vseh poklicev, vkolikor pripadajo unijam, naj se pridružijo štrajkarjem. Splošen štrajk hotelskih zaposlenecv, zlasti če se ga udeleže strojniki, kurjači, oljarnji in elektriki, utegne povzročiti natarkarjem ugoden konec.

New York, 4. jun. — "International Hotelworkers' Union", kateri se je posrečilo, nad 40 hotelom in restavrantom vsled štrajka kacih 5000 natarkarjev napraviti veliko zadrego, je trdnega prepričanja, da bodo natarkarji zmagali.

Streljanje v seji.

Chicago, Ill., 6. jun. — "Sheet Metal Workers' Union No. 73" je bila snoči zbrana v svrhu letne volitve svojih uradnikov v Musicians' hallu pod h. št. 175 Washington st. Ko se je tekem seje pričnela nominacijska kandidatov za uradnike, je nek nečlan oddal sedem strelcev. Dva člana sta bila ranjena.

Wilbur Wright umrl.

Dayton, O., 30. maja. — Wilbur Wright, sloviti zrakoplovec, je umrl danes zarana ob 3. uri 15 minut za mrzlico. Boril se je s smrtno že več dni. Za časa njegove smrti so bili zbrani okoli njega njegovi priletni oče, njegova sestra in njegovi bratje Orville, Reuchlin in Lorin Wright.

Wilbur Wright je bil rojen leta 1867. Že kot dečka sta kazala brata Wilbur in Orville izredno zanimanje in nadarjenost za mehaniko. Najprej sta popravljala in izdelovala biciklje, in si tako prištedila par tisoč dolarjev. Potem sta se bavila z zrakoplovnimi načrti in poizkušan, ter sta imela pri tem čimdalje večji uspeh. Iznašla sta takozvani Wrightov aeroplan in prošlula zadnja leta po vsem svetu.

Washington, D. C., 30. maja. — Predsednik Taft, ki je izročil zlati kolajni, podeljeni po kongresu, Wilburu Wrightu in njegovemu bratu Orvillu, in ki je videl večkrat g. Wrighta letitečega, je narekoval sledečo izjavo: "Zal mi je, da je oče velike nove znanosti zrakoplovstva mrtev, in da mu ni bilo dano živeti, da bi videl čudoviti razvoj, ki bo gotovo sledil prvotnim ertam, katere je on očrtal. Wilbur Wright zasluži stati poleg Fultona, Stephensona in Bello."

Pariz, 30. maja. — Smrt Wilbur Wrightova je povzročila globoko žalost po vsem Francoskem, kjer je bil povsod priljubljen. Casopisi vsebujejo dolge, slaveče sestavke, še enkrat naštevajo njegove prve poletne na Francoskem začetkom leta 1908. Splošno priznavajo, da je francosko prvenstvo v zrakoplovstvu pripisati dejstvu, da sta brata Wright pokazala pot.

Visoke mesne cene.

Washington, D. C., 2. jun. — Visoke mesne cene prične zavezna vlada v kratkem preiskovati. Pravosodni departament pa tudi namerava, iznova začeti preiskavo "beefertrusta". Vprašanje, ali se oskrba ljudstva z mesom po naravnostnem prekrševanju Shermanovega zakona sme trpeti, se je vnovič pojavilo in predložilo v presojo glavnemu pravdniku Wickershamu, ki namerava začeti civilno tožbo, po kateri se ima trust za meso razdružiti. Zavezni pravdnik Wilkerson v Chicagu ima kup dokazil, zbranih med kazensko pravdo, ki se je končala nedavno z protivstojivo velemaresarjev. Tudi pravijo, da se ima v kratkem sklicati v Chicagu zavezna velika porota, ki nastopi kazenskopravno proti več pričam omenjene pravde zaradi krive prisige. Govori se celo o tem, da se velemaresari morda prostovoljno izrečejo za razdružitev svoje zveze.

Senator Lorimer in njegov sedež.

Washington, D. C., 4. jun. — Senator Lorimer pripravlja svoj zagovor in se posvetuje po več ur s svojimi prijatelji in uradniki, dočim je senator Kern iz Indiane pripravljen, pričeti boj proti Lorimerju z daljšim govorom populacije v senatu. Spet je zgodovina izvolitve senatorjeve v središču splošnega zanimanja, in doba zasedanja kongresa se utegne za en ali dva tedna podaljšati, če se hoče verjeti sicer dobro poučenim virom. G. Lorimer je odločnejši nego kdaj, bojevatli se za obdržanje svojega sedeža v senatu, in njegovi nasprotniki ne bodo opustili nobenega dovoljenega sredstva, da dosežejo svoj namen.

Pred odločilno bitko v Mehiki.

El Paso, Mehika, 4. jun. — Blizu Chihuahue zbrane glavne čete Maderove vlade in upornikov bržčas ne zadenejo skupaj pred enim tednom, ker so tiri Mexican Central-železnice popolnoma razdejani in projejo dnevi, če ne tedni, predno se pokvarjena mesta popravijo za porabo železnicam. Generala Villa in Rabago marširata na čelu množstevilnega oddelka vladnih čet proti Chihuahui in nameravata z napadom od strani izključiti oddelke generala Orozco od udeležitve na slučajni odločilni bitki. Uporniki so odpustili močan konjski oddelki v izhodni smeri, da preprečijo namere generalove vladne armade.

General Orozco je svoje zmage nad sovražnimi četami tako gotov, da je odposlal generala Francisco del Tori z velikim številom vojakov na jug pokrajine, da malo naselbino Santa Rosalia, ki so jo vladne čete obdržale v kljub ponovnim naskokom, končno iztrže Maderovi vladni in zasede po upornikih. Prebivavec Bachimbe, 40 milj južno od Chihuahue ob izhodu neke gorske soteske ležečega mesta, so se spet vrnili v svoje hiše, ko so se v soboto in nedeljo zatekli v gorovje in strahu, da se bo odločilna bitka med četami obeh sovražnih strank vršila v bližini njihovega kraja.

Cel kraj upepeljen.

Dunaj, 3. jun. — Vsled požiga je zgorelo celo mestoce Toki v severni Galiciji. Upepeljene so vse hiše in nad 2000 ljudi je brez strehe. Škoda znaša mnogo milijonov.

KDO BO NOMINIRAN V CHICAGI 18. JUN.?

Delegati se zbirajo k republikanski konvenciji za nominacijo predsednika Z. D.

TAFT I ROOSEVELT UPAPOLNA.

Če bo Roosevelt nominiran, bodo demokratski morda spet za Bryana.

Chicago, Ill., 6. jun. — Odločitev se bliža. Ze današnja seja deželnega odbora pokaže, kako veter piha. Danes se ima odločiti, ali bodo razprave javne, torej občinstvu dostopne, tako da odbor javno glasuje o upravičenju tega ali onega delegata do sedeža in glasovanja. Taftovci so za to, da se občinstvo pripuška k razpravam, a med glasovanjem izključuje. Rooseveltovci so pa za javnost tudi med glasovanjem.

Washington, D. C., 5. jun. — Podpredsednik Sherman je izjavil danes dop. med nekim pogovorom v Beli hiši, da bo po njegovih mislih predsednik Taft nominiran na deželni republikanski konvenciji v Chicagi, ki se prične dne 18. junija.

"Najmanj ne dvomim, da bo gospod Taft zopet nominiran," je rekel. "Imel bo najmanj sto delegatov več na razpolago, nego Roosevelt. Nočem navesti natančnih podatkov, ampak moje trdno prepričanje je, da bo g. Taft zopet nominiran."

Oyster Bay, N. Y., 5. jun. — Ker so bili izidi prvotnih volitev v South Dakoti samo nepopolnoma znani, ni hotel polkovnik Roosevelt izreči svoje sodbe o položaju. Polkovnik je bil vprašan, ali je res, da se udeleži deželne konvencije v Chicagi. "Tako mišlji moji prijatelji v Chicagi," je odgovoril polkovnik, "in bodočnost pokaže, ali imajo prav."

G. Roosevelt je rekel, da pač ne bo treba njegove navzočnosti v Chicagi in da bodo delegati ravnali, kakor jim je ljudstvo naročilo.

Chicago, Ill., 5. jun. — Trikratni demokratični predsednik kandidat, brezprimerni vodja naprednih demokrata, polkovnik William Jennings Bryan iz Nebraske, sedaj spet nastopa kot zvezda prve vrste na političnem nebu in opazovalci političnega položaja brez prav vsakih predsodkov ne bi bili nikakor presenečeni, če bi se postavil v četrtič za praporonosca demokratije. To je razvidno iz bojznih semkaj vsako uro dosevajočih delegatov k republikanski deželni konvenciji in iz razgovorov o političnem položaju na zapadu in jugozapadu.

Zadušeni po plinu.

Cincinnati, O., 4. jun. — 4 osebe so se zadušile na iztekajočem plinu, ko so poizkušale, osvoboditi Jakoba Sachsa iz nekega podzemnega hodnika, ki mu je služil kot žitno skladišče. New York, 4. jun. — Trupla ge. G. M. Warner, njenega 26 let starega sina in 2letne vnukinje so bila najdena v družinskem stanovanju. Vsi trije so bili žrtve svetilnega plina, iztekajočega iz zapirkov plinove napeljave.

Nesreča po zrakoplovu.

Seattle, Wash., 30. maja. — Zrakoplovec J. Clifford Turpin se je zaletel s svojim strojem danes pri svojem prvem poskusu vzleteti v prostor za gledavce, je usmrtil enega moškega in ranil 16 drugih oseb, med njimi šest žensk; en otrok prejkone podleže svojim poškodbam. Mož in otrok, ki sta bila smrtno ranjena, sta bila takoj prepeljana v okrajno bolnišnico, kjer je prvi ko izdihnil. Turpin in njegov spremljevalec Parmalee izjavljata, da je nesrečo povzročil neki gledavec, ki je baš pred strojem teklo, ko se je ta hotel dvigniti; da pa zavaruje dotičnika, je Turpin eno krilo odvil, in aeroplan se je zaletel s hitrostjo 50 milj proti odru.

V čast Kosciuszku.

Yonkers, N. Y., 30. maja. — Spominke Tadeju Kosciuszku, polskemu junaku, je bil odkrit danes pred polsko šolo in samostanom. Po odkritju je bila poltična parada mnogih društev. Predsednik Taft, škof Rhode, guverner Dix, polkovnik Roosevelt in drugi so brzojavno čestitali tukajšnjim Polakom k odkritju spominke junaku pri Saratogi.

Socialistovski izgredi v Belgiji.

Bruselji, 5. jun. — V Belgiji je prišlo ob volitvah do hudih izgredov in krovilitja. Veliko število jezuitskih samostanov in šol so po socialistih nahajajo mnoge množice ljudstva oblegale, nasokovali in deloma razdejali. 50,000 rezervnih vojakov je bilo poklicanih pod orožje. Mnoge delavske zveze so zaštrajkale.

Zofija Hohenberg.

Dunaj, 29. maja. — Senzacijo je vzbudila objava knjige, ki jo je spisal grof Adalbert Sternberg pod naslovom "V premeni časa" in ki v nji izjavlja, da je vojvodinja Zofija Hohenberg, poprej grofinja Chotek, ki je bila nekoč častna dvornica nadvojvodinje Izabele, upravičena biti smatрана za cesarico avstrijsko, ko pride nadvojvoda Franc Ferdinand do prestola, in da so njeni otroci zakoniti dediči prestola.

Grofinja Zofija je bila Ogrinja (Op. st. Ali ne Čehinja?) plemenitega, a ne kraljevskega rodu, in ko se je prihodnji cesar oženil z njo, se je odrekel vsem pravicam njenih otrok do prestolonasledstva. Pred kratkim je grofinjo pripoznal kot zakonito, ne morganatično, ženo najvojvode nemški cesar Viljem.

Pisatelj knjige zahteva končno rešitev mučnega vprašanja o prestolonasledstvu po cesarju Francu Jožefu, dokler je še živ.

Pisatelj trdi, da ženitev najvojvode z grofinjo ni bila morganatična, kakor se sploh misli, celo v Avstriji. To dokazujejo, pravi, naslova "vojvodinja" in "njena visokost", podeljena Zofiji, in njeno dostojanstvo na avstrijskem dvoru in uradni stan na dvorih drugih dežel.

Nadalje trdi, da vprašanje enako plemenitega rodu ni merodajno, kakor so dokazali mnogi kraljevski prejšnji slučaji.

Potem izjavlja, da največji učenjaki v Avstriji pravijo, da je grofinja Zofija zakonito nadvojvodinja in nijeden pravoznanec ne more dokazati ničesar nasprotnega. Od visokih večakov na drugih dvorih, ki jih je pisatelj vprašal o tej točki, je 99 odst. reklo, da imajo otroci nadvojvodinje zakonito pravico do prestola po smrti svojega očeta, vključ njegovi prisegi pred njeno poroko, v kateri se je odrekal pravic o njihovem nasledstvu.

Grof Sternberg izjavlja, da najvojvoda Franc Ferdinand ostane pri svoji prisegi, dokler bo živel, a preklicati ne more pravic svojih otrok.

Nemške vojne ladje dospele.

Fort Monroe, Va., 3. jun. — Častniki in moštva trojih nemških vojnih ladij, ki se mude na obisku v ameriškem vodovju, da vrnejo lanski obisk ameriškega brodogovja v Kielu, so bili danes pozdravljeni po predsedniku Taftu. S tem pozdravom se je pričela vrsta slavnosti, ki pokažejo Nemcem ameriški gostoljubnost. Na krovu nemških vojnih ladij se nahajata dva princa, ki vzbujata posebno zanimanje družabnih krogov v Washingtonu in New Yorku.

Izjavljen atentat.

Budimpešta, Ogrsko, 29. maja. — Pozno snoči je na stopnicah državnobozorskega poslopja razletela dinamitna patrona, ki je razdejala mnogo oken, a sicer naperila malo škode. Oblastva domneva, da je bila patrona prinešena v poslopje med nedavnimi delavskimi nemiri.

Žrtvi zrakoplovstva.

Bremen, 2. jun. — Albert Buchstatter, eden najbolj znanih zrakoplovecv nemških, in njegov pasazir, lajtnant Stille od nemške armade, sta danes naglo storila smrt, ko se je enokrilnik, s katerim sta letela, nenadoma prekulnil in je oba pod sabo pokopal.

480,000 gostinl na Francoskem.

Pariz, 30. maja. — Navsetovani zakon, po katerem bi se imelo omejiti število gostilnic na Francoskem, se gotovo zavrže, ker so tri četrtine državnozbornih poslancev proti njemu. Na Francoskem je 480,000 gostilnic, ali ena na vsakih 80 prebivavec. Predlagano je, omejiti gostilne na eno za vsakih 200 domačinov. Pariz ima 30,000 gostilnic. Alkoholizem je baje predvsem odgovoren za "plemensi samomor" na Francoskem.

Edina pot.

Edino zanesljiva, četudi ne vedno najhitrejša pot do uspeha je služba. Dobra reč mora končno zmagati in odstraniti vse zapreke, ki ovirajo napredek. Ljudstvo rado sprejema in podpira vse, kar ima zaslug ali vrednost. Pred več nego dvajsetimi leti je prišlo prvotno Trinerjevo ameriško zdravilno grenko vino v javnost in premagavši predsodke, ponaredb in vse ovire, je pridobilo odlično mesto med družinskimi zdravili, katero zavzema danes, posebno v boleznih želodca in črev, v malokrvnosti in vseh takih boleznih, ki jih povzročijo kaka nerednost v prebavi. Priporočljivo je v slabosti, razdražljivosti, izgubi spanja, težavi po jedi, zapeki, bljuvanju, napanjanju, bolečinah in krčih. V lekarnah. Jos. Triner, 1333-1339 S. Ashland ave., Chicago, Ill.

NA BALKANU ZOPET HUDO VRE.

Albanci pripravljani na boj za svobodo ali smrt, in turške čete že marširajo.

KRALJ FERDINAND NA DUNAJU

Prvi avstrijski "dreadnought" baje napočno zgrajen in neraben.

Carigrad, 4. jun. — "V balkanskih državah pride prav gotovo v najbližji bodočnosti do splošnega vstanka, če ne bo velevlastim mogoče, napraviti konec italijansko-turški vojni." Tako nekako je rekel danes bolgarski minister vnanjih zadev po neki brzojavki, dospeli iz Sofije. Neka brzojavka iz Ueskueba na Kosovem pravi, da je tja dospel Iza Bolatinec, znani albanski vodja, in izjavil, da je pričakovati splošnega vstanka.

"Albanci," je rekel Bolatinec, "zahtevajo svobodo ali smrt. Turki ne ostajajo pri nobenih obljubah." Hasan bej in Nedih Draga-bej, dva bivša člana otomanskega parlamenta, podpirata Bolatina v njegovem prizadevanju, uprizoriti splošen vstane.

Dunaj, 4. jun. — Iz Albanije dohajajo vznemirljiva poročila. Splošen vstanek smatrajo tam za neizogiben, ker se glavni rodovi oborožujejo in vsak dan ojačujejo. Znamenit pojav je okolnost, da se katoliški Albanci pod vodstvom Zefi Vogelsa udeležujejo gibanja. Albanci nočejo dlje prenašati preganjanja po mladoturkih. Turška vlada je že odposlala en armadni zbor proti Albaniji, da se nameravani vstane zadržati v spočetku, ako mogoče.

Kralj Ferdinand na Dunaju.

Dunaj, 5. jun. — Pri svečani pojedini, ki jo je priredil cesar Franc Jožef v gradu Schoenbrunn v čast bolgarskemu kralju Ferdinandu, sta vladarja napila drug drugemu in si prav srčno nadržavila.

V zdravilnih se je poudarjal uspešni razvoj Bolgarije, ki tako zelo pospešuje mir, in so se omenjali izvrstni odnosaji med dvojno monarhijo in balkansko državo.

Najbolje poučeni krogi mislijo, da je obisku bolgarskega vladarja v sedanjem trenutku pripisovati političen pomen, in to misel podpira dejstvo, da se je kralj Ferdinand z avstro-ogrskim ministrom vnanjih zadev, grofom Berchtoldom, prav mnogo posvetoval.

Prvi "dreadnought" izkažen?

Dunaj, 4. jun. — Zelo neprijeten vtis napravljajo govornice, ki se razširjajo o prvem dreadnoughtu vojne mornarice avstro-ogrsko, "Viribus Unitis". Govornice sicer še nikakor niso potrjene od merodajne strani, a se trdovratno vzdržujejo in zahtevajo skorajšnjega uradnega pojasnila. Po teh govoricah je nova bojna ladja napočno zgrajena. Pripetili so se baje vsi mogoči računski pogreški. Teža in gažnja sta baje prve znatno večji, nego je bilo preračunveno v podrobnem načrtu, tako da je okretnost ladje baje za petdeset odstotkov zmanjšana.

Obstrukcija v ogrskem parlamentu.

Budimpešta, 4. jun. — Predsedniku grofu Tisza se je danes privkral po več dneh posrečilo, hrupne obstrukcioniste v toliko pomiriti, da je bilo več predlogov sprejetih.

Sunder je bil strašen, predno je prišlo tako daleč. Vsi člani opozicije so si oskrbeli trobente, piščali, brundala in slično "miloglasno" orodje ter so povzročali tak hrust in trušč, da ni mogel grof priti do besede dolgo časa. S pomočjo članov desnice se mu je končno posrečilo, da so bile sprejete brambne predloge, ki so ovirale vse zakonodajno delovanje več mesecev. Opozicija naprosi cesarja, da posreduje.

Slovenske novice.

— Sheboygan, Wis. Rojak John Skoek, 38 let star, je stanoval tu pri svojem bratu, ki je salunar pod h. št. 222 N. Eight st. Dne 19. maja je čil in čvrst odšel neznanokam. Čez teden dni so našli njegovo mrtvo truplo v reki. Pokopan je bil na katoliškem pokopališču. V stari domovini zapušča ženo in otroke.

— New York City. Rojak Mihael Kosak je bil v nedeljo 26. maja ob 11. uri ponoči v vzhodnem doljemem delu mesta napaden, pobit na tla in oropan. Neznani lopovi so mu vzeli tiro z veržico in 103 dolarjev v gotovini.

— East Palestine, O. Rojaka Josipa Hafner je dne 25. maja zgrabil tu blizu vlak in ga usmrtil v pričro njegove žene in njunega sinčka.

— Dunlo, Pa. Tu nameravajo rojaki zgraditi "Slovenski Dom".

NAZNANILO SLAVNIM NAROČNIKOM AMER. SLOVENCA.

Kakor je starejšim in najzvestejšim naročnikom našega lista še dobro znano, je bila prvotna naročna lista \$2.00 na leto. Ker so se gmotne razmere pri nas v Ameriki tako spremenile, smo primorani od prvega septembra t. l. zopet naročnino povišati na \$2.00. Zanašamo se, da so naši naročniki razsodni in da nam tega ne bodo zamerili, ako pomislijo:

1. Cene papirja in drugih tiskovnih potrebščin so v teku zadnjih let skočile za 30 odst.

2. Naš list je delavski list, zato brani delavca, plačujemo pa tudi sami svojim delavcem v tiskarni unijsko plačo, katera se je tekom zadnjih petih let, kakor je slehernemu znano, tudi znatno povišala.

3. Ker so se živila podražila in privoščimo vsacemu, kar mu gre po zaslugi in pravici, smo tudi glavnemu osebju pri uredništvu in upravnistvu že z novim letom drage volje povišali plačo.

4. Naročnina vseh naših slovenskih tednikov znaša po \$2.00. Ni naš namene delati konkurenco in nekolegialno v nič devati druge, toda samozavestno pa moramo pribiti, da ima naš "linotype" tako goste črke, da je vsled tega v našem listu več berila na eni strani, kakor v kateremkoli drugem slovenskem listu na dveh straneh.

Kdor bo imel list plačan za delj časa po 1. sept. 1912, akotudi za več let, bo list prejemal brez doplačila, dokler mu stara naročnina ne poide. Oni pa, ki bodo liste naročili po 1. sept. 1912, bodo plačali \$2.00 na leto, zato je svetovati onim, ki se žele poslužiti te prilike, da zdaj plačajo list vnaprej za delj časa.

Ker smo pa bili iz gmotnih razlogov primorani zvišati naročnino, bomo skušali tudi v prihodnje, da bo list v vsakem oziru napredoval in svoje naročnike popolnoma zadovoljil. Tudi nadalje trudili bomo prinašati vse novice ameriške in novice iz stare domovine. Kakor doslej, se bomo tudi nadalje trudili braniti najdražjo našo svetinjo sv. vero in ponujati zlasti onim, ki ne slišijo božje besede v svojem jeziku, vsak teden tečne dušne hrane in tudi zabavni del našega lista bo vedno tak, da bodo bravci z njim zadovoljni. Prosimo spoštovane svoje naročnike, ostanite nam torej tudi v prihodnje zvesti.

Uredništvo in upravnistvo Am. Sl.

Okraden Američan.

Dunaj, 3. jun. — Iz Inomosta na Tirolskem se poroča o tatvini, katere žrtve je bil neki Američan. Newyorčan James Deeringu, ki je na svojem potovanju po Evropi šele pravkar došel iz Trsta v Inomost, je bil ukraden njegov kovčeg, ki je vseboval starin in dragocennosti za \$25,000. Policijska oblastva evropska so brzojavno obveščena o tatvini.

Jolietске novice.

— G. John Mahkovec in njegova gasoproga odpotujeta prihodnji turek v New York, odkoder odrineta dne 15. junija na krovu novega parnika "Kaiser Franz Josef I." od Austro-Američana čez široko morje v staro domovino na obisk. G. Mahkovec običje predvsem svoje brate v rojstni vasi Reka gozdj pri Litiji, v Trstu in v Trbovljah. Srečno pot!

— Povodom letne konvencije državne zveze Elkov, ki se vrši ta teden v Jolietu, je vse notranje mesto v zastavah.

— K ustanovitvi Krožka "Ameriška Slavija" v Jolietu smo prejeli sledeči dopis:

Joliet, Ill., 4. jun. 1912. — Možje in žene, ki so bili na seji Krožka "Ameriška Slavija" (American "Slavia" Circle) zadnje nedelje in oni, ki so pristopili takrat, so s tem pokazali, da re imajo slovenski narod pri srcu in želijo kaj koristnega za jolietški slovenski narod storiti. To je najboljši "Krožek", kar se jih je še začelo v našem mestu. Namen je, združiti ves slovenski svet v tem mestu, da se bodo boljše med seboj spoznali in bodo bolj spoštovani od tujega naroda. Ta "Krožek" bo ime italico, koncerte, zabave, večerno šolo, pevski zbor, zgodovinska predavanja, igre i. t. d. in vse drugo kar je podučilivega za narod. Člani bodo zbrani iz najboljših mož in žensk. Vstopnina je \$5.00 za moške in \$2.50 za ženske, za celo leto — naprej plačano. Najboljši Polaki, Hrvati, Slovaki, Srbi in Slovenci so javljeni pristopiti. Rev. Olaszewski, Rev. Ivečić, Rev. Violčić, Rev. Kranjec in Rev. Pollak so naši prvi člani in kažejo, da ljubijo "Slavijo". Vsi "business men", pristopajte hitro, da ne boste kaj dobrega zamudili, ker bo dosti za naučiti se in videti kaj zanimivega. Modri bodete, da ste Slovan, ako pristopite k temu "Krožku" — k "Slaviji", katera bo "večerna zvezda" jolietškega slovenskega naroda. Bog pomoz! — Dr. M. J. Ivec.

IZ SLOVENSkih NASELBIN.

Joliet, Ill., 5. jun. — Lepo slovesnost so imeli zadnje nedelje naši cerkveni strežniki. Blagoslovilo se jim je pri popoldanskem službi božji po primerenem nagovoru krasno predelano strežniško bandero, za katerim bodo naši strežniki stopali kot častna družba. Pri blagoslovitvi sta kumovala gospod in gospa Stonich. Zahvala za to slovesnost gre pred vsem drugim našim vrlim šolskim sestram in pa gospej kumici in gospodu kumu.

— G. Matija Nemanich umrl. Spet je izgubila naša jolietška naselbina enega izmed najbolj znanih rojakov, ki je svoja črna delovala za našo cerkev sv. Jožefa in za razvoj naših podpornih društev ter se mnogo let bavil tudi s politikom. G. Matija Nemanich, stanujoč pod h. št. 1303 N. Center street, oženjen, star 43 let, je nanaglo umrl za srčno kapjo v ponedeljek, dne 3. majnika, okoli polu ene ure popoldne, ko se je vračal od dela pri tvrdki "Joliet Slovenic Bottling Co." Dasi je pokojnik bolehal že tri leta in bil že sredi zadnje zime skoro kraj groba, vendar se je v zadnjem času toliko očvrstil, da je njegova nagla smrt vse njegove sorodnike in prijatelje in znance pretresla.

Pokojnik je bil rojen leta 1869. v Lovkvi pri Metliki na Belokranjskem, odkoder je prišel pred 24. leti v Ameriko, in sicer najprej v Chicago, kjer je bival kaeih devet let. Že v Chicagu je pridno deloval na društvenem polju in bil med drugim tajnik dr. sv. Štefana št. 1 K. S. K. J., zato je dobro znan tudi med čičaškimi rojaki. Pred 15. leti pa se je preselil s svojo družino v Joliet. Tu se je združil s svojim bratom Antonom najprej v grocerijski trgovini in potem pred desetimi leti v pogrebniškem podjetju; pred petimi leti pa je otvoril sam svoj pogrebni zavod. Kakor že omenjeno, se je pokojnik Matija Nemanich, prišediš v Joliet, takoj začel po svojih močeh truditi za vsestranski razvoj in napredek naše naselbine. Za našo cerkev je vneto deloval o vsaki priliki. Prav tako za naša podporna društva. Bil je član društva Vitezov sv. Jurija št. 3 K. S. K. J., potem društva sv. Martina Zap. Kat. Unije; in pripadal je še drugim zavornim društvom. Vneto se je udeleževal tudi političnega gibanja v tem mestu, kar najbolje dokazuje dejstvo, da je bil 8 let pomožni supervisor; za republikansko stranko se je vneval. Tudi za naš napredek v narodnem oziru je bil navdušen.

Oženil se je pokojnik pred 19. leti z gdčno, Marijo Horvat iz Brownsa, Iowa. Zapušča petero otrok, ki so John (v 18. letu starosti), Marija, Ana, Julija in Josip (v 7. letu starosti). Razun teh žalujejo za pokojnikom njegovi stariši, oče Matija Nemanich in mati Katarina rojena Škof, oba stara po 78 let in stanujoča na Nemanichevem letovišču, Clement st. nad Theilerjevimi parkom; oba že 13 let v Ameriki. Nadalje brat Anton, naš znani veljak; brat John, ki je pred 6. leti odpotoval v staro domovino; sestra Barbara omožena Željko tukaj; in druga sestra Katarina omožena Weber v Chicagu. Vsem našo iskreno sožalje!

Pogreb se bo vršil radi jutrišnjega praznika (Telovo) šele v petek dopoldne s sv. mašo zadušnico ob 9. uri v naši cerkvi. O tem prihodnjic. Svetila pokojniku večna luč!

— Za piknik, ki ga priredi slavno društvo sv. Jožefa št. 2 K. S. K. J. v Theilerjevem parku tretjo nedeljo tega meseca, to je, dne 16. junija, je zanimanje splošno, in pričakovati je najobilnejše udeležbe, če Bog da primerno vreme. Tiket si na prodaj po \$1.00, a so vredni mnogo več, kajti vsak tiket ti daje pravico do prostega vstopa, prostega prigrizka in proste pižake, katere ne bo primanjkovalo. Zatorej na svidenje v parku dne 16. junija!

— "Slovenski Dramatični Klub" je bil ustanovljen dne 31. majnika t. l. v Jednotini dvorani. Ker je ta ustanovitev velikega pomena in nam topot nedostaje prostora, izporočimo več o tem prihodnjic.

— Krožek "Ameriška Slavija" v Jolietu je takorekoč že tudi ustanovljen. Uradno naznanilo o tem objavimo v kratkem. Danes samo opozarjamo na tozadevni dopis dr. J. Ivca na 1. strani te št.

— G. Mihael Sitar se je podal te dni na Calumet, Mich.

— Ga. Roza Zupančič in gdčna. Kujavc iz La Salle, Ill., sta prišli zadnje soboto semkaj na obisk svojih sorodnikov, g. Zupančiča, g. Matt Grahka in dr. V spremstvu zadnjega sta si ogledali tudi tiskarno Am. Sl.

— G. Ignac Česnik iz Willarda, Wis., se je mudil v ponedeljek in torek tukaj po svojih opravkih.

— Bliznji Rockdale, ki je po večini slovenski, res naglo napreduje. Novih hiš je čimdalje več, in sicer prav ličnih enonadstropnih hiš, podobnih pravim vilam ali selskim dvorcem. In obstranske tlake (sidewalks) bo imel Rockdale kmalu lepše nego Joliet. So res napredni naši Rockdaleci in zaslužijo javno pohvalo, da jo bo slišati še onostran oceana.

— Pisma na pošti koncem zadnjega tedna so imeli: Babič Alojz; Borič Jo-

van, Bosnič Jakob, Brkljac Gjuro, Erjavac Josip, Gračanin Jure, Kern Frank, Majkar Franciška, Mihalič Martin, Možina John, Ogulin John, Skompa Josip, Tadič Milovan, Vrbos Frank, Volk Fred.

St. Paul, Minn. — Umril je dne 1. junija v tukajšnjem semenišču bogoslovec g. Anton Logar, sin znane Logarjeve družine, h kateri so se kaj radi zatekali naši slovenski semeniščniki St. Paulskega semenišča. Pokojnik je bil sin delavske družine Logarjeve. Oče mu je umrl že pred par leti. Cela družina je stavila vse upanje svoje na nadebudnega mladeniča v nadi, da ji kdaj povrne velike gmotne žrtve. Božja previdnost je drugače sklenila in poklicala k sebi mladeniča v cvetu mladosti. Pokojnemu kleriku naj sveti večna luč, vžaljeni družini pa naše sočutje!

St. Paul, Minn., 3. jun. — Ni dolgo odkar sem pisal nek dopis v A. Sl. in v njem tudi omenil nekaj o St. Paulskem semenišču in o slovenskih študentih, ki študirajo v njem.

Bilo je ravno nekako o Božiču, ko je eden naših tovarišev zapustil semenišče in se podal kot delavec v vinograd Gospodov tja v državo Ohio, mesto Cleveland. Tako se je štiripredna deteljava spremenila v triperesno. A ni nam bilo toliko žal zaradi tega, saj peresce detelje se je samo začasno odepilo od drugih peres. A bolj nam je žal za pred deteljico, ki se je odepilo pred kratkim; odepilo se je za vedno od triperesne detelje, uvenelo je za vedno.

Usoda je namreč zahtevala žrtev v najlepši dobi življenja.

Bilo je zadnji četrtek 30. maja, ko se je Anton Logar, v 24. letu svoje starosti, bogoslovec drugega letnika v semenišču sv. Paula, napotil sam k "Minnesota river" z namenom, da bi si kupil čoln (canoe) za približaječo se počitnice. Prost trudopolnega dela, ker smo ravno končali skušnje iste dne, si je hotel privoščiti in preživeti nekaj prostega časa na vodi v čolnu, kar je imel veliko veselje do tega. A nesreča je hotela drugače. Ko je on dospel do kraja, kakor sem ga že omenil, si je kupil čoln (canoe) in se začel voziti po reki. Le malo časa je užival tu veselje. Hudi vrtinci vode so ga zvaljili v svoje okrožje in se začeli igrati z lahkim čolnom. K temu so pripomogli tudi valovi, ki so prišli od nekega parnika v bližini onega kraja, kjer se je čolnici vrtel za nekaj časa. A ker se ni mogel ustavljati pred velikimi premoči vrtincev, se je prvi konec vzpel kvišku in Tone je padel v vodo. Vrtinci so ga takoj potegnili notri, a pripomogel si je toliko, da je prišel zopet na površje. Toda neveselje plavanju in tudi zelo prestrašen, si ni mogel veliko pomagati. Ker se tudi nobena pomoč ni nudila, je moral podletiti vodni sili in tako izdihniti svojo dušo na mehki vodeni postelji. Zalosten prizor je bil to za brata, ko je ravno prišel blizu obrežja, ko se je njegov brat boril z smrtjo, a ni mu mogel ponuditi nikake pomoči, da bi ga rešil gotove smrti.

Kak udarec je bil to za mehko materino srce, ko je zvedela to žalostno novico in istotako njegovi bratci in sestrici. Komaj so bili odložili črno žalno obleko, komaj se jim je srce malo utolažilo in pomirilo od zadnjega udarca, ki jih je zadel lansko leto, ko jim je bela žena pokosila in ugrabila očeta, ljubega očeta in s tem zadalano srco soproge in njegovim otrokom. Gotovo hujske so morale biti bolečine v materinem srco, ko je smrt ugrabila izpred njenih oči v trenutku njen up, njeno vse, njenega ljubega Toneta. Z radostjo je pričakovala in štela leta, ko bi bila ućakala videti svojega sina novomašnika, ki bi bil pel novo mašo v teku dveh let, ako bi mu bila sreća mila. Ves up, ki ga je imela ljuba mati v njega, vsa pomoč, ki jo je dobivala od njega in tudi še pričakovala, je uničena, je razrušena za vedno. A naj bo potolaženo srce materino in srca bratcev in sestra, naj se zaceli rana src s tolažilom: le nekaj časa še, le nekaj zemeljskega trpljenja bomo prestali in potem se podali tja k tebi, zopet sešli v veseli družbi s teboj in z očetom v rajskih višavah. Ti Tone pa prosí za nas vse tam pri Bogu in Materi Majniški, kateri si še zadnji dan, predno si zapustil to solzno dolino, skazal čast z milimi pesmi-mi veselega, krasnega majnika. Marija te ne bo zapustila, dala ti bo stoterno povračilo za to, kar si je ti na čast storil skozi celi mesec majnik.

Zatorej ti prosí za svojo mater, brate, sestre in tudi za nas druge, da srečno končamo boj tu na zemlji in se snidemo enkrat skupaj s teboj in nebeskem rajju. Saj ti si prost boja zemeljskega sedaj, končal si ga v mladostnem cvetu, dopolnil si časo življenja, zemeljskega trpljenja, a zdaj živš življenje mirno, življenje brez hrupa, življenje angeljsko. Zatorej naj ti zakličemo vsi skupaj:

Pač blagor, blagor tebi,
Tam dobro je za te,
Na srečnem božjem nebi
Oj moli še za me!

Pogreb ranjkega se je vršil v ponedeljek 3. junija in se ga je udeležilo 16 duhovno. Ob 9. zjutraj je bilo truplo prenešeno v župno cerkev sv.

Neže. Pred krsto so stopali njegovi sošolci v talarjih in koretjih oblečeni in pevski zbor iz semenišča pod vodstvom Rev. Missia. Nato se je vršila petra sv. maša zadušnica, ki jo je opravil Dr. Schaeffer, ravnatelj semenišča sv. Paula, in dva dijakona, ki sta bila eden kot dijakon in drugi kot subdijakon. Father Solnce je v svojem pretresljivem in v srce segajočem govoru opisal in orisal mladostno življenje ranjkega, ki ga je orisal kot mladeniča lepega značaja in vzornega življenja. Potem je bilo truplo prepeljano na pokopališče "Calvary". Za njegovo krsto se je peljala njegova tužna mati, katere srce se je topilo v solzah žalosti, in poleg matere njegova dva brata in štiri sestere. Njegovo truplo je bilo položeno nato v hladen grob med jokom in jadicovanjem svojih žalujočih.

Spavaj Tone, spavaj sladko, v hladni zemlji se počij, dokler angelj s trobentno glasno pride, te iz spanja vzbudi.

Pobratim.

Calumet, Mich., 27. maja. — Dragi urednik A. S.! Ker sem malo zaostal z naročino, zatorej zdaj pošiljam en dolar, in ostanem še naročnik Vašega lista.

Zadnje nedeljo smo imeli pri nas prvo sv. obhajilo, ravno na binokstni praznik. Dvainšestdeset deklic in šestdeset dečkov je prejelo Najsvetejše. Z veseljem jih je bilo videti, ko so prikorakali iz basementa v cerkev dva po dva skupaj. Koliko veselje starišev, ki vidijo svoje otroke iti k mizi Gospodovi, a še večja sreća pa za same otroke ko pride sam Bog prebivat v njih srce. Zato se imajo zahvaliti Rev. L. Klopčiču za njegov trud, ki jih je tako izvrstno izučil. Marsikatero oko je bilo solzno, ko je naš župnik imel govor pri prvi sv. maši po angleško in po slovensko, tako da ako bi imel človek kamnito srce, bi ga moralo ganiti do solz. Zato rečem, da je izboren govornik.

Tudi pri nas na tem mrzlem Calumetu se je začelo poletje, samo bojmo se, da bo spet čez par mesecev sneg zapal; ne bojimo se, da bi bili dolgo brez ledu.

Kar se pa dela tiče, je po navadi. Sliši se, da bo spet Osiala-rudnik začel delati prihodnji teden, ki je že počival tri leta; a kaj je bilo vzrok, tega sam ne znam. Delavec ne vabim nobenega sem, zakaj jih je tukaj zadosti.

John Gosenca.

Cleveland, O., 3. jun. — Že delj časa mi ni bilo mogoče vam pisati iz naše velike naselbine. Tudi ni bilo posebnega, to je, izvanrednega. Seveda, nekaj se še vsak dan zgodi. Tu se dva poročita, tam se dva zaročita, tam smrt raztrga vez, in zopet tam zahteva smrt žrtev; včasih mladega otroka, včasih odrastlega. Nasprotno pa pridejo tudi novi naselniki, nekateri iz "stare kontre", in zopet drugi, ne vem odkod, včasih so nam rekli, da jih tisti "tete" vlovijo v jezerih. In tako se naša naselbina, ki je že sedaj za pol Ljubljane velika, še vedno množi.

Napredujemo pa ne samo po številu, ampak tudi v drugih ozirih. Dela se dosti dovoljno, vendar pa bi ne bilo svetovati ljudem hoditi semkaj iskat dela in službe, ne da jim preskrbi delo že popred kak prijatelj, ker drugače morajo včasih dolgo čakati, predno dobio službo.

Vedno bolj in bolj kupujejo naši rojaki svoje hiše, kar je gotovo dobro znamenje. Vsak zdrav delavec, ki skrbi vsaj nekoliko za prihodnost, si lahko počasi napravi svoj dom. To nam kažejo zgledi tukaj. Vzrok, da morajo nekateri ljudje vedno plačevati "rent", najemščino, je največkrat to, da so se ti ljudje od začetka premalo brigali za prihodnost. Kakor delajo nekateri danes, tako so delali drugi pred njimi, namreč živeli so od dne do dne. Kar so zaslužili, so po večini pustili po saloonih ali na drug nepotrebn način zapravili, in sedaj, ko imajo družine, pa je nemogoče priti na površje do boljšega stanja.

Torej, fantje, varčujte sedaj, dokler ste sami. Sedaj je čas. Začnite z malim, denite na stran vsak mesec par dolarjev in začelo se vam bode nabirati. Le začeti je treba, toda začeti takoj. Ne recite: "bom začel prihodnji mesec", ali "bom začel hraniti prihodnje leto." Danes začnite, sedaj in videli bodete, da ni tako "strašno" težavno. Poglejte ljudi, ki so začeli z malim, ki so začeli "takoj"; danes imajo nekateri krasna domovja, morebiti še ne docela poplačana, vendar pa so na dobri podlagi in namesto da bi plačali rent vsak mesec, plačajo to za osvoboditev doma, in kmalu postanejo sami svoji. Tudi ti so delali kakor vi, tudi ti še danes delajo in bodo delali, vendar pa živijo zadovoljno v čednih domih, ne pa morebiti po starih umazanih bajtah, za katere bi morali plačati morebiti visoko najemščino. Le preveč naših ljudi je nebržnih v mladih letih. Saj se človek lahko razveseli in razvedri na kak boljši način, kakor pa da namakuje svoj želodec vedno v pivu ali v laki drugi "šalamurji". Za potrebo piti, to ni pač nič slabega, toda nobeden pa nima take "potrebe", da bi moral stati v pivnici po cele noči in potem se vračati preklinjaje in kričaje domov, kakor da ga je cel svet razžalil in se mora sedaj znositi nad ubogimi ljudmi ter kaliti njih potrebni početek. Veliko je ravno to kaljenje miru vzrok nove agitacije proti saloonom v Clevelandu. Lahko se zgodi, da bode mesto odpravilo več kot polovico saloonov, ker se govori, da bode za vsakih 1000 ljudi le en saloon,

in kdo bode vzrok? Saloonarji, ki dajejo pižake že pijanim, in pa razgrajajočiji pijanci. No, pa saj bodejo sedaj dobili dobro mestno vodo?!

Zadnji teden se je utopil v jezeru 12letni Anton Novak. Sel je ribe lovit in si navil vrvico okrog pesti. Ne ve se ravno, ali je padel sam od sebe raz voda, ali ga je morebiti potegnila za seboj kaka večja riba. Tukaj zapušča stariše in enega brata.

Za kratek čas se je mudil zadnji teden mil. g. škof Jakob Trobec iz St. Clouda. O priliki je tudi obiskal svoje tukaj bivajoče sorodnike, ozir. Dr. James Seliškarja in njegovo mater, Mil. g. škofu je zelo ugajalo slovensko petje šolarjev sv. Vida in moškega cerkvenega zbora, ki so med sv. mašo peli slovenske pesmi.

V nedeljo in par dni potem mudil se je pri nas tudi Rev. Dr. Seliškar, profesor modroslovja, pravoslovja in psihologije iz St. Paul - semenišča. Rev. Dr. Seliškar je pri tej priložnosti obiskal našo šolo ter se prav pohvalno izrekel o naših šolarjih. Res, če pomislimo, da se naši otroci učijo zraven potrebnega krščanskega nauka tudi vsega drugega potrebnega in to v dveh jezikih, in od petega razreda naprej v treh, potem mora vsak priznati, da se delo naših šolskih otrok daleč povzdigne nad delo vsake primarne javne šole v deželi, kjer se učijo otroci le enega jezika, malokedaj dveh, nikdar pa verskih resnic. Če pa človek ni poučen v teh in ne pride njegova izbora iz srca, je podoben javni živali, ki stori marsikaj koristnega, pri tem pa nima drugega motiva kakor to, da ustreže nagonu, ki ga je povzročila navada in jo sedaj žene do učinka.

Na svoji poti v staro domovino k starišem na obisk, mudila se je par dni pri svojih sorodnikih tukaj gospodična Mary Trobec iz St. Paula, Minn.

Ely, Minn., 2. jun. — Dragi mi A. S.: — Zopet se iz napol slovenskega mesta oglašam. Kar se tiče delavskega gibanja, še dobro grem. Delamo pa globoko pod zemljo, kjer kramp in lopato vihtimo, da se potimo. Smo marljivo slovenski delavci, katerih čvrsta roka in dlan koplje srečo vsaki dan. Živimo na severu, kjer najdalje zima razvija svoj plašč, toda prišla je sila spomladi, ko narava cvete, zeleni in mene veseli. Juj-ju-hu-hu! Bil sem navzoč, ko so hoteli bezgov grm posekati, toda jaz sem se kregal, da ne grma posekati, kajti izkaz nam priča, da bezgov cvetje je uspešno zdrazilo.—Belokranjska mladenka Katarina Težak iz Dol, Suhorja pri Metliki je prišla na Ely. Prinesla nam je domačih pozdravov.—Dne 2. junija smo imeli slovenski izlet na piknik. Pač smo v svilnati volji poskočili, no ja tudi zavrtili se.—Tam iz A., Minn., nekdo mi je pismo poslal,

ki pravi, da na zvestobo je kriza udarila. Ha, ha, ha! Kaj meni mar. Sicer pa ne siliti prste v žrjavico. Gospodinja me kliče k obedu, zatorej stavim piko. Ivo Težak, Box 429.

Kaylor, Pa., 28. maja. — Cenj. uredništvo! Ker še ni nikakega dopisa čitati v našem kat. listu iz tukajšnjega kraja, in ker je položaj nas premožkopov v tukajšnjem kraju toliko resen, da je dolžnost enega ali drugega rojaka naš sedanji stan naznaniti, ozir. opisati, sirom naše ljudovlade, zategadelj se čutim tako prostega, Vas, g. urednik, prositi, da priobčite ta dopis v cenj. naš list.

Menim, da je uže marsikateremu znano iz drugih listov, da je tu v našem kraju štrajk! Da, dragi bralce teh vrstic, tu imamo štrajk! In v pravem pomenu dosti hujski, kot je bil v Westmoreland okraju pred dobrim letom dni; uže s tem razločkom, da tu imamo trdno lokalno unijo uže odkar poslujejo te jame; družba je dosedaj še zmiraj ugodila v glavnih zahtevah uniji. Nekako pred letom dni pa je družba menjala nekaj bossov ozir. superintendenta, in ti so prišli semkaj iz zloglasnega skebskega okruga Westmorelanda; in takoj vres mesece njih poslovanja pokazali so svoje sovraštvo do organizovanega delavstva v tem, da so hoteli nekatere delavce, kateri jim niso bili po njih volji, odpustiti, kar se jim pa ni posrečilo, ker s pardnevnim štrajkom smo jim pokazali tudi našo moč. Sedaj pa, 1. aprila, ko je pogodba med delodajalci in odjemalci potekla, so se pa ti bossi ozir. družba kakor zaprisegli, da hočejo to lokalno unijo uničiti, razbiti, poteptati do celega. Tudi enega centa ne privolijo v zvišanje plače nad staro predloko pogodbo! A še hujske kot to: družba prepoveduje v svoji plačilni lestvici uniji pobirati takoiemenovani "check off", nadalje naravnost prepoveduje nekatere vrste delavcem biti v uniji, in še več, bossi hočejo imeti neomejeno oblast nad ubogim trpičnim delavcem, ga iztirati od dela, ozir. iz tukajšnjega kraja, ako bi ne hotel plesati po njih taktu; in še več enakih nesramnih zahtev na delavca, za katere pa primanjkuje prostora, da bi vse podrobno opisal.

Uže iz zgornjih zahtev družbe na delavca lahko trdim, da ta štrajk je največjega pomena v okraju mehkega premoga; ker, ako se podamo družbenim zahtevam, ozir. delavci podležejo, bil bi to najhujsji udarec za celo našo unijo. Zato nam je pa tudi zagotovljena največja pomoč v vseh ozirih od našega distrikta št. 5. Obiskali so nas pretečeno soboto trije uradniki zgoraj omenjenega distrikta, kateri so nam zagotovili, da bode tudi glavni urad U. M. W. of America v Indiana-

polisu odobril naš tukajšnji štrajk in nam pomagal v vseh ozirih. Uže ta teden dobimo takoiemenovane "tent-šotore", ker moramo vsi iz družbinih stanovanj do 1. junija. Zagotovili so nam finančno pomoč, kar je najbolj potrebno in pohvale vredno, ker vsaki boj stane denar in le denar. In smelo rečem, ako bodeimo finančno dobro podpirani, da zmaga je gotova. Zatorej dragi rojaki in bratje U. M. W. of A., udeležite se se vaše krajevne (local) unije, in ko bode prebrana "Prošnja" majnarjev iz Kaylor, Pa., glasujte za največjo finančno pomoč za nas, ker se borimo in se bodeimo borili ne samo za nas, ta borba je odločilna tudi za Vas, in še več — za naše otroke!

Rad bi še več poročal o tukajšnjih neugodnih razmerah premožkopov, bojim se, da se ne bi g. urednik utrudil nad mojim dopisom. Samo toliko vam kličem, dragi rojaki in bratje U. M. W. of A., da nikar ne hoditi v naš kraj! In naznanite tudi drugim narodnostim o našem kritičnem položaju!

Iz zgorajšnjega poročila je razvidno, da je ta štrajk tudi tukajšnje naše društvo sv. Barbare št. 96 K. S. K. J. spravil v zelo neugoden položaj. Ljudje se izseljujejo iz tukajšnjega kraja, ker vseposodi je sedaj dela višje kot delavcev, in tudi zvišanje plače; tako tudi večina našega društva zapusti ali je že zapustilo ta kraj. Zaradi tega je društvo imelo v nedeljo 26. maja izvanredno sejo, v kar je bilo tudi upravičeno, da se društvo obdrži tu na Kaylor, dokler bode mogoče!

In s tem sem dobil nalogo, da naznanim članom društva sv. Barbare št. 96 K. S. K. J., da se bodeimo držali in ravnali točno po pravilih društva ozir. naše Jednote! Ali bolj nadržano razjasnjeno je tole: da vsacega člana, predno zapusti ta kraj, ali ima namen zapustiti ozir. se preseliti, sveta dolžnost je, priti do tajnika, spodaj podpisane, izvoljenega na izvanredni seji 26. maja, in plačati vsaj za par mesecev vnaprej svoje assesmente do društva in Jednote. V slučaju pa, da se član preseli v oddaljo 50 milj od tu, ima sveto dolžnost, vzeti ali zahtevati od tajnika spodaj podpisanega "Potni list" in plačati vnaprej za 6 mesecev vse assesmente!

Dragi sobrat društva sv. Barbare št. 96, vzemi si k srcu te vrstice! Delaj po pravilih, in storil bodeš tvojo dolžnost do društva ozir. Jednote, in potem bode tudi društvo ozir. Jednota storila svojo dolžnost v slučaju bolezni ozir. smrti napram tebi! Ako pa storiš povzgladu par naših zanikrnih članov, kakor n. pr. član, kateri ima polhišto uže poslano v drugi kraj in sam uže na poti proč od tu, me sreća na cesti (Nadaljevanje na 7. strani.)

SEVEROVA

Želodčni Grenčec

(Sever's Stomach Bitters)

ustvari slast in jedila in naredi želodec zdrav, da jih lahko prebavi. Je tonika za oslabele, onemogle stare ljudi in za okrevance.

En dolar steklenica.

Čezmerno delo, nespečnost, razdraženje, skrb in vse čezmernosti so vzroki

Nemirnost, malodušje, slaba volja in bojzljivost so nasledki

vaše živčne oslabeledosti

Da preprečate bolj resne živčne neprilike, da okrepite živčevje in da naredite živce močne in zdrave, morate uživati

SEVEROV NERVOTON

En dolar steklenica.

Severovo Zdravilo za obisti in jetra.

(Severa's Kidney and Liver Remedy)

bo naredilo vaše obisti zdrave, da bode lahko prestale delo in napor, katerem so podvrzene.

50c in \$1.00 steklenica.

Severovo Gothardsko Olje.

(Severa's Gothard Oil)

je zanesljivo mazilo za celo družino. Je potrebščina za vsakega delavca, ki dela na farmi, v rudno-ali premožkopu, v gozdu ali tovarni. — Cena 50c.

Prodajajo se v lekarnah povsod. Zahtevajte samo Severova. Ako jih nima vaš lekarnah v zalogi, pišite nam. — Ako iščete posebni svet, kaj storiti za svojo bolezen pišite na naš zdravniški oddelek.

W. F. SEVERA CO.

CEDAR RAPIDS IOWA

IZ STARE DOMOVINE.**KRANJSKO.**

— V Ameriko z ljubljanskega južnega kolodvora se je odpeljal dne 3. maja 78 Slovencev, 60 Hrvatov in 45 Makedoncev; dne 6. maja 50 Hrvatov in 180 Makedoncev; dne 9. maja 5 Slovencev, 15 Hrvatov in 20 Makedoncev. Iz Amerike je prišlo dne 6. maja 80 Hrvatov in Slovencev.

— Ruda na Gorenjskem. V okolici Tunjice je našel Henrik Brun, rudarski preiskovalec, mnogo rude, in sicer: cinka, bakra, grafit in oglja.

— Kranjska in vodno-električne centrale. Električne družbe v Avstriji postajajo vedno bolj nevarne. Ravno kar se širi vest, da so sklenile vse električne družbe v Avstriji elektriko podražiti. To bo zapeljivo obetljiv udarec ne samo za veliko obrt, ampak posebno za male obrtne, ki se bodo vsled podražitve električne moči še težje borili proti že tako veliki konkurenci velike obrti. Razmere vedno jasne kažejo modro in pametno postopanje kranjskega deželne odbora, ki si je še o pravem času preskrbel primeren vodni zakon, potem katerega si je že naprej zagotovil vodne moči. Obenem pa postaja vedno bolj jasna važnost in korist elektrinih naprav dežele Kranjske, ki je sama posegla na to polje in bo potom svojih električnih central vedela varovati domačo obrt pred monopolom elektrinih družb.

— Štrupene kače ljudje na Kranjskem prav pridno preganjajo, ker je deželni odbor izdal razglas, da naj plača za vsako glavo strupene kače županstvo 1 K. — Posestnik Fran Perhanc iz Senožeč je dne 12. maja zjutraj na paši naletel na tri modrase, kateri so bili izvanredne velikosti, jih potkol, ter glave istih oddal občinskemu uradu Senožeče. — 51 modrasov v 14 dneh se je nabralo v občini Prečna. Ena sama oseba (Terezija Može) jih je dne 5. maja, en sam dan ujela 8. Imenovana jih ima zdaj že 17. In to samo v dveh vaseh, Gor. in Dol. Kamenec. Kdo bi mislil, da je tam toliko strupa.

— Kranjska hranilnica in realka. Vlada želi, da se ljubljanska realka deli v slovensko in nemško, Kranjska hranilnica, ki je lastnica realnega posestva, je realki stanovanje odpovedala, kajti ona bi dala poslopje samo za Nemce. Kranjska hranilnica je napovedala, da bo nepreklicno avgusta meseca realko deložirala. S tem misli pritisniti na delitev zavoda. To vprašanje se pa ne da rešiti brez dežele in ljubljanske mesta, ker ta dva faktorja prispevata za stvarne potrebe občine. Pri posvetovanju je kot zastopnik deželne odbora izjavil glavar dr. Šusteršič: Dežela ne doli niti vinarja za delitev, kajti dve realki v Ljubljani bi bili preveč. Srednje šolstvo je pri nas itak normalno razvito. Posledica delitve bi bila, da bi se absolutni slovenskega zavoda zapostavljali za Nemce pri službah. Ako Kranjska hranilnica svojo grožnjo izvede, potem naš država sama gleda, kam bo spravila pod streho svojo realko!

— K zdravniški slavnosti. Kakor se poročila, obsegala bo slavnostna številka "Liječniškega Vijesnika", ki izide ob priliki petdesetletnice "Društva zdravnikov na Kranjskem", okoli dvest set izvirnih strokovnih razprav izpod peresa slovenskih zdravnikov in to iz vseh panog medicinske vede. To delo slovenskih zdravnikov je torej kulturni dokument, ki kaže, da je naš jezik že danes izvrstno usposobljen za znanstvene medicinske razprave. Obenem nam pa izpričuje, da Slovenci v stari domovini vkljub vsem zaprekam in bojem mirno in tiho, a dosledno napredujejo na posameznih kulturnih poljih.

— Razširjiva ljubljanskega telefoničnega omrežja. Glasilo hrvaškega društva inženirjev in društva inženirjev v Ljubljani piše: Društvo proračun za razširjavo ljubljanskega telefoničnega omrežja je izkazovalo 300,000 K stroškov. Načrt je bil izdelan skozinsko po modernih sodobnih principih in s podtalno izpeljavo. Trgovsko ministrstvo pa je proračun restringiralo na 200,000 K, vsled česar se bo ves načrt znatno izpremenil in pojednostavil.

— Velika binkoštna veselica v Postojnski jami. Na binkoštni ponedeljek se je vršila ob 3. uri popoldne v Postojnski jami velika binkoštna veselica. Po različnih velikanskih dvoranah je igralo več godb, ki so nudile občinstvu obilo zabave. V jami je uradovala c. kr. jamska pošta, katere posebnost je, da se pritisne vsem razglednicam, ki se tam oddajo, poseben jamski poštni pečat. Tudi za telesne potrebe jamskih posetnikov je bilo čim najbolj preskrbljeno. Iz Ljubljane, Trsta, Reke, Gorice in Krmina so vozili v Postojno posebni vlaki po znatno znižanih cenah. Postojnski bajni podzemski svet je bil v vsej svoji občestnosti slavnostno elektronično razsvetljen. Vstopnina je bila znižana od 5 K na 2 K za osebo.

— Vojaški koncert 27. pešpolka v korist pogorelem v Tomačevem je dne 16. maja prvokrat po dolgem času

prestrašila, je izdala celo stvar gospodarju in gospodar sodniji.

— Zaklaj ga je. Dne 17. maja je v Slepšeku pri Mokronogu zloglasni nasilnež Mole iz St. Ruperta sunil brez vsakega povoda zidarskega mojstra Valentina Lendaro z nožem v trebuh s tako silo, da je zadetih kmalu nato umrl.

— Napad. Ko je Janez Virant iz Rašice peljal iz gozda železniške prage, so ga napadli Franc in Frančiška Žužek, Janez, Marija in Anton Grebenc iz Rašice ter ga naskočili z besedami: "Dajmo ga ubiti!" Pobli so ga na tla in davili. Ko je prišel Janez Pečnik, so ga nezavestnega pustili. Stvar zasleduje sodišče.

— V špirtu bi kmalu zgorel dninar Jožef Benedičič v Martinjem vrhu, občina Selca. V gostilni si je zlit steklenico špirta po hlačah in se v nepredvidnosti zažgal, vsled česar je dobil hude opekline.

— Na opazovalni oddelku so pripeljali 29letnega delavca Avgusta Škarjo, ki boleha na delirium tremens.

— Zgodovina zadnje številke "Jurtra". "Jurtra" je bilo navihano cel čas svojega obstanka kakor Pavliha in je norce brlo iz svojih naročnikov, ampak šala, kakor jo je napravila zadnja številka nekemu dunajskemu inženirju, se pa ne sme pozabiti. V Trbovljah se je vršil komisijski ogled glede hidroelektrične centrale, katerega se je udeležil neki dunajski inženir. Ker je slišal praviti o velikih povodnjih na Tirolskem in ga je stvar zanimala, bil je namreč sam v dotičnem okoliščju več časa zaposlen, stopi na peron ljubljanskega kolodvora, da si kupi kak list. Zagleda tudi "Jurtra", ki je imelo samo eno stran tiska. Misleč, da je to kaka posebna izdaja, ki govori o povodnjih na Tirolskem, seže hitro v žep in kupi "Jurtra". Ker pa ni znal sam slovensko brati, poprosi svojega sopotnika, da mu prestavi najnovejšo vesti o povodnji na Tirolskem. Sedaj si pa sami predstavljajte iznenadenje dunajskega inženirja in bučen smeh njegovega sopotnika, ki mu je začel prestavljati "Jurtra" testament. "Mi se poslavljamo, ker je pre malo naročnikov in odpuščamo vsem sovražnikom, umirajoč krščanske smrti..."

— Tatvine na Vinici. — Nevaren vlomilec. Dne 30. aprila je neznan storilec vlomil dve šipi v oknu hiše Petra Balkovec na Vinici. Skozi razbito okno je prišel v sobo. Tu je iz zaklenjene omar, katero je razbil, ukradel 40 komadov po 1 K in za 20 K drobiža. Isto noč je ukradel tudi na žagi Gregorja Benetič v Vinici iz zaprtega prostora, potem ko je razbil vrata hodnika, ki pelje v žago, dva 9 m dolga transmisijiska jermena, vredna 180 K. — Dne 2. maja zvečer je prišel v gostilno Gregorja Čuličberg v Ogulinu isti neznan človek. V tej gostilni pri mizi je spal corkovnik Gregor Šutej. Neznanec je pil četrta litra vina. Ko je izpil, je odšel. Gregor Šutej se prebudi in opazi, da mu manjka denarnica, katero je imel v tolnovniku z 32 K vsebine. Drugi dan so našli denarnico na vrtu gostilničarja, seveda prazno. Ker je ta človek tudi v drugi gostilni pil, se je po njegovem imenu izvedelo in dognalo, da je to znani tat Vid Flajnik iz Podklanca. Ko je ta izvedel, da ga orožništvo zasleduje, jo je neznan kam popihal. Govori se, da Flajnik pripada tatinski družbi.

— Zatiški opat p. Gerard Maier je prestopil iz cistercijanskega v red traptov in se je preselil v Zemonik pri Zadru.

— Vojaška vest. Naš rojak g. Fran Vilfan, vpojejen major, je imenovan za podpolkovnika.

— Josip vitez Gorup in postrežček. Pokojni milijonar Josip vitez Gorup je bil tudi dovipen gospod. O njem poročajo to resnično dogodbo: Prinesel je postrežček prtljago njegovemu sinu, ki mu je za to dal 1 krono. Nekaj dni kasneje prinese dotični postrežček tudi neko prtljago očetu Josipu, ki mu je dal pa samo 40 vin. Postrežčku se je to malo zdelo, pa mu je rekel: "Oprostite, kako to, da mi daste Vi samo 20 soldov, a Vaš gospod sin mi je dal eno krono." — "Da, dragi moj," je rekel Gorup-oče, "moj sin lahko da, ker je milijonarjev sin, ali jaz sem sin uboga čevljarja."

— Japonski profesor v Ljubljani. Sredi majnika se je mudil v Ljubljani profesor na višji šoli v Tokiu dr. Heikič Sakasi. Iz Ljubljane se je podal v Kočevje ogledat naprave v odnotnem premogokopu, iz Kočevja pa je odpotoval na Reko.

— Smrtna kosa. V Podlazi pri Zagorju ob Savi je umrl šestdesetlet Rudolf Fessstein. — V Branici pri Vipavi je umrl mladenič Leop. Poljšak, načelnik telovadnega oddeska Orel. — V Cerknici je umrla trgovka in posestnica ga. Katarina Werli. — Umrl je na Dunaju edini sin ministerialnega podtajnika dr. Viktorja Schwega v 7. letu starosti. — V Spodnji Šiški je umrla ga. Antonija Srčnik, stara 31 let. — V deželni bolnišnici je umrla 20 let stara hčerka hotelirja pri "Petranu" na Bledu, gdčna. Frančiška Černe.

— Z ladijo "Titanic" se je vozil tudi Janko Vovk s Save. Kakor sedaj poročajo agencija, je mladenič tudi utonil. In ravno tako, Jakob Pašič iz Štrekljevca, okraj Črnomelj.

— Smrt radi umrle neveste. Četovodja 17. pešpolka Jeretin se je ustrelil radi smrti svoje neveste, ki je umrla že pred tremi leti. Od tedaj je vedno pravil, da mu ni več živeti in da se bo ustrelil. Napravil je obširno oporoko, v kateri je izrazil svojo zadnjo željo, naj se ga pokoplje poleg umrle neveste. Sestavil si je tudi sam napis na grob.

— V karnolomu je ubila skala pri Sv. Duhu, sodnijski okraj Lož, 9letnega posestnikovega sina Franceta Zakrajška.

— V luži utonil. Iz Hinj se poročila: Čudno se sliši, da more kdo v suhi krajini utoniti. Pa se je vendarle zgodilo. V nedeljo 12. maja popoldne ob 2. uri je utonil v žvirski luži 14letni mladenič Ivan Turk iz Zvirč. Ker je bil nenavadno vroč dan, se je šel kopat v mrzlo lužo ter tako nesrečno končal mlado življenje.

— Zaradi oskrumbe so v Kočevju 16. maja aretirali hlevnega mojstra pri g. Kaježu Avgusta Metelkoto, rojenega v Dutovljah pri Trstu. V Trstu se je bil seznanil z vdovo, ki je prihajala z dvema hčerama iz Amerike. Poročila sta se, ko je bil dobil službo v Kočevju. Tako sta nekaj časa živela skupaj, a ženi se je tožilo po starem kraju in odšla je v Ameriko in pustila osem in trinajstletno hčerko oemu Metelkotu. Sedaj se je nastanila družina pri posestniku v Kočevju na hrani in stanovanju. Ker je pa bil Metelko zelo nasilen in sirov človek, ga je ta odpravil od hiše, deklici pa obdržal v oskrbi. Tada Metelko je hodil večkrat nazaj obiskovat deklici in ljudska govornica je imela prav, da je pohotnej starejšo 13letno deklico oskrnjeval. Začetkom maja, ko je deklica že počivala in ni mogel z njo govoriti, ji je oddal pismo, v katerem jo roti, da jo umori, ako to razmerje med njima sodišču izda. Ker se je 13letno dekle (Ema)

nu tesar Valah, doma iz Slov. Bistrice. Vsled rane je kmalu umrl. Samoumori je najbrže izvršil iz obupa nad svojo boleznijo.

— Nagla smrt. V Berenškovi gostilni na Graški cesti v Celju je pil potstreček Janez Pavernik. Naenkrat se mu je skozi usta vlija kri in kmalu nato je umrl. Zapuščila ženo in več nepreskrbljenih otrok.

— Uboj in požar. Iz Ormoža: V nedeljo 12. maja pop. je preredila ivanjkova požarna bramba pri Petovarju tombolo. Po tomboli so se fantje, ki so bili močno vinjeni, stekli in 20letni viničarski sin Ignacij Ivanjčić iz Velican je kovača Antona Kementiča iz Ivanjkove dvakrat sunil z nožem v prsa. Kementič se je takoj mrtev zgrudil na tla. Morilca so zaprli. — Ko so bili požarniki zaposleni pri tomboli na veseličnem prostoru, so pogorele hiše in gospodarska poslopja trem posestnikom v Žerovnicah. Škoda je ogromna in le deloma krita z zavarovalnino.

— Ustrelil se je dne 14. maja zjutraj z svojo službeno puško orožnik mario-borske postaje z imenom I. Kozole. Povod samoumuru je neznan.

— Sodi so mu zdrobili glavo. Trgovec Tischler v Tegetthoffovi ulici v Mariboru ima zelo divjega konja. Ko je ondan peljal hlapec Salamun s sodi obložen voz po Tegetthoffovi ulici, se je pripeljal nasproti avtomobilu. Konj se je splašil in skočil na stran. Voz se je prekucnil in hlapec je padel tako nesrečno ob steber za lepake, da je bil pri prči mrtev. Nanj padajoči sodi so mu zdrobili glavo. Nesrečnej zapuščila vdovo in tri nepreskrbljene otroke.

— Otroka zadavila. Iz Zusema, 13. maja: Pred deseti dnevni je ponoči porodila Marija Čavs, 22letna hči premožnega kmeta, nezakonskega otroka. Ko je dete začelo jokati, se je zbala strogega očeta ter otroka zadavila. Cele tri dni ga je imela v postelji, nato ga je skrlila nad svinjakom, naposled ga zanesla v neki prepad ter ga z zemljo pokрила. Deseti dan pa je, ko sta šla oče in mati z domave posedala bližnji babici, ji pokazala kraj, kjer otrok leži in jo prosila, naj hitro orožnikom sporoči, kar je babica tudi storila. Nato so jo orožniki zaslišali in odvedli v zapor.

— Proti germanizaciji slovenske mladine na Koroško. Dunaj, 18. maja: Koroško-slovenski poslanec Grafnauer je vložil interpelacijo glede uveljevanja nove germanizatorične učne knjige v dvojezičnih ljudskih šolah v slovenskem delu Koroške.

— Vlaka je povozil in usmrtil pri Beljaku železniškega uradnika M. Filalferja. Ne ve se, ali se je zgodila nesreča ali samoumori.

— Umrl je v Pragi umirovljeni župnik Jan Vaneček, ki je dalj časa služboval na Koroškem.

— Pod vlak se je vrgel v Celovcu dne 9. maja delavec Andrej Kurjan, rojen leta 1863. v Vohrah pri Velikovicu. Bil je strahno razmesarjen.

— Srčna gesta je zadela na cesti odvetnika, 43letnega dr. W. Jutmana, v Volšperku. Prenesi so ga v sosednjo hišo kleparja Kagerja, kjer je par minut pozneje umrl.

— Samomor. V Celovcu se je obesil v svojem stanovanju 58letni čevljarjski mojster Karel Francki. Obesil se je na hlačni jermen, katerega je pritrdil na kljuko sobnih vrat. Vzrok samomora je neznan. Zapustil je vdovo in 5letnega sina.

— Nevaren zločinec pobegnil. Iz Beljaka poročajo, da je pobegnil orožnikom med vožnjo po železnici nevaren tat in zločinec, Lah Ivan Zempier, ki je že iz vseh avstrijskih kronovin izgnan. Kako se je zločincu posrečilo uiti, še ni znano.

— Toča je napravila v Istri silno škodo. Padala je debela kakor orehi. V okolici Marezig je škoda 150,000 K.

— Oduštevstvo izseljalnih agentov pred sodnijo. Pred kazenskim senatom v Trstu se je vršila sredi maja meseca pravda proti Homerju Cosulichu in sokrivcem zavoljo sleparstva in oduštevstva. Obtoženci pripadajo vsi Austro-Amerikani, paroplovni družbi v Trstu. Vabili so različne potnike v Ameriko, češ, da je tam ugodna priložnost zaslužiti si na nekem novou obdelanem kompleksu lepe doljice. Mnogo od njih, ki niso imeli denarja, ampak le voljo do občeane sreče, je potožilo čez to okolnost. Obtoženci Cosulich, brata Tomsig in Anton Medved pa so bili dobri ljudje. Preskrbeli so emigrantom vožnje listke, ki so stali 170 do 180 K, proti podpisu zadolžne obveznice za 240 K s 6, 6% do 10 odst. obrestim. Njihove trditve, da si bodo emigranti zaslužili 16 do 20 K na dan in da bodo delo dobili takoj, so bile skozinsko laž, ker so ubogi ogoljufanci v Ameriki na obetajoči jim "zlata poljana", če so sploh delo dobili, zaslužili komaj 1 dolar. Zaslišanih je bilo preko 140 prič. Razsodba se je razglasila 18. maja. Obsojeni so bili: Cosulich na šest tednov, Tomsig star. na tri mesece, Anton Medved na pet

— K nedavnemu požaru "glavnega mlina" v Gradcu poročajo: Ogenj je uničil 18 vagonov pšenice, 20 vagonov rži, 18 vagonov koruze in ječmena, 25 vagonov moke in 20 vagonov otrob. Blago je bilo približno vredno 216,000 K. K tej škodi še pride škoda na poslopih i. dr. Obrt bo mirovala več tednov, če ne mesecev.

— Telefon nameravajo zgraditi med Celjem in Rogaško Slatino.

— Solicitator pobegnil. V Šmarju pri Jelšah je pobegnil notarju Kranjcu njegov solicitator Janez Kosi; poveril mu je neko malo vsoto denarja in se odpeljal v Ameriko.

— Smrtna kosa. Dne 14. maja je umrl v Mariboru ključavničarski mojster Karol Pih, mož izmed redke vrste onih Nemcev, ki Slovence spuštujejo. — V Presiki je umrl g. Ivan Vabič. — V Črnem vrhu pri St. Juriju je umrl Jožef Jelen, pd. Šoštar.

— Samoumori v bolnišnici. V splošni deželni bolnišnici v Gradcu si je prerzal vrat v samoumirlnem name-

ni tesar Valah, doma iz Slov. Bistrice. Vsled rane je kmalu umrl. Samoumori je najbrže izvršil iz obupa nad svojo boleznijo.

— Nagla smrt. V Berenškovi gostilni na Graški cesti v Celju je pil potstreček Janez Pavernik. Naenkrat se mu je skozi usta vlija kri in kmalu nato je umrl. Zapuščila ženo in več nepreskrbljenih otrok.

— Uboj in požar. Iz Ormoža: V nedeljo 12. maja pop. je preredila ivanjkova požarna bramba pri Petovarju tombolo. Po tomboli so se fantje, ki so bili močno vinjeni, stekli in 20letni viničarski sin Ignacij Ivanjčić iz Velican je kovača Antona Kementiča iz Ivanjkove dvakrat sunil z nožem v prsa. Kementič se je takoj mrtev zgrudil na tla. Morilca so zaprli. — Ko so bili požarniki zaposleni pri tomboli na veseličnem prostoru, so pogorele hiše in gospodarska poslopja trem posestnikom v Žerovnicah. Škoda je ogromna in le deloma krita z zavarovalnino.

— Ustrelil se je dne 14. maja zjutraj z svojo službeno puško orožnik mario-borske postaje z imenom I. Kozole. Povod samoumuru je neznan.

— Sodi so mu zdrobili glavo. Trgovec Tischler v Tegetthoffovi ulici v Mariboru ima zelo divjega konja. Ko je ondan peljal hlapec Salamun s sodi obložen voz po Tegetthoffovi ulici, se je pripeljal nasproti avtomobilu. Konj se je splašil in skočil na stran. Voz se je prekucnil in hlapec je padel tako nesrečno ob steber za lepake, da je bil pri prči mrtev. Nanj padajoči sodi so mu zdrobili glavo. Nesrečnej zapuščila vdovo in tri nepreskrbljene otroke.

— Otroka zadavila. Iz Zusema, 13. maja: Pred deseti dnevni je ponoči porodila Marija Čavs, 22letna hči premožnega kmeta, nezakonskega otroka. Ko je dete začelo jokati, se je zbala strogega očeta ter otroka zadavila. Cele tri dni ga je imela v postelji, nato ga je skrlila nad svinjakom, naposled ga zanesla v neki prepad ter ga z zemljo pokрила. Deseti dan pa je, ko sta šla oče in mati z domave posedala bližnji babici, ji pokazala kraj, kjer otrok leži in jo prosila, naj hitro orožnikom sporoči, kar je babica tudi storila. Nato so jo orožniki zaslišali in odvedli v zapor.

— Proti germanizaciji slovenske mladine na Koroško. Dunaj, 18. maja: Koroško-slovenski poslanec Grafnauer je vložil interpelacijo glede uveljevanja nove germanizatorične učne knjige v dvojezičnih ljudskih šolah v slovenskem delu Koroške.

— Vlaka je povozil in usmrtil pri Beljaku železniškega uradnika M. Filalferja. Ne ve se, ali se je zgodila nesreča ali samoumori.

— Umrl je v Pragi umirovljeni župnik Jan Vaneček, ki je dalj časa služboval na Koroškem.

— Pod vlak se je vrgel v Celovcu dne 9. maja delavec Andrej Kurjan, rojen leta 1863. v Vohrah pri Velikovicu. Bil je strahno razmesarjen.

— Srčna gesta je zadela na cesti odvetnika, 43letnega dr. W. Jutmana, v Volšperku. Prenesi so ga v sosednjo hišo kleparja Kagerja, kjer je par minut pozneje umrl.

— Samomor. V Celovcu se je obesil v svojem stanovanju 58letni čevljarjski mojster Karel Francki. Obesil se je na hlačni jermen, katerega je pritrdil na kljuko sobnih vrat. Vzrok samomora je neznan. Zapustil je vdovo in 5letnega sina.

— Nevaren zločinec pobegnil. Iz Beljaka poročajo, da je pobegnil orožnikom med vožnjo po železnici nevaren tat in zločinec, Lah Ivan Zempier, ki je že iz vseh avstrijskih kronovin izgnan. Kako se je zločincu posrečilo uiti, še ni znano.

— Toča je napravila v Istri silno škodo. Padala je debela kakor orehi. V okolici Marezig je škoda 150,000 K.

— Oduštevstvo izseljalnih agentov pred sodnijo. Pred kazenskim senatom v Trstu se je vršila sredi maja meseca pravda proti Homerju Cosulichu in sokrivcem zavoljo sleparstva in oduštevstva. Obtoženci pripadajo vsi Austro-Amerikani, paroplovni družbi v Trstu. Vabili so različne potnike v Ameriko, češ, da je tam ugodna priložnost zaslužiti si na nekem novou obdelanem kompleksu lepe doljice. Mnogo od njih, ki niso imeli denarja, ampak le voljo do občeane sreče, je potožilo čez to okolnost. Obtoženci Cosulich, brata Tomsig in Anton Medved pa so bili dobri ljudje. Preskrbeli so emigrantom vožnje listke, ki so stali 170 do 180 K, proti podpisu zadolžne obveznice za 240 K s 6, 6% do 10 odst. obrestim. Njihove trditve, da si bodo emigranti zaslužili 16 do 20 K na dan in da bodo delo dobili takoj, so bile skozinsko laž, ker so ubogi ogoljufanci v Ameriki na obetajoči jim "zlata poljana", če so sploh delo dobili, zaslužili komaj 1 dolar. Zaslišanih je bilo preko 140 prič. Razsodba se je razglasila 18. maja. Obsojeni so bili: Cosulich na šest tednov, Tomsig star. na tri mesece, Anton Medved na pet

— K nedavnemu požaru "glavnega mlina" v Gradcu poročajo: Ogenj je uničil 18 vagonov pšenice, 20 vagonov rži, 18 vagonov koruze in ječmena, 25 vagonov moke in 20 vagonov otrob. Blago je bilo približno vredno 216,000 K. K tej škodi še pride škoda na poslopih i. dr. Obrt bo mirovala več tednov, če ne mesecev.

— Telefon nameravajo zgraditi med Celjem in Rogaško Slatino.

— Solicitator pobegnil. V Šmarju pri Jelšah je pobegnil notarju Kranjcu njegov solicitator Janez Kosi; poveril mu je neko malo vsoto denarja in se odpeljal v Ameriko.

— Smrtna kosa. Dne 14. maja je umrl v Mariboru ključavničarski mojster Karol Pih, mož izmed redke vrste onih Nemcev, ki Slovence spuštujejo. — V Presiki je umrl g. Ivan Vabič. — V Črnem vrhu pri St. Juriju je umrl Jožef Jelen, pd. Šoštar.

— Samoumori v bolnišnici. V splošni deželni bolnišnici v Gradcu si je prerzal vrat v samoumirlnem name-

dni zopora. Tomsig ml. je bil opoščten.

— Smrtna kosa. V Oblazu pri Slapu ob Idriji je umrl veleposestnik Blaž Lapanja, jako znana oseba. — Na Opčinah je umrl gostilničar Ivan Kravanja. — V St. Andražu je umrl g. Franc Paškulin, prvi podžupan, trgovec in gostilničar. — V Dol. Vrtojbi je umrla v najlepši ženski dobi ga. Emilija Maraz roj. Gruđen, soproga znanega veleposestnika in gostilničarja Jakoba Maraza. — V Trstu je umrl 51letni zidar Franc Ferluga. — Istotam je umrl dne 18. maja c. kr. polkovnik v pokoju Fran Šeme.

— Na Hrvaškem nasilstva trajajo dalje. Bivši poslanec Pisačić je prišel v Zagreb, pa so ga prijeli, ga gnali v Sisek in mu tu naznanili, da mora iti iz dežele. Šel je v Celje.

— Liška železnica. Poročajo, da se bo de začela precej graditi železnica iz Ogulina proti Kninu do dalmatinske meje.

— Ponarejevalci denarja. Iz Zagreba: Policija je izvršila hišne preiskave hkratu v Križevcu, Koprivnici in Bjelovaru. Pri orglarskem mojstru Erhartiču je dobila ponarejenega denarja za 30,000 kron. Največ je dvajsetice ogrskega kova iz leta 1908. in avstrijskega iz leta 1895. Tudi ponarejene dvajsetkronske zlatnike avstrijskega kova iz leta 1893. so dobili. Erhartič je imel v prvem nadstropju svoje hiše veliko delavnico za ponarejanje. V delavnici ni dobila policija nobenega denarja, pač pa v podstrešju v nekem votlem tramu, kjer je bilo ponarejenega denarja za 30,000 K. V Erhartičevem stanovanju so našli pisma, iz katerih je razvidno, da je Erhartič bil v zvezi s fotografom Kolumbarjem iz Koprivnice. Kolumbar je pomagal pri izdelovanju dvajsetkronskih bankovcev. Kolumbarja in njegovo sestro je policija takoj aretirala, ravno tako tudi Erhartiča, njegovo ženo, njegove starše in enega pomočnika. Dosele še niso dognali, koliko ponarejenega denarja je v prometu. Vsota bo najbrže zelo velika, ker kroži ponarejeni denar že več let v tamošnji okolici. Erhartič je kradel po cerkvah, kjer je popravljal orglje, zlate križe, ki jih je porabil za izdelovanje zlatnikov. Ponarejeni novci, ki so jih našli v podstrešju Erhartičeve hiše, so tehtali dva centa. V Bjelovaru, Koprivnici in Križevcu so aretirali mnogo oseb, ki so razpečavale ponarejeni denar. Policija ceni ponarejeni denar na 100,000 K. Vse aretirance so prepeljali v Bjelovaro. — Po drugi verziji se piše aretirani orglarski mojster Oršanič. Ponarejeni denar so raznašali njegovi sokrivci v orgljicah, kakoršne rabijo bea- rači ob cestah. Pričujejo se še več aretacij. V Oršaničevem stanovanju so našli 250 tisoč komadov ponarejenega denarja po 20 vin. in nekaj komadov po 10 K in 20 K v zlatu.

— Ustrelil se je dne 14. maja zjutraj z svojo službeno puško orožnik mario-borske postaje z imenom I. Kozole. Povod samoumuru je neznan.

— Sodi so mu zdrobili glavo. Trgovec Tischler v Tegetthoffovi ulici v Mariboru ima zelo divjega konja. Ko je ondan peljal hlapec Salamun s sodi obložen voz po Tegetthoffovi ulici, se je pripeljal nasproti avtomobilu. Konj se je splašil in skočil na stran. Voz se je prekucnil in hlapec je padel tako nesrečno ob steber za lepake, da je bil pri prči mrtev. Nanj padajoči sodi so mu zdrobili glavo. Nesrečnej zapuščila vdovo in tri nepreskrbljene otroke.

— Otroka zadavila. Iz Zusema, 13. maja: Pred deseti dnevni je ponoči porodila Marija Čavs, 22letna hči premožnega kmeta, nezakonskega otroka. Ko je dete začelo jokati, se je zbala strogega očeta ter otroka zadavila. Cele tri dni ga je imela v postelji, nato ga je skrlila nad svinjakom, naposled ga zanesla v neki prepad ter ga z zemljo pokрила. Deseti dan pa je, ko sta šla oče in mati z domave posedala bližnji babici, ji pokazala kraj, kjer otrok leži in jo prosila, naj hitro orožnikom sporoči, kar je babica tudi storila. Nato so jo orožniki zaslišali in odvedli v zapor.

— Proti germanizaciji slovenske mladine na Koroško. Dunaj, 18. maja: Koroško-slovenski poslanec Grafnauer je vložil interpelacijo glede uveljevanja nove germanizatorične učne knjige v dvojezičnih ljudskih šolah v slovenskem delu Koroške.

— Vlaka je povozil in usmrtil pri Beljaku železniškega uradnika M. Filalferja. Ne ve se, ali se je zgodila nesreča ali samoumori.

— Umrl je v Pragi umirovljeni župnik Jan Vaneček, ki je dalj časa služboval na Koroškem.

— Pod vlak se je vrgel v Celovcu dne 9. maja delavec Andrej Kurjan, rojen leta 1863. v Vohrah pri Velikovicu. Bil je strahno razmesarjen.

— Srčna gesta je zadela na cesti odvetnika, 43letnega dr. W. Jutmana, v Volšperku. Prenesi so ga v sosednjo hišo kleparja Kagerja, kjer je par minut pozneje umrl.</

Amerikanski Slovenec

Ustanovljen 1. 1891.

Prvi, največji in edini slovenski tiskovni list v Ameriki ter glasilo K. S. K. Jednote.

Urednik.....Rev. John Kranjec Chicago Phone 2899. 813 N. Scott St. Joliet, Ill.

Izdaja ga vsaki petek

SLOVENSKO-AM. TISKOVNA DRUŽBA.

Inkorp. 1. 1899.

v lastnem domu 1006 N. Chicago St. Joliet, Illinois.

Predsednik.....Anton Nemanich Tajnik.....William Grahek Blagajnik.....John Grahek

Telefoni: Chicago in N. W. 100.

Marečnina za Združene države \$1.00 na leto; za Evropo \$2.00. Plačuje se vnaprej.

Bopisi in denarne pošiljave naj se pošiljajo na: AMERIKANSKI SLOVENEK Joliet, Illinois.

Prilagam bivališča prosimo naročnike, da nam natančno naznanijo POLEG NOVEGA TUDI STARI NASLOV.

Bopise in novice pričujemo brezplačno; na poročila brez podpisa se ne oziramo. Rokopisi se ne vračajo.

Članik za oglase pošljemo na prošnje.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Established 1891.

The first, largest and the only Slovenian Catholic Newspaper in America. The Official Organ of the G. C. Slovenian Catholic Union.

Published Fridays by the SLOVENIC-AMERICAN PTG. CO. Incorporated 1899. Slovenic-American Bldg., Joliet, Ill.

Advertising rates sent on application.

Prva in edina slovenska unijska tiskarna.

CERKVENI KOLEDAR.

- 9. jun. Nedelja Jezusovo srce. 10. " Ponedeljek Margareta. 11. " Torek Barnaba ap. 12. " Sreda Janez Fak, spozn 13. " Četrtek Ant. Padovanski. 14. " Petek Basilij. 15. " Sobota Vld. Modest i tov

NAUK ZA DRUGO NEDELJO PO BINKOŠTIH.

Gospodove prilike ne razsvetljujejo le evangelijskih nauk, one marveč kažejo tudi hudobije sveta, ki nas odvraca od krščanskega življenja. Pravo zato pa je evangelijski primeren za vsa stoletja in njegove prilike nam kaj lepo predočujejo naše dolžnosti. Pogledimo n. pr. današnji evangelijski priklilo in našli bomo v njej popisan svet, ki se z raznimi izgovori odteguje angelijski mizi, pri kateri nam ponuja Gospod hrano, ki nam hasne za večno življenje. V obče nam je skoraj vedno dobro došlo povabilo na kako pojedino ali gostijo. Današnji evangelijski pa nam pripoveduje o izgovorih, s katerimi so nekateri odklanjali povabilo na prav imenitno gostijo. Prvi izmed povabljenih se je izgovarjal, da mora poskusiti pet jarmov volov, drugi, da si mora ogledati pristavo, tretji pa pravi, da se je oženil in torej ne more priti. Angelijska miza je tudi dandanes vsim kristjanom pogrnjena, toda tudi dandanes jih je mnogo, ki se izgovarjajo z raznimi opravili in se vsled tega celo leto ne približajo angelijski mizi. Najbolj pogost izgovor je: "jaz nimam časa." Kaj je na tem ogovoru? Sv. cerkev, ki nas opominja, da spojunemo svoje krščanske dolžnosti, s tem nikakor ne mara, da bi zanemarjali delo. Vedno bo ostalo re, da si moramo služiti svojega vsakdanjega kruha v potu svojega obraza. Zemlja sama od sebe rodi le trnje in osat. Ako pa hočemo, da bo rodila kruha in vina, jo moramo namakati s potom svojega obraza. Vendar pa je zopet res, da naša časna opravila in naše časne zadeve, niso naša najvažnejša dolžnost. Cilja našega življenja ne smemo iskati tukaj na tem svetu, marveč v nebesih. Kdor pozabi na to velevažno resnico, ta jako neumno ravna. Kaj bi rekli o popotniku, ki se prav nič ne zmeni za cilj svojega popotovanja, je marveč zadovoljen, kjerkoli mu je prijetno in se ne zmeni za to, da bi nadaljeval svoj pot. Vendar pa tak popotnik se lahko dospe do svojega cilja, akoravno morda s zamudo. Ako pa stopiš ob koncu svojega življenja, tedaj, ako nastopi smrt, ne moreš več popraviti, ako si zgrešil svoj cilj.

Naše najvažnejše in najbolj potrebne dolžnosti so zapodane v besedah sv. pisma, ki pravi: "Boga se boj in spolni njegove zapovedi." Vse, kar je časnega, je minljivo, kar pa meri na dušo je nemljivo. Zato pa je tudi izmed vseh skrbi najvažnejša skrb za

našo dušo. Jezus sam nas opominja: "Iščite najpoprej božjega kraljestva in njegove pravice in vse drugo vam bo dodano!" Ako tedaj praviš, imam svojega opravila, za sv. zakramente pa nimam časa, ne pomisli pri tem, da "prazno je delo brez blagoslova iz nebes." Ne da se tajiti, da se dandanes mnogo in pridno dela in da se radi dela in obilnih opravil, zanemarjajo sv. zakramente in služba božja. Ali je pa zavoljo tega blagostanje na svetu večje? Ne! Zakaj ne? Zato ker nam manjka božjega blagoslova.

Sv. cerkev ti ne veleva zanemarjati stanovitve tvoje dolžnosti, ona ti ne vkaže, da bi se pečal le z večnim življenjem in da bi z ozirom na telesno delo lenaril. Kar cerkev od tebe zahteva je to, da bi si vsaj enkrat v letu očistil svojo vest in se nastil z angelijskim kruhom in da bi posvečeval nedelje in praznike s tem, da se ogiblješ teškega telesnega dela in da bi se vdeležil te dni službe božje. Kar ti pa cerkev prav presrčno in goreče v tvojo lastno in največjo korist priporoča je pa to, da bi se večkrat med letom okrepčal se svetimi zakramenti. To se zlasti lahko zgodi ob nedeljah in praznikih, ko nimaš in ne smeš imeti drugih opravil.

Kako previden si, dragi bravec, ako se gre za časno imetje ali pa za časni dobiček. Ako posodiš n. pr. komu večjo vsoto denarja, kako previden si tedaj. Ti se zavaruješ, zahtevaš, da se dolg vknjiži, ali pa tirjaš poročstva. Vse to je prav in pameten človek ti tega ne bo zameril. Ali ti ne kaže biti prav tako opreznemu glede dušnih svojih zadev? Saj se tukaj ne gre za časne dobičke ali pa za časno zgubo, gre se marveč za tvoje duše vedno srčno in blaženost. In za to tvojo vedno srčno ti ni treba ne kapitala, ne zmognosti, ne poročstva. Zadosti je, ako imaš dobro in trdno voljo, da z njo sezidaš poslopje svojega večnega zveličanja.

Prav besede: "imam svoja opravila," s katerimi izgovarjaš svojo mlačnost, obrni prav in reci: imam svoja opravila glede svoje duše, glede svoje večnosti in ta opravila so najvažnejša, zato imajo prednost pred drugimi. Ako te hoče kdo odvrniti od službe božje od sv. zakramentov, od dobrih del, tedaj reci: "imam svoja opravila in ta morajo biti storjena." Ne pustimo se zapeljati od sveta in raznih strasti, marveč ohranimo si pred očmi vedno svoj večni cilj. Edina skrb, ki tirja vso našo pozornost, je skrb za neumrjočo našo dušo. Glede te skrbi veljajo besede Gospodove: "Je eno je potrebno." Ako bomo za to eno res skrbeli z vsemi svojimi močmi, tedaj nam bodo tudi naša časna opravila šla bolj izpod rok in čutili bomo že tukaj na tem svetu predokus večne sreče. REV. JOS. POLLAK.

PROHIBICIJA NAZADUJE.

Na letnem zborovanju deželne zveze trgovcev z opojnimi pijačami, ki se je vršilo pred kratkim v Philadelphiji, je bilo dognano, da prohibicija v Združenih Državah odločno nazaduje. Ni pač nikogar v deželi, ki bi mogel to z večjo gotovostjo presoditi, nego baš ljudje, ki se pečajo s prodajo opojnih pijač ter morajo oseko in plimo v prohibicijskem gibanju prav neposredno občutiti. Sicer potrjuje dognano nazadovanje prohibicije tudi vrsta sploh znanih dejstev: Alabama je svoj prohibicijski zakon preklicala, Texas ni hotel sprejeti slinčnega, v Maine se je večina "reformirjev" zmanjšala od 47,000 na 127, in v Ohiu so v 21 okrajih po triletni "suši" spet uvedene licenčne krčme namesto zakonitih beznic.

Vendar je z druge strani tudi res, da je še mnogo milijonov ljudi v tej deželi, ki so v celoti ali delno odločni za prohibicijo. Dve velika demanta "Veliki mogul", 279 kar. in "Orlov", 194 kar., se nahajata v zakladnici ruskega cara. "Florentince", 133 kar., je bil tudi nekdanji last "Karola Pogumnega" in ga je izgubil v bitki pri Gransonu in je sedaj v posesti avstrijskega cesarja. Barve je nekoliko rumenkaste. "Regent" ali "Pitt" je posebno krasen, čist in brezbarven kamen, tehta 136 karatov in se nahaja v francoski državni zakladnici. Cenijo ga na 12 milijonov frankov.

"Južna zvezda" je bil najden leta 1853 v Braziliji in tehta brušen 123 karatov, popolnoma čist in se nahaja v zasebni lasti. "Juhilu" je bil najden pri Kimberley-u v Južni Afriki, tehta brušen 239 karatov in je popolnoma čist in brezbarven. Na pariški razstavi leta 1900 je bil zavarovan za 10 milijonov frankov in je imel poleg tega še vedno ponovi in podnevi častno stražo. Največja demanta sta bila izkopana v južni Afriki. "Excelsior" leta 1893 v deželi Griqua in tehta nebrušen 977 karatov. Še večji je bil pa leta 1907, tudi v južni Afriki najden kamen, katerega so naslovili "Cullinan". V prvotnem stanju je bil kamen 10 cm visok in je meril 66 mm v premeru. Tehtal je 3025 karatov, bil je torej še nad trikrat večji kot pa njegov prednik "Excelsior". Sedaj se nahaja v zavodu za brušenje dragih kamenov v Amsterdamu in je določen, da bo krasil žezlo angleškega kralja. — Sl.

kako bi bilo mogoče varovati izseljenca pred odhodom iz domovine, med vojnjo, ob prihodu v tuje dežele in tudi na tujem. Izseljevanje se more pač omejiti, a ne prepovedati. In kdor že hoče ali mora v tujini iskati dela in kruha, more tudi zahtevati kot državljan in človek, da ga stara domovina varuje pred raznimi izkoriščevalci. Tuje države, parobrodna društva in agentje se ne čutijo poklicane, da bi varovali koristi izseljencev. In tako se dogaja, da marsikateri revež v tujini oskubijo do golega. Če izseljenec v tujini išče dela ali se ponese, se navadno živ krst ne zmeni zanj. Društvo sv. Rafaela in enaka druga društva store, kar morejo, toda brez gmotnih sredstev tudi ta dobrodelnostna društva ne morejo vstrzati vsem potrebam in zahtevam izseljencev.

V avstrijski zbornici so zadnja leta razni poslanci — imenujemo samo Bi-ankinja, Kreka in Žitnika — pozivljali vlado, naj izdela in predloži načrt zakona o varstvu izseljencev. Zadnji predlog Krekov je narodnogospodarski odsek sprejel soglasno. Vlada pa še vedno "proučuje" to vprašanje, katero pa je že davno zrelo za rešitev. V sedanjem zasedanju je grof Bawrowski sprožil misel, naj bi država postavila posebne strokovnjake za izseljence. Ti strokovni poročevalci naj bi bili prideljeni konzulatoma, pa tudi namočeni v krajih, koder biva več naših izseljencev. Včeraj je zbornica pričela razpravo o predlogih, ki se glase:

- 1. Vladi se naroča, da čimprej nastavi strokovne poročevalce za izseljence v ameriških Severnih in Južnih državah, pa tudi v evropskih, koder je več avstrijskih delavcev. 2. Ti poročevalci morajo biti popolnoma zmožni jezika izseljencev. 3. Vladi se naroča, da v najkrajšem času predloži zbornici načrt zakona o varstvu izseljencev.

NAJVEČJI DEMANTI NA SVETU.

Z ladjo "Titanic" se je potopil eden najkrajših in najdražjih demantov, takozvani "višnjevi demant" ali "Sancy", svetovnoznani zaradi svoje izvanredne krasote, ognja in barve, pa tudi slaboglasen zaradi nezgod, katere so le pogostoma zadevale njegove lastnike. "Sancy" je bil svoječasn last nekega indijskega kneza, kateri je bil pa otrovan, pozneje ga je dobil razkošni vojvoda Burgundski "Karel Pogumni", kateri je v bitki pri Nancy leta 1477 nesrečno končal. Švicar, ki je mrtvega vojvodo oplenil, je nevede prodal kamen za en forint. Leta 1489 ga je kralj Anton Portugalski kupil in pozneje prodal na Francosko za 100,000 frankov plemiču "De Sancy", od katerega je kamen tudi ime prejel. Demant je bil pozneje last angleškega kralja Jakoba II. in francoskega kralja Ludovika XIV., njegovih naslednikov in nesrečne kraljice Marije Antoinette. Po francoski revoluciji so se menjali pogosto njegovi lastniki Holandci in Američani in sedaj počiva krasni kamen za vedno v globini atlantskega oceana. Sploh se je čulo, da "Sancy" ni nikomur prinesel sreče, pač pa je mnogo njegovih lastnikov, tudi zdajnji, nesrečno končalo.

"Koh-i-Norr" (gora luči), najden v Indiji, je bil s početka mnogo večji, vsled večkratnega brušenja pa se je njegova teža zmanjšala na 106 karatov in krasni sedaj krono angleškega kralja. Dve velika demanta "Veliki mogul", 279 kar. in "Orlov", 194 kar., se nahajata v zakladnici ruskega cara. "Florentince", 133 kar., je bil tudi nekdanji last "Karola Pogumnega" in ga je izgubil v bitki pri Gransonu in je sedaj v posesti avstrijskega cesarja. Barve je nekoliko rumenkaste. "Regent" ali "Pitt" je posebno krasen, čist in brezbarven kamen, tehta 136 karatov in se nahaja v francoski državni zakladnici. Cenijo ga na 12 milijonov frankov.

"Južna zvezda" je bil najden leta 1853 v Braziliji in tehta brušen 123 karatov, popolnoma čist in se nahaja v zasebni lasti. "Juhilu" je bil najden pri Kimberley-u v Južni Afriki, tehta brušen 239 karatov in je popolnoma čist in brezbarven. Na pariški razstavi leta 1900 je bil zavarovan za 10 milijonov frankov in je imel poleg tega še vedno ponovi in podnevi častno stražo.

Največja demanta sta bila izkopana v južni Afriki. "Excelsior" leta 1893 v deželi Griqua in tehta nebrušen 977 karatov. Še večji je bil pa leta 1907, tudi v južni Afriki najden kamen, katerega so naslovili "Cullinan". V prvotnem stanju je bil kamen 10 cm visok in je meril 66 mm v premeru. Tehtal je 3025 karatov, bil je torej še nad trikrat večji kot pa njegov prednik "Excelsior". Sedaj se nahaja v zavodu za brušenje dragih kamenov v Amsterdamu in je določen, da bo krasil žezlo angleškega kralja. — Sl.

Bil je osamel, ne sam!

Mično povedko pripoveduje neki časopis v Norfolk, Nebr. "Saj nova ni, a je lepa. Neki pastor je rekel koncem ene svojih pridig: "Naj vsi v hiši, ki plačujejo svoje dolge, vstanejo." Takojo so se dvignili moški, ženske in otroci z eno edino izjemo. Potem je prosil pridigar ljudi, naj sedejo, in je rekel: "Sedaj se pa dvigni vsak, ki svojih dolgov ne plačuje." Dvignil se je en edin, odrt, razdrapan in na videz lačen možek počasi s svojega sedeža, luknjasti klobuk v rokah držel in čakač, kaj pač utegne priti. "Kako je to, prijatelj moj," je rekel pridigar, "da si ti edini mož, ki svojih dolžnosti ne izpolnjuje?" "Jaz izdajam časopis," je odgovoril v slabotnem glasu, "in bratje tukaj, ki so poprej vstali, so moji čitatelji in —". "Molimo," je rekel pridigar.

Brazilski državni dolgovni znašajo nad \$600,000,000.

Uruguayska vlada namerava telefonstvo v deželi monopolizirati.

Velika Britanija uvaža od leta do leta manj žive živine, a čimdalje več zmrzlega mesa.

Več nego 11,000 od 50,000 potniških vozov v rabi po železnih Združenih Držav se zdaj električno razsvetljuje.

V Italiji delavcem primanjkuje dela, ker veliko trpi zaradi vojske industrija. V Milanu je 30,000 delavcev brez posla.

Za vsako osebo v Združenih Državah se uvaža iz Japonije vsako leto dvanajst prtičev (serviet) iz papirja in tretjina funta čaja.

Angleška hoče še pomnožiti vojno brodoge in glede rezervistov tako urediti, da bi bilo 33 vojnih ladij malo ur po napovedi vojske pripravljenih za boj.

Lurd postal sedež škofije. Konsistorialna kongregacija v Rimu je izdala dekret, po katerem postane Lurd sedež nove škofije. Za enkrat je tarbski obnem tudi lurdski škof.

11,000 srednješolcev strelcev v Avstriji. Na 323 srednjih šolah se je urilo to šolsko leto 11,200 srednješolcev. V 161 strelskih društvih se je pa urilo v streljanju 11,400 mladih strelcev.

Letalni stroji na Angleškem. Angleška vlada je sklenila nakupiti 40 letalnih strojev poleg že 20 naročenih. Prva najst letalnih strojev bo stacioniranih v Londonu, medtem ko bodo ostale razdelili na posamezne armadne zборе.

Angleški vojni poročevavec "Daily Chronicle" Malwood je bil pri nekem rekonosciranju v Tripolisu ustreljen. Arabi, ki so ga spremljali, so streljali na neko italijansko prednjo stražo, ki je tudi streljala in krogla je zadela Malwooda.

Proti dvoboju je bila razprava v nemškem državnem zboru. Vojni ministri je dvojob še zagovarjali. Državni zbor je pa sklenil, da se častnik, ki odklanja dvojob, ne sme opustiti iz armade. Katoliški poslanec Groeber je zahteval, da naj cesar dvojob prepove.

Ledeni možje — vroči možje. Panakracij, Servacij, Bonifacij radi primajajo slano. Letos so pa na vso Evropo naenkrat prinesli silno vročino. Iz Londona, Pariza in Madrida se poroča, da je več ljudi umrlo za solnčarico, ker je vročina dosegla do 40 stopinj.

Angleži so stari kramarji. Zveze sklepa, kakor jim kaže, včasih tudi s takimi, ki so si med seboj nasprotni. Tako so zdaj baje Angleži sklenili zvezo po eni strani s Turčijo v obrambo njene celokupnosti, na drugi strani pa s Italijo, kateri so dovolili, da naj zasede male turške otoke.

Originalna prodaja mleka. V mnogih italijanskih mestih, zlasti v Neaplju, je mogoče videti dostikrat na cesti črede koz, ki jih pase kak možki in se trudijo, da bi z glasnim zvonjenjem in vpitjem obrnil nase pozornost. To je prodajalec mleka, ki prodaja vedno sveže blago, pomoleno pred očmi kupca.

Samoumer odvetnika. V Budimpešti se je 4. t. m. ustrelil odvetnik dr. Ivan Nagy, ki je bil brez sredstev. Pred desetimi leti je imel dobro idočo pisarno ter se je oženil z neko posestnikovo hčerjo, ki je imela veliko doto. Zapravljal pa je začel denar, žena se je ločila od njega in prišel je v tako stisko, da je bil od 1. t. m. brez stanovanja.

Vojska v zraku. Ker so si Italijani pripravili celo brodogve zrakoplovov in so kralj in posamezna mesta za to veliko žrtvovali, se je ganila tudi Turčija. Zadnji čas se vežbajo pri Carigradu turški vojniki v zrakoplovstvu pod vodstvom angleških in francoskih letavcev. V kratkem utegnemo dobiti poročilo, da je bila bitka med Turki in Italijani v zraku.

Ladja se je potopila. Islandska ribiška ladja "Sanus" je zadela ob južni islandski obali na francosko ladjo in se potopila. Nezgoda se je zgodila v silnem snežnem meteuži, ki je zastiral pogled. Dvanajst mornarjev se je rešilo, 20 jih je utonilo, ker so med nesrečo spali. Zadnje tedne je doletela v morskih viharjih nad 60 islandskih ribičev smrt v valovih.

Ljudske šole v Belgiji so bile nekdanj komunalne. Ljudje so pa prišli do prepričanja, da so verske ali samostanske šole veliko boljše, ker so učne moči cenejše in uspehi sijajnejši. V Belgiji zato narašča število duhovnikov in nun, ker se jih vedno več uporablja kot učne moči na ljudskih šolah. Ker nasprotniki katoličanov spoznavajo, da izgubljajo v šolah tla, postajajo divji in besni proti duhovnikom in samostanom.

FARMA NA PRODAJ.

54 akrov zemlje, 12 akrov hoste, to drugo pa je orano. Veliko mladih sadnih dreves, starih po kakih 8 let, katera vse rodijo — jabolka, hruške, različne slive, breskve in češnje. Dva studenca — prav dobra voda v kateri nikoli ni še zmanjkalo vode; čez sredino farme pa teče potok. Na farmi je ena hiša s 6 sobami, en hlev za 12 glav živine in svinjaki. Če kdo izmed rojakov želi kupiti farmo, zdaj je čas, ker si lahko ogleda kako lepo vse žare na farmi, ki je dve milje od železnične proge in od "strit" kare; dve milje od mesta Dauphin in 6 milj od glavnega mesta Harrisburga, ki je glavno mesto Pennsylvanije. V Harrisburgu stanuje veliko Slavjanov, ter je 9 milj od mesta Steelton, v kojem stanuje nad tritisoč Slavjanov, z dvema slavjanskima kat. cerkvama. Cena farmi je tritisoč dolarjev. Za večje pojasnilo vprašajte in pišite na: Amerikanski Slovenec, Joliet, Ill.

POZOR!

Rojaki pomislite si poprej kot poročite vaš težko zaslužen denar v slabih tovaršijah in to brezpotrebno. Boljše je, postrežite si vaše telo. Ako hočete biti dobro postreženi in dobro pivo piti, pridite k meni, ker točim najboljšo E. Porter Lager pivo, donča in kalifornijska vina ter najboljše žganje in imam lepo dišeče smotke, ter imam prenočišča. Prijatelj pridite, da se prepričam sam. Postrežba dobra, cena zmerna, ker pri meni je ena največjih slovenskih zaloz s pijačami v Jolietu. Se pripravam vsem rojakom v obilen poset, jaz dobroznani salunar, JOŽEF BOŽIČ, 101 Indiana St. N. W. tel. 384, Joliet.

Advertisement for clothing and shoes. Text: Priporočam enj. rojakom in prijateljem svojo trgovino z obleko. V zalogi imam vsakovrstno opravo za moške in dečo kakor tudi ženske čevlje. Image of a man in a suit.

Advertisement for John Kirincich. Text: Dobra postrežba, nizke cene! John Kirincich 918 North Chicago St. JOLIET, ILL.

Advertisement for AVSTRO-AMERIKANSKA ČRTA. Text: AVSTRO-AMERIKANSKA ČRTA Najpriljubljena in najcenejša parobrodna črta za Slovence in Hrvate. Regularna vožnja med New Yorkom Trstom in Reko. Brzi poštni in novi parobrodni na dvovjaka: MARTHA WASHINGTON, LAURA, ALICE, ARGENTINA, IN OCEANIA. KAISER FRANZ JOSEF I. "maiden voyage" iz New Yorka Druge nove parobrode kateri čerjo vo ziti 19 mil na uro se gradijo. Parniki odplujejo iz New Yorka ob sredah ob 1. popoldan in Trsta ob sobotah ob 2. popoldan proti New Yorku. Vsi parniki imajo brežični brozjav električno razsvetljava in so moderne urejeni. Hrana je domača. Mornarji in lečnik govore Slovensko in Hrvško. Za nadaljne informacije, cene in vozne listke obrnite se na naše zastopnike ali pa na: PHELPS BROS. & CO. General Agents 2 Washington St., New York

Advertisement for Ana Vogrin. Text: Izkušena babica N. W. Phone 1727. 1216 N. Hickory St., Joliet, Ill N. W. Phone 809.

Advertisement for MIHAEL KOČEVAR. Text: MIHAEL KOČEVAR slovenski gostilničar Cor. Ohio in State Sts. Joliet, Ill.

Advertisement for JOHN PRUS. Text: JOHN PRUS N. W. telefon 170. STAVBENIK IN KONTRAKTOR Stavi in popravlja hiše. Woodruff Road. Joliet, Ill.

Advertisement for Bray-eva Lekarna. Text: Bray-eva Lekarna Sepriporoča slovenskemu občinstvu v Jolietu. Velika zaloga. Nizke cene. 104 Jefferson St., blizu mosta, Joliet

Josip Klepec

javni notar, N. Chicago St., Joliet, Ill.

Emil Bachman 1719 South Center Avenue. CHICAGO, ILL.

Najstarija slavensko-krščanska tvrka BARJAKA, BADŽA, KAPA, REBALIJA, MARŠALSKIH ŠTAPOVA itd.

Prodajemo zlatne znakove za vsa slovenska in slovanska društva. Pišite po naš veliki ilustrirani etnik, tiskan v svih slavjanskih jezicah, koji šaljemo na zahtjev svakome budava. Vlastnik je Čeh, ali govori slovenski. Imamo na stotine zahvalnih dopisov od Vam poznatih slovenskih društev.

Anton Košiček

Slovenski gostilničar

Pri meni je vedno največ zabave in najboljša pijača.

"Tonček Is O. K."

N. W. Phone 1297 1151 N. Broadway. JOLIET

Advertisement for Frank Bambič. Text: FRANK BAMBIČ, SLOVENSKI ZLATAR IN URAR Tudi popravljam ure in delam vsa zlatarska dela. Se vsem priporočam. 210 Ruby Street, JOLIET, ILL. Image of a man in a suit.

Advertisement for The Will County National Bank. Text: The Will County National Bank Of Joliet, Illinois. Prejema raznovrstne denarne naloge ter pošilja denar na vse dele sveta. Kapital in preostanek \$300,000.00. C. E. WILSON, predsednik. Dr. J. W. FOLK, podpredsednik. HENRY WEBER, kasir.

Advertisement for STENSKI PAPIR. Text: Velika zaloga vsakovrstnih barv, oljcev in firnečev. Izvršujejo se vsa barvarska dela ter obešanje stenkega papirja po nizkih cenah.

Advertisement for Alexander Daras. Text: Alexander Daras Chi. Phone 376. N. W. 927.

Slovinci in Hrvati!

v Pittsburgu, Pa. POZOR!

Nazanjan rojakom, da sem kupil in prevzel znano GOSTILNO na 3329 Penn Ave. Pittsburg, Pa.

Točim najboljšo pivo, domače in importirana vina in žganja. POSTREŽBA IZBORNA. Slinveno občinstvu se pripravam v obilen poset. Posebno rojaki, Slovenci in Hrvati, vsi dobrodošli!

Geo. Flainik, lastnik

3329 Penna Ave. Pittsburg, Pa.

Bell Phone 1048.

Organizovana v Joliet-u, Ill. dne 2. aprila 1894. Inkorporovana v državi Illinois 12. januarja 1898.

Predsednik: Paul Schneller, Calumet, Mich.
I. podpredsednik: Frank Boje, R. F. D. 1, Box 148, Pueblo, Colo.
II. podpredsednik: M. Ostronich, 1132 Voskamp St., Allegheny, Pa.
Glavni tajnik: Josip Zalar, 1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Pomožni tajnik: Jos. Rems, 729 Putnam Ave., Ridgewood, N. Y. City.
Blagajnik: John Grahek, 1012 Broadway, Joliet, Ill.
Duhovni vodja: Rev. Josip Tomšič, Box 517, Forest City, Pa.
Zaupnik: Mart. Muič, Cor. Main and Center Sts., Forest City, Pa.
Vrhovni zdravnik: Dr. Jos. Grahek, 841 E. Ohio St., Allegheny, Pa.

NADZORNIKI:

Anton Golobitsh, 805 N. Chicago St., Joliet, Ill.
Aug. Poglajen, 2300 S. Robey St., Chicago, Ill.
John Mravintz, 1114 Voskempt St., Allegheny, Pa.
George Thomas, 904 E. B. St., Pueblo, Colo.
John Povsha, general delivery, Hibbing, Minn.

POROTNI ODBOR:

Mih. J. Krakar, 614 E. 3 St., Anaconda, Mont.
George Flajnik, 137-46th St., Pittsburg, Pa.
Peter Staudohar, Box 701, Chisholm, Minn.

PRIZIVNI ODBOR:

Frank Banich, 1858 W. 22nd St., Chicago, Ill.
John Zulich, 1197 E. 61st St., Cleveland, Ohio.
Frank Petkovič, 720 Market St., Waukegan, Ill.

Uradno glasilo: Amerikanski Slovenec, 1006 N. Chicago St., Joliet, Ill.

VSE DENARNE POŠILJATVE NAJ SE POŠILJAJO NARAVNOST NA GL. TAJNIKA JEDNOTE IN NA NIKOGAR DRUZEGA.

PRISTOPILO ČLANI.

K društvu sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 18308 Franc Mravljia, roj 1889, zav. za \$500, 2. razred, spr. 2. jun. 1912. Dr. št. 175 članov.
K društvu sv. Jožefa 2, Joliet, Ill., 18309 Martin Legan, roj 1894, zav. za \$1000, 1. razred; 18310 Peter Miklavčič, roj 1890, zav. za \$1000, 2. razred; 18311 Ivan Rosman, roj 1886, zav. za \$1000, 3. razred, spr. 2. jun. 1912. Dr. št. 269 članov.
K društvu sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 18312 Jožef Modic, roj 1892, zav. za \$1000, 1. razred; 18313 Franc Čampa, roj 1887, zav. za \$1000, 2. razred; 18314 Jožef Erbežnik, roj 1878, zav. za \$1000, 4. razred, spr. 3. junija 1912. Dr. št. 354 članov.
K društvu sv. Frančiška Sal. 29, Joliet, Ill., 18315 Franc Benčina, roj 1892, zav. za \$1000, 1. razred, spr. 3. jun. 1912. Dr. št. 214 članov.
K društvu Matere Božje 33, Pittsburg, Pa., 18316 Josip Pavlakovič, roj 1892, zav. za \$1000, 1. razred; 18317 Mihael Grabrijan, roj 1883, zav. za \$1000, 3. razred, spr. 2. jun. 1912. Dr. št. 132 članov.
K društvu sv. Barbare 40, Hibbing, Minn., 18318 Peter Mušič, roj 1887, zav. za \$1000, 2. razred, spr. 2. jun. 1912. Dr. št. 102 člana.
K društvu Vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., 18319 Mihael Starešinič, roj 1893, zav. za \$1000, 1. tajnik; 18320 Alojzij Hudoklin, roj 1888, zav. za \$1000, 2. razred; 18321 Leopold Vetrlih, roj 1885, zav. za \$1000, 3. razred; 18322 Aleš Messe, roj 1886, zav. za \$1000, 3. razred; 18323 Matija Klobučar, roj 1884, zav. za \$1000, 3. razred, spr. 3. jun. 1912. Dr. št. 182 članov.
K društvu Vit. sv. Mihaela 61, Youngstown, Ohio, 18324 Dragotin Taudarič, roj 1892, zav. za \$1000, 2. razred, spr. 27. maja 1912. Dr. št. 57 članov.
K društvu sv. Jan. Evang. 65, Milwaukee, Wis., 18325 Martin Rukovina, roj 1890, zav. za \$500, 2. razred; 18326 Franc Stopar, roj 1886, zav. za \$500, 3. razred, spr. 2. jun. 1912. Dr. št. 108 članov.
K društvu sv. Jurija 100, Sunnyside, Utah, 18327 Anton Krašovec, roj 1892, zav. za \$1000, 1. razred; 18328 Franc Adam, roj 1887, zav. za \$1000, 2. razred, spr. 26. maja 1912. Dr. št. 38 članov.
K društvu sv. Jakoba 124, Gary, Ind., 18329 Ivan Gustin, roj 1884, zav. za \$1000, 3. razred, spr. 26. maja 1912. Dr. št. 18 članov.
K društvu sv. Cirila in Metod 144, Sheboygan, Wis., 18330 Alojzij Novšek, roj 1891, zav. za \$1000, 2. razred, spr. 2. jun. 1912. Dr. št. 39 članov.

PRESTOPILI ČLANI.

Od društva Vit. sv. Jurija 3, Joliet, Ill., k društvu sv. Jan. Krst. 143, Joliet, Ill., 16059 Franc Sodec, 31. maja 1912. I. dr. št. 115 čl. II. dr. št. 22 čl.
Od društva sv. Jožefa 12, Forest City, Pa., k društvu Mar. sv. Rožnega Venca, 131, Aurora, Minn., 7730 Anton Skubic, 28. maja 1912. I. dr. št. 214 čl. II. dr. št. 45 članov.
Od društva sv. Janeza Krst. 13, Biwabik, Minn., k društvu sv. Frančiška Sal. 29, Joliet, Ill., 4452 Ivan Polmin, 2. jun. 1912. I. dr. št. 44 članov. II. dr. št. 214 članov.
Od društva sv. Frančiška Sal. 29, Joliet, Ill., k društvu sv. Jan. Evang. 65, Milwaukee, Wis., 11680 Mihael Krevel, 2. jun. 1912. I. dr. št. 213 članov. II. dr. št. 106 članov.
Od društva sv. Janeza Nepomuk 141, Linton, Ind., k društvu sv. Alojzija 52, Indianapolis, Ind., 17386 Ivan Keržan, 2. junija 1912. I. dr. št. 3 člane. II. dr. št. 128 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI ZOPET SPREJETI.

K društvu sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 17891 Franc Podpadeč, 1. jun. 1912. Dr. št. 351 članov.
K društvu sv. Petra 30, alumet, Mich., 5940 Josip Jordan, 26. maja 1912. Dr. št. 299 članov.
K društvu sv. Jan. Krst. 60, Wenona, Ill., 8830 Ivan Jamnik, 2. jun. 1912. Dr. št. 48 članov.

SUSPENDOVANI ČLANI.

Od društva sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., 12845 Ivan Vidmar, 12567 Franc Rus, 688 Franc Zupančič, 6446 Franc Bučar, 9572 Karol Kljun, 25. maja 1912. Dr. št. 256 članov.
Od društva sv. Vida 25, Cleveland, Ohio, 17891 Franc Podpadeč, 13007 Franc Adamič, 27. maja 1912. Dr. št. 350 članov.
Od društva sv. Petra 30, Calumet, Mich., 16346 Ivan Ravnik, 12852 Pavel Metiš, 26. maja 1912. Dr. št. 297 članov.
Od društva sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., 15653 Ivan Matan, 8949 Jožef Gornik, 12880 Martin Bajuk, 15700 Miko Pezdirc, 25. maja 1912. Dr. št. 87 članov.
Od društva Vit. sv. Florijana 44, So. Chicago, Ill., 16845 Ivan Peršin, 9650 Anton Grahovec, 4. jun. 1912. Dr. št. 177 članov.
Od društva Marije Sed. Žalosti 50, Allegheny, Pa., 15495 Zvonimir Požega, 16101 Franc Kučan, 15389 Stefan Vrgles, 23. maja 1912. Dr. št. 219 čl.
Od društva sv. Cirila in Metod 59, Eyeleth, Minn., 15932 Ivan Virant, 17319 Josip Kumšič, 28. maja 1912. Dr. št. 209 članov.
Od društva sv. Srca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., 13076 Leopold Kravas, 148 Anton Pleše, 31. maja 1912. Dr. št. 75 članov.
Od društva Marije Vnebovzete 77, Forest City, Pa., 10661 Franc Žigon, 854 Florijan Ravnikar, 17404 Anton Jakelj, 25. maja 1912. Dr. št. 132 članov.
Od društva sv. Alojzija 83, Fleming, Kans., 5760 Ivan Tovornik, 26. maja 1912. Dr. št. 90 članov.

Od društva sv. Ant. Pad. 87, Joliet, Ill., 17327 Mihael Kuglič, 12765 Ivan Peteh, 27. maja 1912. Dr. št. 85 članov.
Od društva sv. Jurija 100, Sunnyside, Utah, 16178 Luka Božičević, 17519 Anton Sporčič, 18177 Anton Slapnik, 26. maja 1912. Dr. št. 37 članov.

ODSTOPILI ČLANI.

Od društva sv. Jurija 100, Sunnyside, Utah, 17256 Matija Derganc, 28. maja 1912. Dr. št. 36 članov.
Od društva Marije Vnebovzete 138, Imperial, Pa., 16823 Ivan Peršin, 16830 Josip Zupanc, 30. maja 1912. Dr. št. 6 članov.

PRISTOPILE ČLANICE.

K društvu sv. Štefana 1, Chicago, Ill., 5309 Marija Brodarič, roj 1886, zav. za \$1000, 2. razred, spr. 2. jun. 1912. Dr. št. 32 članice.
K društvu sv. Srca Marije 111, Barberton, Ohio, 5310 Marija Strukel, roj 1893, zav. za \$1000, 1. razred, spr. 2. jun. 1912. Dr. št. 25 članice.

PRESTOPILE ČLANICE.

Od društva sv. Jan. Krst. 13, Biwabik, Minn., k društvu sv. Frančiška Sal. 29, Joliet, Ill., 1808 Ana Polmin, 2. jun. 1912. I. dr. št. 20 čl. II. dr. št. 94 čl.
Od društva sv. Frančiška Sal. 29, Joliet, Ill., k društvu sv. Jan. Evang. 65, Milwaukee, Wis., 3661 Marija Krevel, 2. jun. 1912. I. dr. št. 93 članice. II. dr. št. 12 članice.
Od društva Novi Dom 102, Newark, N. J., k društvu sv. Ane 105, New York, N. Y., 4559 Jožefa Kerč, 12. maja 1912. I. dr. št. 10 čl. II. dr. št. 54 čl.

SUSPENDOVANE ČLANICE.

Od društva sv. Jožefa 7, Pueblo, Colo., 2089 Marija Bučar, 25. maja 1912. Dr. št. 145 članice.
Od društva sv. Alojzija 42, Steelton, Pa., 4795 Neža Gornik, 25. maja 1912. Dr. št. 35 članice.
Od društva Vit. sv. Florija 44, So. Chicago, Ill., 4696 Marija Peršin, 2747 Eva Grahovec, 4. junija 1912. Dr. št. 48 članice.
Od društva sv. Srca Jezusovega 70, St. Louis, Mo., 96 Marija Pleše, 31. maja 1912. Dr. št. 13 članice.
Od društva sv. Ane 105, New York, N. Y., 4326 Katarina Pavli, 29. maja 1912. Dr. št. 53 članice.
Od društva sv. Ane 127, Waukegan, Ill., 4938 Alojzija Krajnik, 27. maja 1912. Dr. št. 65 članice.

SUSPENDOVANA ČLANICA ZOPET SPREJETA.

K društvu sv. Jan. Krst. 60, Wenona, Ill., 3257 Franča Jamnik, 2. junija 1912. Dr. št. 10 članice.

IZ URADA GL. TAJNIKA.

Z tekočim mesecem se zaključil prvo polovico Jednotinega poslovanja za letošnje leto. Radi tega se obračam s prošnjo do vseh društev K. S. K. Jednote oziroma njih zastopnikov(ic), ter prosim, da mi določijo denar v poravnavo mesečnih asesmentov, kakor hitro mogoče. Nekaterim gg. zastopnikom(ic) krajevnih društev tudi prporočam, da prečitajo pravila str. 40 in 41 "KDAJ PLAČUJEJU DRUŠTVA SVOJE ASEMENTE JEDNOTINEMU TAJNIKU", ter se po tem ravnavajo. Ker moram napraviti šestmesečni račun in istega gg. nadzornikom Jednote ob pravem času predložiti v pregled, vsled tega se zahteva, da vsa slavna društva plačajo svoje asesmente najzadnje do 29. junija 1912. Imena društev, ki tega ne bodo storila, bodo gg. nadzornikom predložena in objavljena v uradnem glasilu. Upam torej, da bodo vsa društva to vpoštevala in se ravnala kakor pravila zahtevajo.

Na vsa vprašanja od strani društev, zakaj ne pošljem certifikatov članov(ic) pristopilih meseca aprila in maja naznanjam, da mi je to začasno nemogoče napraviti, ker nimam tiskovine na rokah, da bi iste izpisal. Dne 23. marca 1912 sem razpisal na več tiskarn, ter povprašal za cene nekaterim tiskovinam. Brat predsednik pravnega odbora K. S. K. Jednote, je potem naročil gotovo svoto certifikatov, kakor od mene naproseno, katerih pa do danes še nisem prejel. Kolikor sem imel certifikatov na rokah sem jih izpisal in razposlal, za ostale pa prosim, da se malo počaka, da dobim novonaročene. Kakor hitro jih prejmem se hočem potruditi in jih izgotoviti, ter na pristojna mesta odposlati. Prosim torej malo potrpljenja.

Z bratskim pozdravom ostajam Vam udani sobrat
JOSIP ZALAR, gl. tajnik K. S. K. Jednote.

Društvene vesti.

Allegheny, Pa., 30. maja. — (Uradno naznanilo društva Marije Sedem Žalosti št. 50. K. S. K. Jednote.) Ker se bliža zadnji čas, se zavarovati proti poškodbam ali boleznim pri K. S. K. Jednoti, so naproseni vsi člani, isto storiti na prihodnji seji dne 9. jun., ker po preteku prvega julija 1. 1912 se bo moral vsaki podvreči zdravniški preiskavi, kateri se bo hotel v ta namen zavarovati.

Enako tudi opozarjam vse, kateri dolgujejo društvu mesečne asesmente, da poravnajo na prihodnji seji, da bo lažje skleniti polletni račun; kakor tudi vse one, katerim je potekel čas veljave potnega lista, da si ga v najkrajšem času ponove.

Z bratskim pozdravom
Frank Mravintz, I. tajnik.

Aurora, Minn., 1. jun. — Tukajšnje društvo Marije sv. Rožnega Venca št. 131. K. S. K. J. je sklenilo na svoji mesečni seji dne 22. aprila, da zniža pristopnino k društvu na \$2.50 (dva dolarje in 50c) za 3 mesece, to je, m. maj, junij in julij.

Torej poslužite se lepe priložnosti, kateri se vam sedaj ponuja! Kdor še ni v društvu, naj sedaj nikar ne preišča, samo naj porabi to priložnost in naj pristopi sedaj, ko je malo stroškov, ker s tako malimi stroški sploh ne morete pristopiti v nobeno drugo društvo, kakor ravno sedaj v društvu Marije sv. Rož. Ven. To društvo izplačuje bolniško podporo \$1.00 (dolar na dan) z odbitkom prvih petih dni.
Frank Kržič, tajnik, Box 612.

Chicago, Ill., 3. jun. — Ni dolgo časa, kar sem opozarjal člane društva sv. Alojzija št. 47 K. S. K. J. zaradi potnih listov in za spričevalo velikonočne spovedi. Torej še enkrat opominim, da sem dal vsakemu priložnost do prihodnje seje, katera bo 9. junija. Kateri ni torej še spovedi opravil in ne prinese spričevala, bode izključen od društva, ker vsaki zna, da določeni čas je že pretekel. Torej naj si vsaki zapomni, kaj ima storiti.

Nadalje opozarjam vse člane, da se udeležite polletne seje 9. junija. Kateri ne pride na to sejo, zapade kazni 25c, razen boleznim ali pa kateri dela. Kateri ne more priti, mora se pismeno izpričati.

Tudi moram sporočiti, da so člani sklenili pri seji 12. maja, kateri član se udeleži piknika društvenega 23. junija po nemarnosti, da plača 3 dolarje v društveno blagajno. Kateri je bolan, je prost; in kateri bi pa delal, mora plačati v blagajno 1 dolar, ker ta piknik se priredi za korist blagajne in bolnih sobratov. Torej naj vsaki član gleda, da se piknika udeleži 23. junija. Začetek bo ob 1. uri popoldne na Central Park Ave. in 31. ulici. Blue Island-kara vas pripelje tja. Tem potom so vabljeni vsi Slovenci in Hrvati na to veselico in dobro došli!

S pozdravom
John Wukshinich, tajnik,
2748 So. Trumbull Ave.

Newburg, O., 1. jun. — Iz urada dr. sv. Lovrenca št. 63 K. S. K. J. se uljudno vabi vse cenjene člane živčice v predmestju Newburg in okolici, da se gotovo udeležite redne dr. seje v nedeljo dne 9. junija. Na dnevnem redu je več važnih reči, kakor tudi izvolitev natakarjev za društveno vrtno veselico, katera bo dne 30. junija v spomin 10letnice dr. obstanka.

Obenem se tudi naznanja, da nova dr. zastava je tudi gotova, kojoj bode imel vsaki priložnost na prihodnji seji ogledati. Delo je krasno, mojstrsko izgotovljeno v čast in ponos vsemu slovenskemu narodu po širni Ameriki, da se med Slovenci dobi tolik umetnik, da je kos tako težki nalogi. Delo

je izgotovil rojak Ivan Pajk v Cone-maugh, Pa.

Pozdrav vsem članom! Tebi, vrlji Am. Slov., obilo naročnikov in predplačnikov.
Jakob Resnik, tajnik.

Denver, Colo., 27. maja. — Tem potom naznanjam, da je dr. sv. Roka št. 113 K. S. K. J. sklenilo na zadnji mesečni seji, da bode znižana pristopnina za tri mesece, samo po dva dolarja, namreč za junij, julij in avgust. Sedaj dragi Slovenci v Denverju in okolici, imate jako lepo priliko, pristopiti k društvu sv. Roka prav z malimi stroški, torej na svidenje 13. junija!

Sedaj moram se naznaniti, da daje že omenjeno društvo bolne podpore vsaki dan 1 dolar, to je 7 dolarjev na teden, kar daje malokatero društvu. Pozdrav vsem članom in članicam K. S. K. Jednote!
Louis Andolšek, tajnik.

Imperial, Pa., 30. maja. — Društvo Marije Vnebovzete št. 138 K. S. K. J. prosi vse gg. tajnike, kateri še niso poslali neprodanih listkov za žrebalo uro nazaj, naj to v kratkem storijo, ker nam drugače ni mogoče računati skleniti in tudi ure ne izrebrati.
Alojz Tolar, I. tajnik.

Pittsburg, Pa., 3. jun. — Članom društva Jezus Dobri Pastir št. 49 K. S. K. Jednote naznanjam, da se vrši redna društvena seja v nedeljo 16. junija v prostorih K. S. Doma. Ker bode istega dne več važnih reči v predlogu za korist društvu in članom, so vsi člani tega društva naproseni, da se iste blagovolijo udeležiti.

Rojakom Slovence, bodisi Hrvatom, v Pittsburgu in okolici, posebno onim, kateri niso še pri nobenem društvu zavarovani, naznanjam, da je naše društvo znižalo pristopnino in sicer: Od 16. do 25. leta plača \$1.00, od 25. do 35. leta \$2.00 in od 35. do 45. leta samo \$3.00. To velja do novega leta. Sedaj se nudi lepa prilika vsem onim, kateri niso še pri nobenem društvu, ali pa kateri bi hotel biti zavarovan pri več društvih. Marsikateri je že rekel, da bi pristopil v društvo, če ne bi bila pristopnina prevelika. Sedaj pa ne bode izgovora, če mu je kaj mar za društvu, ker je tako majhna pristopnina, da nobeno društvo K. S. K. J. pristojno v Pittsburgu, nima tako male pristopnine, kakor naše zdaj.

Torej dragi rojaki, pristopajte k podporinim društvom in Jednotam, dokler ste zdravi! Ne odlašajte do časa, ko vam zdravnik naznani, da ure vašega življenja so že preštete. Kakor na primer, je hrana potrebna za vsacega, ravno tako in še bolj je potrebno društvu in Jednoti, posebno onim, kateri imajo družine tukaj ali v stari domovini. Večkrat se zgodi, da umrje kateri od naših rojakov; v društvu ni nobenem, denarja ni imel, odkod se naj vzame za pogrebne stroške i. t. d.? Naj pa rojak zbolni in mora iti v bolnišnico, vsak ti stavi prvo vprašanje, če je ta oseba v društvu; in če ni in nima denarja, se ga ne sprejme. In kaj potem s takim človekom? Najbrž mora umreti. Pogrebni bode ravno tako naredil. Da je temu resnica, vam sporočam, kako se je zgodilo dne 28. decembra pretečenega leta v Derry, Pa., 42 milj daleč od Pittsburg-a.

Bilo je na Božični dan, ko se je zbralo v nekem stanovanju več ondottih delavcev, med katerimi sta bila tudi Peter Pzderc in Jakob Šutej. Vse skupaj jih je bilo 5 oseb. Slučaj je prinesel, da je prišel dinamit in raznesel vso hišo. Kedo ga je podvrgel, ni znano, in se ne ve še danes. Znano nam je, da je Peter Pzderc na dan razstrelbe vsled prizadetih ran izdihnil svojo dušo. Imenovani je bil član našega društva in K. S. K. Jednote. In tamošnjega pogrebnika je bilo prvo vprašanje za kovčeg, prej nego se je dotaknil trupa. In ko je videl njegov certifikat in potni list, je naznanil našemu društvu o nesreči brata Petra Pzderca ter je zahteval prej plačilo za

pogrebne stroške. In ko je denar prejel, je naredil tako krasen pogreb, da boljšega se ni moglo pričakovati. In sedaj počiva na katoliškem pokopališču sv. Martina v Derry, Pa. In našem pokojnemu članu naj sveti večna luč! In ko je omenjeni pogrebnik pripovedoval našim uradnikom o nesreči, je omenil, da ima tudi Jakob Šutej certifikat, a potnega lista ni videl. Nato mu se je odgovorilo, da Jakob Šutej ni več pri društvu in v K. S. K. J., in njegov certifikat je bil neveljaven, ampak da ima v Pittsburgu brata in ožjih sorodnikov. Čez tri dni je Šutej umrl. Naznanilo smo dobili od pogrebnika, pa ne od onega, ki je pokopal brata Pzderca, ampak od družega. To žalostno novico smo naznanili njegovemu bratu. Odgovoril nam je, da on mu ne more pomagati, zakaj ni vzdrževal društva. Kaj se je zgodilo s truplom Jakob Šuteja, nam ni znano. Najbrž je bilo poslano tja, kamor se vsa druga pošiljajo, kateri niso preskrbljeni ali pa v društvu.

Dragi rojaki, tu imate lep vzgled in iz tega lahko sprevidite, da se spoštuje in več zaupa Jednoti in društvom, kakor lastnemu bratu ali sorodniku. In zadosti jih je, ki pravi, kaj mi mar društvo; kedar umrem, naj delajo z menoj kar hočejo. Ali dragi rojak, premisli si, naj pride dolga bolezen in kaj potem? Denarji se potrošijo; če podpore nimaš v tej veliki bedi, ti ne bode tvoj največji prijatelj hotel pomagati. In ti dragi rojak, trpin, kateri si v potu svojega obraza služiš vsakdanji kruh, ne veš ne ure, ne dneva, kje te nesreča dohiti, ali nisi ti vreden, da se tvoji zemeljski ostanki lepo spravijo k večnemu počitku? In ostala tvoja svota more posušiti solze, katere bodejo za teboj jokali.

Upajoč, da ne bodejo moje besede glas vpijočega v puščavi, ampak da bi pripeljale vsaj še en par tisoč dobrih in zvestih članov pod zastavo naše slavne matere K. S. K. J., pošiljam pozdrav vsem članom in članicam iste, in onim, kateri še niso pod zastavo naše slavne Jednote, priporočam isto.
Josip Bahorich, I. tajnik.

Springfield, Ill., 3. jun. — Naznanjamo vsem članom društva sv. Barbare št. 74 K. S. K. Jednote, da bomo imeli dne 9. junija šestmesečno sejo in vabimo vse člane tega društva, da se udeležite te seje, ker bode veliko važnega na dnevnem redu. Zato pridite vsi ob polštirih v nedeljo popoldan na sejo, da ne bo nobenega govorenja, da to in ono ni bilo prav narejeno. Zatorej na svidenje gorimenjeni dan!
Društveni odbor.

Izgovor.

Žena možu, ki pride ob petih zjutraj domov: "No, Tone, ali že vendar prideš domov?"
Tone: "Da, ljuba Mica, mi ni bilo nič več!"

Slovenski Zdravnik.

(Zraven slovenske cerkve.)

Rojaki Slovenci! Obrnite se vsi, ki ste na katerikoli bolezni bolni, na SLOVENSKEGA zdravnika. Tam boste ozdravljeni popolnoma, ako je to sploh mogoče. Tisočerm naših rojakov je bilo pomagano do čvrstega in popolnega zdravja, ker so se obrnili s popolnim zaupanje... do tega slavnega zdravnika. Pridite osebno ali pa pišite! Adresirajte pisma tako:

Dr. Martin J. Ivec

900 N. Chicago St., Cor. Clay, JOLIET, ILL.
Telefona: N. W. 1012 ali Chi. 2192-L.

Mi hočemo tvoj denar ti hočeš naš les

Če boš kupoval od nas, ti bomo vselaj postregli z najnižjimi tržnimi cenami. Mi imamo v zalogi vsakovrstnega lesa.

Za stavbo hiš in poslednj mehki in trdi les, late, cederne stebre, deak in krogline vsake vrste.

Naš prostor je na Desplaines ulici blizu novega kanala.

Predno kupiš LUMBER, ogledaj se pri nas in ogled si našo zalogo! Mi tu bomo zadovoljili in ti prihranili denar.

W. J. LYONS

Naš Office in Lumber Yard na voglu DES PLAINES IN CLINTON ST.

R. F. KOMPARE

SLOVENSKI PRAVNIK
ADVOKAT

Telefon South Chicago 705.
SOBA 217, 9206 COMMERCIAL AV.
SOUTH CHICAGO, ILL.

FARME!

V slovenski naselbini, prijaznem odnebu imamo napradaj krasne urejene farme od 40 do 100 akrov s ceno od \$10 do \$25 na akro. Pišite za pojasnilo na
Kieffer Land Co., Walter, Tex.

JOLIET CITIZENS BREWING Co.
North Collins St., Joliet, Ill.

Pijte "Elk Brand" pivo
Izdelovalci najboljšega piva sodčih in steklenicah.

Kaj delaš z novci --- malimi svotami, ki jih prihraniš od plače?

Ali jih devlješ v banke, kjer jih lahko zgubiš radi spekulacij banke in propada?
Zakaj ne kupiš od mene dober kos rodne zemlje tik moje farme v Michiganu, koje cena dnevno raste in se gotovo podvoji v petih letih?
Ali nisi še sit delati za druge i to za malo plačo? Tu imaš lahko svoj dom, kamor se imaš zateči, in pridelaj lahko vsega zase, pa ti še ostane mnogo za prodajo — za gotov groš.
Cena \$12.00 do \$14.00 akro — na lahke obroke.
Piši še danes za nadaljna pojasnila na:
JOS. KLUZAK, Room 2, Kaleva, Michigan.

Fred Lehring Brewing Co.
JOLIET, ILL.
FIN

Za prepričanje.

Mogočno se je dvigala proti nebu grajsčina grofa Gilberta. Na strmem hribu je bila videti, kot zidana za celovčnost.

Grof Gilbert je bil odločen katoličan, s srcem in z dušo. Bil je odličan veljak v državi in hraber borilec za svobodo Angleške. Zgodovina poroča o več hrabrih delih, s katerimi si je v raznih vojskah pridobil neveljnih zaslug za svoj narod in za svojo domovino.

Družina grofa Gilberta je bila popolnoma gospodarjeva duha. Vera jim ni bila samo zunanja stvar, ampak stvar srca. Zato so bili v vernosti ledo gled vsem prebivalcem daleč na okoli.

Zlasti se je odlikoval v vernosti njegov najstarejši sin Pankrac Gilbert, ki je bil čast in veselje svojega očeta. Večkrat, ko ga ni sin videl, opazoval je skrivaj to krepko postavo, nedolžne poteze mladeniškega obraza svojega sina in se radoval, da ga je Gospod obdaril s tako plemenitim sinom.

"Gospod, ohrani ga takega skozi celo življenje", je večkrat vzdihnil ob takih prilikah.

Drugi sin je bil popolnoma brat Pankrata. Tretji se je pa posvetil duhovskemu stanu in bil župnik v Nortu, malem mestecu.

Bilo je ob nastopu kraljice Elizabete angleške, ko je Pankrac pripeljal neke spomladsko mlado nevesto seboj v grad, kjer je srečni par sprejel blagoslov očeta, starega grofa. Oče se ni dolgo veselil sreče sina svojega. Kmalu je zatisnil svoje oči za vedno. A srečen, da je končal takrat, ker kmalu po nastopu kraljice Elizabete so se začeli zbirati težki oblaki nad Angleško, ki so zlasti grozeče pretli angleškim katoličanom.

Elizabeta, verska odpadnica, je bila kruta vladarica. Polna smrtnega sovraštva do rimsko-katoliške cerkve, začela je kmalu izdajati najstrožje naredbes zoper katoličane. Prepovedala je, javno priznati se katoličana. Vse duhovnike je izgnala iz dežele. Oni zvesti duhovni pastirji, ki so se raje izpostavili nevarnosti mučeniške smrti, kakor da bi v takih nevarnih časih zapustili svoj ljubljeno čredo, so drug za drugim končali svoje življenje med najgrozovitejšimi mukami. Kdor je našel duhovnika v deželi, smel ga je ubiti ali obesiti na najbližje drevo. Pod smrtno kaznijo je bilo prepovedano, sprejeti duhovnika v hišo, naj je bil to tudi sin ali brat. Velika denarna kazen je bila zažugana vsem, kogar bi našli, da je bil pri sv. maši.

V teh grozljivih razmerah so se zvesti katoličani kar trumoma izseljevali v Francijo, kjer so si raje proganstvo izvolili, kakor pa da bi postali nezvesti sv. cerkvi.

Veliko tisoč duhovnikov je bilo pomorjenih na najgroznejše načine. Tisoč odločnih katoličanov je zdihovalo po ječah ali pa je zapravilo vse svoje premoženje, katero so morali plačevati kot kazni zaradi udeležitve pri sv. maši.

Med neručnimi žrtvami sovražnega brezverstja je bil tudi duhovnik iz Nortu, brat Pankrata Gilberta. Nekdo je opravljal v gozdu službo božjo, ko je nek izdajalec pripeljal vojake, ki so skoraj vse navzoče polovili skupaj z župnikom vred in odpeljali v ječo v Newgate. Kdor je imel premoženje, je moral plačati denarno globo, revnejše so pomorili, župnika pa najprej do krvi pretepili, z železom žgali, da bi ga prisilili, da bi povedal, kje so cerkvene sv. posode in slednjič vsega razmesarjenega obesili na drevo.

Tudi drugi brat je bil umorjen radi zvestobe do cerkve. To so bili v resnici žalostni, da, najžalostnejši časi, kolikor jih pozna angleška zgodovina.

Bilo je ob veliki noči. Družina grofa Gilberta je bila zbrana pri maši v gradu, kjer so imeli skrivne župnika iz župnije, kamor je grad spadal. Proti koncu maše je že bilo, ko začujejo prestrašeni prebivalci grajsčine velik ropot v pritličju. Truma razbrzdanih vojakov je vdrla v grad. Dobili so duhovnika v hiši in grof je takoj zapadel smrti. To je grof Gilbert takoj spoznal, ko je začul krik. Planil je k skrivnim grajskim stopnicam in se se ob pravem času rešil. Vojaki so duhovnika zvezali in potem ropali po gradu in slednjič ga nad glavami do smrti prestrašenih prebivalcev zažgali. Duhovnika so odpeljali v ječo, kjer je bil drugi dan obesen. Družini niso sicer ničesar žalega storili, ker so bili itak vsi obsojeni na velike denarne kazni radi tega. Le obilo dragocenosti, katere so po velikem gradu našli, so odnesli.

Drugi dan je grof prišel iz skrivališča ter nemudoma vzel svojo družino in zbežal na Francosko, kjer je kmalu potem umrl.

Njegova žena Uršula je živela z dvema otročičema in staro grofico Margareto več let na Francoskem. Toda slednjič se je stari Margareti zatožilo po domu, kjer je želela preživeti zadnje ure svojega življenja. Tako se je pregnana družina vrnila nazaj domov. Grajsčino so za silo popravili, kolikor požar ni uničil ter se zopet tu nastanili. Zalostni spomini so jim grenili prve dneve, zlasti stara gospa Margareta je večkrat cele ure prejkala in premohla v srčni bolesti.

Vkljub vsem grozovitostim, s katerimi so pobijali katoliške duhovnike, jih je bilo vendar veliko, ki se niso bali smrtne nevarnosti, katerim so bili kot duhovniki izpostavljeni ter delovali med preganjano čredo.

Tako je bil tudi v tej župniji goreč duhovnik, Hugh, ki se je žrtvoval za ubogo ljudstvo. Varno zavetje je našel v grajsčini "Courtland Towers", kjer se je večkrat ljudstvo zbiralo k službi božji, seveda na skrivnem.

Vlada namreč ni več strogo pazila na to napol podroto razvalino, ker se je mislilo, da se boječe žene ne bodo upale sprejeti se enkrat pod streho duhovnika, po prvi bridki izkušnji pred leti.

Grofica je dala napraviti tudi skrivno kapelico sredi debele stene v vrhnjem nadstropju. V sredi, kjer so vodile skrivne stopnice, dala je zvočilo mali prostor, a komaj tolik, da je imela prostor miza, ki je služila za altar. Vhod v ta prostor je bil zakrit z veliko sliko tako, da se ni moglo niti slutiti, da je kaj zadaj. Tudi če bil kdo sliko odmaknil, bi le prav pazno oko opazilo na steni, da so tu vrata.

Tako je bilo vse urejeno, da, če bi tudi med službo božjo udri vojaki v hišo, bi navzoči v nekoliko trenutkih lahko ta skrivna vrata zaprli, sliko nazaj obesili in duhovnik bi bil zdaj povsem na varnem.

Tako se je cela okolica čutila srečno, da je mogla nemotena vršiti svoje verske dolžnosti in prejemati tolažila sv. vere kljub krutemu preganjanju. Kakor preplašene ovce zbirali so se dobri verniki pred to kapelico okrog svojega pastirja Jezusa v sv. Rešnjem telesu.

Duhovnik Hugh jih je bodril in tolažil, da naj le ne obupajo. Bil jim je v resnici dobri pravi dušni oče in pastir, ki se ni strahil niti smrti, samo da je ostal s svojimi vernimi otroci v hudem času preganjanja.

Tako je pri družini Gilbert potekal čas. Čas, ta najboljši zdravnik, je že precej zacelil vsekane rane v srce ubogima in zapuščenima ženama. Popolnoma zacelili jih seveda ni mogla nobena stvar, preveč globoko so bile vsekane, vendar sta pa svojo usodo precej voljno prenašali. Navadili sta se tega življenja, zlasti še, ker ste imeli dovolj prilike, v molitvi in svetih zakramentih iskati zdravila za bolno srce.

Duhovnik Hugh je večkrat cele tedne ostal v grajsčini in če le vojakov ni bilo blizu, je odšel po sosednih vaseh obiskat bolnike in krstiti novorojenčke. Hugh je pa ta čas porabil, da je poučeval 13letnega Pankrata in 9letno Margareto. Prejela sta v tem resnem času skupaj z več drugimi otroci skupno prvo sv. obhajilo in lepo napredovala v vseh potrebnih vednostih.

Toda predno si je uboga družinica le misliti mogla, zbrali so se zopet temni oblaki nad njih glavami in napovedali pretečo nevarnost.

Kraljica Elizabeta je šla v svojem smrtnem sovraštvu tako daleč, da je v tem času že razpisala primerno nagrado vsakemu, ki je izdal bivanje katoliškega duhovnika, ali ki bi pomagal priti na sled krajem, kjer se vrši sv. maša.

V grajsčini je bil uposlen hlapec, Tomaž po imenu. Bil je pokvarjen clovek. Veliko dobrega je že prejel za-se in za svojo bolno mater iz rok grofice Uršule.

Toda, ko je izvedel, da dobi precejšnjo nagrado, če izda Hughja, zahlepel je po tem denarju. Judežva strast se je zbudila v njem. V začetku se je ustrašil te misli. Spomnil se je dobrot, katere je že prejel iz rok teh blagih ljudi, toda počasi se je udal skušnjavi in res — odšel je nekoč v mesto in tam povedal oblasti, da imajo tu v grajsčini duhovnika, povedal je celo, kje se mašuje in kako se zakrije dotični prostor.

Bilo je ob veliki pondeljek zjutraj. Vsa družina je bila zbrana pred altarem, kjer je maševal oče Hugh.

Ravno je končal zavzivanje, ko se začuje na dvorišču konjsko kopito. Nekdo je v naglem diru prijezdil na dvorišče.

Prestrašena vstane grofica Uršula in hiti k oknu. Oddahne se, ko vidi na dvorišču Godrejca Kenta, sina prijatelja družine iz mesta.

Takoj pošlje služabnico ponj, naj ga pripelje nemudoma gori.

Novica, katero je prinesel, ni bila vesela, vse je obšla groza.

"Deset orožnikov hiti v naglem diru proti grajsčini. Izdani ste! Hlapec Tomaž Vas je izdal. Poveljnik Topcliffe je dobil naročilo, da Vas prisilijo ravno pri sv. maši."

Oče Kentov je bil slučajno pri sodnji, ko je od strani zvedel, za kaj se gre.

Oče je takoj odposlal Godrejca, naj hiti v grad svariti ubogo družino.

"Hitite in rešite se," je dejal. "Toda jaz moram takoj po drugi poti v gozd. Če me Topcliffe dobi tukaj pri Vas, gorje tudi naši družini!"

S težkim srcem je krepki mladenič zajahal svojega brhkega konja in oddirjal v nasprotno smer in kmalu izginil med drevjem gozda, po katerem je peljala pot.

Prestrašena je stala družina nekaj časa kakor nema. Nihče si ni vedel svetovati.

Hugh je odložil mašna oblačila in jih skril ter stopil v sobo k družini.

Bledi in prestrašeni obrazi so mu takoj povedali — nekaj resnega je!

Grofica mu razložila veliko nevarnost. "Oče, umorili Vas bodo. Moj Bog!"

Vsem so se solze vllile po licu.

"Otroci, ne bojte se za-me! Jaz sem na ta dogodek že dolgo pripravljen! Hvala ti bodi, Gospod, da me boš vrednega spoznal za te trpeti! Da, nasproti jim bom šel, kakor naš Gospod, ter tako rešil vsaj Vas."

"Ne, ne! Skriti se morate! Oče, kaj naj počnemo sirote brez duhovnika? Ne, ne! Skrijte se! A kam?"

Stara grofica Margareta je zatrepetala ob tej grozni vesti. Živo ji stopi pred oči ona strašna noč, ko je bil vjet stari župnik in so vojaki zažgali grad nad njih glavami.

"Da, da", pravi duhovnik. "Jaz moram sedaj ven, nasproti jim moram! Uboga grofica Margareta ne prenese več tega obiska surovih orožnikov. Saj je najbližja pot v nebo čez "Tyburn Hill" (to je kraj, kjer so bile tedaj ječe in morišče za katoliške duhovnike).

Že je hotel junaški duhovnik oditi iz sobe, ko se 13letni Pankrac oglasi: "Oče, ne! Vi ne smete ven! Mi ne moremo biti brez Vas! Kaj bomo počeli? Uboga stara mamica bodo umrli brez Vas! Poskusimo z zvijačo. Jaz in mala sestrica bova pomagala.

Načrt je bil kmalu storjen: Duhovnik naj se obleče v obleko dekle, skrivna soba naj se le na pol zapre, tam naj se pa igra mali Pankrac in mala sestrica.

Sklenjeno, storjeno. In to ravno se ob pravem času, ker truma orožnikov je stopila v hišo, ko je bilo vse storjeno.

"Je grofica Uršula doma?" zarohni poveljnik vratarju, "pa saj vem, da je. Primate ga in peljite ga za menoj! — Drugi obstopite hišo! — Nikdo naj vam ne uide! — Bogato plačilo vas čaka za današnji plen! — Ha, ha, ha, zopet se je tičeč vjel v — past!"

Topcliffe je bil zelo surov clovek. Posebno sovraštvo je pa še imel do ubogih katoliških duhovnikov. Polovil, ali vsaj pomagal je poloviti več katoliških duhovnikov, kakor kdo drugi na celem Angleškem. In na to je bil jako ponosen. To je bilo tudi vzrok, da je postal poveljnik.

Grofica Uršula mu pride na hodniku že nasproti.

"Mislija sem, da nas bode pustili v miru, ko ste se že lahko napili krvi Gilbertov, katere ste poklali. Pa, zmotila sem se! Še vas žejja po naši krvi. O, Bog bo plačnik!"

"Grofica, ne žalite me! Njeno veličanstvo kraljica je zvedela, da skrivate tukaj v svojem gradu mašujočega duhovnika, kar je pa po njenih milostljivih postavah prepovedano. — Nalogo imam, da ga vjamem!"

"Pa, prosim, imejte vsaj usmiljenje z ubogo staro grofico, katero zna divje razsajanje razburiti do smrti!"

"Dobro! Pokazite nam duhovnika, pa bomo takoj mirno odšli. Plačali boste le naloženo denarno kazen!"

"Ne, izdajalka pa grofica Uršula ne bo! Če je duhovnik tukaj, poiščite ga sami!"

Topcliffe da najprej sklicati vse posle skupaj v glavno sobo grada in postavi pred nje orožnika za stražo. On sam pa hiti po stopnicah v tretje nadstropje.

Hitel je ves vesel proti sobi, katero je opisal izdajalec Tomaž kot ono sobo, kjer je skrit altar in duhovnik.

Bil je prepričan, da ga gotovo tam najde, in število duhovnikov, katere je on polovil, se boče pomnožilo za enega, pomnožila tako tudi njegova veljavna pri oblastih.

"Tukaj imate vašega duhovnika," pravi krohotač se proti grofici Uršuli. "O, ga bomo že dobili," in potegne meč iz nožnice in začne nalašč na drugem sobinem koncu zabadati v steno in v vse slike po steni.

Ko pride do slike, katero mu je bila od izdajalca opisana kot slika, pod katero je skrit uhod v kapelico, zabode s silo, da prebode sliko in zadere meč do ročaja vanjo.

"Če so častiti gospod duhovnik zadaj", pravi zaničljivo, "dobili so jo zdaj-le pošteno, prav po zaslužnju, ker ne znajo poslušati postav in ukazov njegovega veličanstva, naše prevsitle cesarice Elizabete!"

Otroški krik se začuje izza slike, kakor bi bil kdo ranjen.

Grofica Uršula hoče k sliki, toda Topcliffe jo pahne nazaj.

"Le počasi, blaga gospa! Bomo že mi očeta in častitega mašnika pozdravili in mu v roke segli, da sklenemo prijateljstvo z njim in vrvice, ki mu bo zadržala grešni vrat!"

"Hahahahaha," zakrohotal se je Topcliffe in vsi orožniki.

Počasi vzdigne poveljnik sliko in res se vidi skrit prostor. Pa obraz se mu stemni. Bil je prepričan, da najde v tem izdanem koticu katoliškega duhovnika.

Pa mesto istega sedi zadaj mali Pankrac in njegova sestrica pri — igrači!

Igrače so ležale okrog obeh otrok, da se je videlo, kakor bi bil to vedno njih navadni prostor za igranje.

Prestrašena otroka skočita ven k materi v sobano.

"Mat, kdo pa je to, da naju moti pri igri? In kaj pa hočejo ti moške?"

Topcliffe se je ugriznil v ustnice same jeze. Torej jih je hlapec Tomaž za nos vodil. Da bi bil tukaj kraj, kjer skrivajo katoliškega duhovnika, ni verjetno, kako da potem puste otrokom, da se igrajo tu?

Tako si misli sam pri sebi in že sklepa, kako bo hlapec Tomaž kaznovan, ker je vodil za nos njega, poveljnika orožnikov!

Bil je razjarjen in tudi osramoten.

Pogledal je površno še v par sob, potem preklinjeval odšel v mesto.

Neka dekla mu je še vežna vrata odprla.

Ko bi bil Topcliffe malo natančneje pogledal — morda bi bil spoznal v njej iskanega katoliškega duhovnika.

Pa bil je preveč razjarjen in skušal je samo, prej ko mogoče oditi iz grada! — — —

J. P. KING
Oba telefona šte. 8
Lesni trgovec.
Clinton in Desplaines Sts. Joliet

"Kajzerhof"
se imenuje slovenska gostilna "na hribu", kjer je vedno največ zabave in najboljše postrežba.

Anton Dowiak, lastnik
1100 N. Broadway Joliet, Ill.

POZOR, ROJAKINJE!
Ali veste kje je dobiti najboljše meso po najnižji ceni? Gotovo! V mesnici

J. & A. Pasdertz
se dobijo najboljše sveže in preke jame klobase in najokusnejše meso po najnižji ceni. Pridite toraj in poskusite naše meso.

KADAR POTREBUJETE
taj lesa za stavbo ali drugo, vprašajte za cene

Lyons Bros.
LES ZA STAVBE
— IN PREM OG —
Oba telefona 17.

Washington St., JOLIET, ILL.

Mrs. Francis Fabjan
domača gostilna
in izvrstna domača kuhinja.
Najboljša postrežba in najnižje cene.

436 EAST 9 ST., NEW YORK CITY
Metropolitan Drug Store
N. Chicago & Jackson Sts.

Slovanska lekarna
+ JOHNSONOV +
"BELLADONNA" OBLIŽI

Pojdite ali pišite po pravo zdravilo v pravi prostor in to je
The A. W. Flexer Drug Co.
LEKARNARJI
Cor. Bluff and Exchange Streets
JOLIET, ILL.
Mi izpolnimo naročila vseh zdravnikov na pravi način.

Oscar J. Stephen
Sobe 201 in 202 Barber Bldg.
JOLIET, ILLINOIS.
JAVNI NOTAR
Kupuje in prodaja zemljišča v mestu in na deželi.
Zavaruje hiše in pohištva proti ognju, nevihti ali drugim škodbam.
Zavaruje tudi življenje proti nezgodam in boleznim.
Izdeluje vsakovrstna v notarsko slovo spadajoča pisanja.
Govori nemško in angleško.

Popravljamo Delo jamčimo.
KLOBUKE
kupljene pri nas urejemo brezplačno.
NAJBOLJŠI
\$2.00 KLOBUKI
V MESTU.
Brennan & Olander
318 N. Chicago St. Joliet, Illinois

Kam pa greš Jože?
Drugam ne kot k Mat. Stefaniču čes treko. Tam dobim dobro pivo, žganje, smodke in izvrstno domače vino, ki je rudeče in belo, in bo teko veselo. Pridite tudi drugi vsi, in prepričajte se sami. — Na svidenje pri

Mat. Stefanič-u,
400 Ohio Street
Joliet, Ill.

KADAR SE MUDITE NA N. CHICAGO CESTI SE OGLASITE
V mojej gostilni
in se okrepcajte po domače. Pri meni boste najbolj postreženi.

John Gersich
1000 N. Chicago St. JOLIET, ILL.

Rojaki, če hočete imeti lepo očiščeno perilo pošljite ga v edino slovensko perilnico v mestu
WELLNITZ LAUNDRY
106 N. Bluff St., Joliet.
N. W. tel. 218. Chicogo tel. 13061.
Naše delo je izborno. Podpirajte domačo ebtr!

National Studio
(R. PAWLOVSKI)
515-517 N. Chicago Street, Joliet, Ill.

Edina slovanske fotografija v Jolietu.
Zmerne cene. Najboljše delo.

NENAVADNA SLABOST.

Mnogi ljudje so podvrženi nenavadni slabosti, a vzroka ne morejo tolmačiti. Pride nenadoma brez vsih znakov in naredi dotičnika nesposobnega za delo, utrujenega in slabega. Taka bolezen prihaja navadno vsled kakega nerada prebave. Zamore nastati radi boleznih v želodcu, jetrah ali črevesih, slabi krvi ali slabih živcev. Take osebe večkrat poskušajo razna zdravila, kakor na primer pilule, decoti ali močne žganja, toda brez vsakega uspeha. Kar one potrebujejo je znano zdravilo, katero vpliva na vse prebavne organe,

IZČISTI CELO TELO IN KREPI VES ŽIVOT NAREDI BOGATO KRI, UREDI PREBAVO.

To zdravilo, katero morejo rabiti vsi člani družine in katero vi morete rabiti v vseh slučajih, če se slabo počutite, je dobro poznano

TRINERJEVO Zdravilno Grenko Vino

To naravno zdravilo, katero je narejeno iz grenkih zelišč in rudečega vina, ima široko polje delavnosti, ker ima zdravilno moč v nerednostih prebavnih organov, kateri so temelj zdravja celega telesa. To zdravilo morate rabiti pri

BOLEZNIH ŽELODCA in ČREVES ZAPRTIJI in NJE POSLEDICI, VEČKRATNEM GLAVOBOLJU, REUMATIČNIH NAPADIH, NEURALGIJI in NERVOZNOSTI, MNOGIH ŽENSKIH BOLEZNIH, KOLIKAH in KRČIH, VZDIGAVANJU in KOVCANJU.

in pri vseh takih boleznih, pri kterih je znak boleznih, izguba teka in slabost. V LEKARNAH.

JOSEPH TRINER,
1333-1339 SOUTH ASHLAND AVE.
CHICAGO, ILL.

Iz malega raste veliko!

Resničnost tega pregovora je neovrgljiva. Ako želite imeti kaj za starost, začnite hraniti v mladosti. Mi plačamo po

3%—tri od sto—3%

na prihranke. Z vlaganjem lahko takoj začnete in to ali osebno ali pa pismeno. Vse uloge pri nas so absolutno varne. Naša banka je pod nadzorstvom zvezne vlade.

Mi imamo slovenske uradnike.

The Joliet National Bank

JOLIET, ILLINOIS

Kapital in rezervni sklad \$400,000.00.

ROBT. T. KELLY, preda. CHAS. G. PEARCE, kašir

EDINA SLOVENSKA TVRDKA

Zastave, regalije, znake, kape, pečate in vse potrebščine z društva in jednote. DELO PRVE VRSTE. CENE NIZKE.

F. KERŽE CO.

2616 S. Lawndale Ave. CHICAGO, ILL. SLOVENSKE CENIKE POŠILJAMO ZASTONJ

A. NEMANICH, preda. M. GRAHEK, tajnik. S. OLHA, blag

Slovenian Liquor Co.

1115-17-19 Chicago St JOLIET, ILL.

GLAVNICA \$50,000.00.

Ustan. in inkorp. leta 1910

Družba naznanja rojakom, da ima veliko zalogo izvrstnih vin, zganja in drugih pijač, koje prodaje na debelo. Rojakom se priporoča za obila naročila.

Pišite po cenik v domačem jeziku, ali pa po našega potovalnega zastopnika.

Lokalni zastopnik: Mat. Grahek. Potovalni zastopnik: Fr. Završnik. Naše geslo: Dobro postrežba; vašepa bodi: Svoj k svojmu!

Ilirija Grenčica v steklenicah in Baraga Zdravilno Grenko Vino.

SLAVNOZNANI

SLOVENSKI POP proti žejji - najbolje sredstvo.

Cim več ga piješ tembolj se ti priljubi.

Poleg tega izdelujemo še mnogo drugih sladkih pijač za krepcilo.

BELO PIYO

To so naši domači čisti pridelki, koje izdeluje domača tvrdka.

Joliet Slovenic Bottling Co.

913 N. Scott St.

Joliet, Ill

Telefoni Chi. 2275 N. W. 480, ob nedeljah N. W. 344

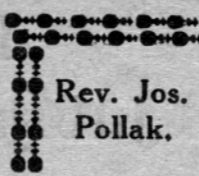
Angleščina brez učitelja!

Po navodilu slovensko angleške slovnice, tolmača in angleško slov. slovarja. Knjiga trdo v platnu vezana stane \$1.00—in jo je dobiti pri:

V. J. KUBELKA 538 W. 145 St., New York, N. Y.

Največja zaloga slovenskih knjig. Pišite po cenik.

Spomini na moje romanje v Sv. Deželo.

Rev. Jos. Pollak.

(Dalje.)
22. Sijonske hčere, Cerkev Gospodova bičanja. Cerkev sv. Štefana. Jeremijeva duplina.

Popoldne smo pogledali najprej samostan in cerkev sijonskih hčera. Tu se vidi čez cesto speljan obok starega zidu, ki sega notri v cerkev imenovanih redovnic. Na tem oboku, — tako trdi izročilo — je pokazal Pilat judom Gospoda oblečenega v škrlatist plašč, s trnjevo krono na glavi. Celo trdosrčnega rimljana je ganila razmesarjena Gospodova vnanost, tako, da je rekel: "Glejte, človek!" Hotel je s temi besedami vzbuditi vsmiljenje, hotel je, da bi judje, ki so tirjali zveličarjevo smrt, odnehali. Toda judovsko ljudstvo je bilo dospelo do vrhunca svoje hudobije. Pagani so Gospoda le zaničevali, judje so tirjali pa njegovo kri. Kričali, vpili so: Križaj ga! križaj ga! — Obok, ki sega čez ulico in je dandanašnji ohranjen v glavnem altariju cerkve Sijonskih hčera, je obok stranskih vrat, skozi katera je pripeljal Pilat razmesarjenega Gospoda krvoločnim judom na ogled. To mesto se je nekdaj imenovalo Lustratos ali Gabata.

Kako je prišel ta sveti kraj v roke in posest katoličanov? Poslužila se je božja previdnost zato človeka, ki je bil po svojem rodu jud. P. Alfonz Marija Ratisbon, sin imenitne in bogate judovske družine, je bil rojen 1. majnika leta 1814 v Strassburgu na Nemškem. Mladenič je silno sovražil katoliško cerkev, zato, ker je bil njegov starejši brat 1827 postal katoličan. Leta 1842 gre mlajši Ratisbon v Rim, in tam pride slučajno v cerkev sv. Andreja, kjer se mu prikaže prečista devica Marija. Ves preplašen od nebeške luči, pade mladenič, kakor nekdanj Savel, na tla. Zarek božje milosti ga zadene, krstiti se in v postane leta 1847 mašnik. Se svojim bratom ustanovi kongregacijo redovnic "Naše ljube Gospe Sijonske". Ta kongregacija ima nalogo vzgojevati žensko, zlasti judovsko mladino. Mašnik Alfonz Marija pade nekdanj s konja in si zlomi roko. Njegova sestra mu pošlje 5000 frankov, da bi si s tem denarjem pomagal in ozdravil svojo roko. Kar Ratisbonu preostane denarja, ga porabi za popotovanje v Sv. Deželo, kamor pripelje tudi sijonske hčere.

Nekega dne sreča pri oboku: "Glejte, človek!" dobro znanega arabea, ki mu pove, da so te razvaline napredaj in da bi bile te razvaline prav primeren stavbni prostor. Posestnika tega

IZ SLOVENSkih NASELBIN.

(Nadaljevanje z 2. strani.)

in me nagovori takole: "Jelovčan, kaj pa bode z našim društvom, ali se bode sedaj razkopal?" Odgovor mi je bil lahek, in sicer: "Razkopati se mora, ako bi vsaki član tako storil kot ti, da bi zapustil kraj meni nič tebi nič!" Dolžnost tvoja je, iti do tajnika in mu plačati, kakor sem uže zgoraj omenil, in društvo se bode in se tudi mora vzdržati na površju, in ne bode se razkopal! Ali pa n. pr. član, ki je oddaljen od tu komaj 15 milj, pa se ne zglašil in ne plača svojih asesmentov cele 3 mesece, in dobro zna, da imamo pravila, ki se glase: ako se ne zglašiš ozir. ne plačaš svojih asesmentov dva meseca, nisi deležen podpore v slučaju bolezni, in tretji mesec se ga suspenduje brez ozira; tretji mesec pa pošlje zdravniško spričevalo, da je bil bolan, s pripombo: pa mi plačajte in mi pošljite samo na moj naslov. Da, lepo! Ti ne plačaš in se ne zmeniš nič 3 mesece, še le ko te zadene nesreča, pa pišeš: pa mi pošljite simo! Oh! dragi člani našega društva! Ako bomo tako delali ozir. take podpore izplačevali, nam je propad gotov! Zategadelj pa, da se društvo obvaruje propada, smo sklenili na izvanredni seji 26. maja, delati točno po pravilih, in jaz spodaj podpisani bomo tudi gledal, da se bo to izpolnjevalo!

Zatorej javno opominjam one člane našega društva, kateri ste zapustili ta kraj, ne da bi bili splojnili svojo dolžnost, to je plačati svoje asesmente, da se zglašite pri meni osebno ali pismeno, in da plačate v teku enega meseca, kar vsakemu pripada plačati. Kateri član pa tega ne bode vpošteval in storil svoje dolžnosti, primoran bomo se ravnati po pravilih in vsacega takega zanikneža naravnost suspendovati! Ker samo ta pot nam je odprta, da obvarujemo društvo pred propadom, mi to hočemo tudi natančno izpolniti in to naše društvo vzdržati na površju! Zategadelj gotovo upam, da bode te člani društva sv. Barbare to tudi vpoštevali. V slučaju pa, da bi kateri ne znal, koliko ima za plačati, naj mi piše in jaz mu drage volje vse pojasnim.

Toliko o tukajšnjem položaju premogokopa in o društvu za danes; pa v kratkem zopet pridem, ako me g. urednik ne zavrne. (Dobro došli!)
I. Jelovčan, začasni tajnik dr. sv. Barbare, R. F. D. No. 1, East Brady, Pa.

Minneapolis, Minn., 27. maja. — Tukaj pri g. in gej. Zellinger se je ga. štoklja ustavila in jim je za spomin pustila zalo hčerko, in 19. maja so jo krstili. Kumovali so g. in ga. Strauss, oba Slovenca. To je jako lilo. Castitamo! — Vreme imamo prav gorko

prostora sta bila dva brata, ki sta zahtevala prvotno zanj 17,000 frankov, pa kmalu sta ceno vzdignila na 25,000 in slednjič na 30,000 frankov. Ratisbon se vrne v Evropo in prosi v ta namen v Belgiji in po severnem Francoskem od hiše do hiše denarja. Ko se vrne v Jeruzalem, sta poskočila posestnika na 60,000 frankov. Ratisbon je takoj plačal zahtevani znesek, da nista brata mogla še višje segati s ceno. Kupil je tudi sosednji posestvi. Za celi stavbni prostor je moral plačati 120,000 frankov. Ko so Rusi zvedeli o kupčiji, so ponudili Ratisbonu takoj še enkrat toliko, toda Ratisbon je lepo odgovoril: "Katoliški duhovnik ne popotuje v Jeruzalem s hišami barant."

Loti se dela. Najprej je bilo treba odstraniti gramoz. Ko so to storili, so našli tri metre pod sedanjim cestnim tlakom lep se štirivoglatimi ploščami sestavljen tlak. V nekatere tih plošče so bile vdolbene črte, kakor so jih rabili rimljani, kekar so igrali s kockami. Ta tlak, ki je segal notri do sedanjega svetišča bičanja, je bil brez dvojbe del nekdanjega gradu Antonija. To je bil tedaj tisti očitni prostor, na katerem so sodili Gospoda in tukaj ga je pokazal Pilat judom. Kjer se je vse to godilo, stojte sedaj redovnic in samostan Ratisbonovih redovnic. Ginljivo je pri sv. maši petje teh nun. Takoj po povzdigovanju se oglašajo orglje prav rahlo, nune in gojenke pa zapoje mило proseče: "Oče, odpusti jim, ker ne vedo kaj delajo." Par trenutkov potem se oglašajo orglje glasneje, in glasneje se zapoje iste prošnja. Tretjič zadone orglje v vsej svoji moči in v mogočnem koru, se vzdigne ista prošnja proti nebu. Tam, kjer so pred več kakor 1800 leti zaslepljeni judje neje krličali: "Proč z njim, proč z njim!" kličejo sedaj dan za dnem pobožne redovnice in nedolžne dedice: "Oče, odpusti jim!" Za cerkveni tlak služijo plošče, ki so jih tukaj izkopali. V veliki altar je zidan konec oboka, na katerem stoji krasen marmornat kip trpečega Izveličarja (Ecce homo). V tej cerkvi nas vse spominja strašnih dušnih in telesnih bolečin, ki jih je napravila Gospodu hudobija paganska in neizmerna nevaležnost judovska, s katero je za nas on vse pretrpel. — Priletna nuna, Nemka, nam je pokazala cerkev in samostan. Peljala nas je tudi na ploščato streho, raz katero je kaj lep razgled po Jeruzalemu, zlasti na prostor, kjer je stal nekdanj judovski tempelj.

(Dalje prih.)

ta teden; dozda je bilo bolj hladno. Z delom gre še precej dobro dozda, kakor že bo zanaprej. — Zda pa pozdravljam vse Slovence in Slovence po širni Ameriki. John Strauss.

Valley, Wash., 30. maja. — Cenjeno uredništvo A. S. Prosim, da natisnete par vrstic kot odgovor na dopis s podpisom "Hčer majke Slave", ki ga je neznanika pustila natisniti dne 10. maja, kjer se ona posmehuje in narobe obrača naše rojake. Tista dva zakonska, ki sta si že objavila zakonsko zvestobo, sta: nevesta je rodom ogrska Slovenka, vdova Ana Rojc, po spoštovanem posestniku in gostilničarju Ivanu Rojcu, doma iz Kamnika; ženin je pa rodom češki Rus, spoštovan mehanik, Filip Ivanovič Rolinski, doma iz Kijeve.

Posebnih novic ni tukaj, kakor da imamo lep majnik, gorko vreme in tudi dosti dežja; imamo dobro upanje, pričakovati dobre letine. Tukaj Vam pošiljam en dolar za naročnino. Vam želim veliko novih naročnikov in se tudi jaz pridruživim njim. Sedaj pa moram skočiti ta moj prvi dopis ter prosim g. urednika, da ga naj uvrsti v predale nam vsem tolikanj priljubljenega lista, naj ga ne zadene poguba v njegovem košu. Pozdrav vsem bralcem in bralkam A. S.! Listu pa želim mnogo naročnikov.
Ana Rolinski.

Waller, Tex., 27. maja. — Dragi urednik! Prosim malo prostora v vašem cenjenem listu A. S. in prosim, da bi dopis tudi zagledal beli dan, da ne bi šel v nenasitni uredniški koš.

Rojaki, zanimajte se bolj za farma! Tam si sam svoj gospod. Tam ti ne bode boss zmerom za hrbotom stal in te priganjal. Tam se odponeš, kadar hočeš. In kako hoš vesel, kadar greš čez polje in vidiš, kako ti vse lepo rase. In koliko si bolj na zdravem zraku, ne kakor v zaduhlih podzemeljskih rovih ali pa v zakajenih mestih in prašnih fabrikah pri razbeljenem železu. In ako si oženjen in imaš otroke, lahko jih zrediš za dobre državljane in dobre farmarje. Vprašam te, dragi rojak, kaj imaš od otrok v mestu? Nič in zopet nič drugega, kakor skrb! Koli-ko otrok se v mestu pogubi! Krščanski oče, ali veš, da bo Bog terjal duše tvojih otrok? Na farmah se ti skoro ne more kaj takega prigoditi.

Jaz sem prišel komaj pred par tedni iz mesta na deželo, pa se mi prav dopade. Samo malo prekasno sem prišel za začetni na farmi. Tukaj je najboljšje za naseliti se okoli Božiča, zda je pa najboljši čas za pogledati. Zda lahko vsaki vidi, kako vse lepo rase. Rojaki, ne verjemite preveč zapeljivim agentom! Prepričajte se dobro na lastne oči, zakaj nobeden agent ne bo gledal za vas, ampak zase. Ne verjuj-

te preveč na Missouri priliko! Sem imel že večkrat čitati skoro po vseh slovenskih listih, kako neki Slovence kriči nekje v Missouri. Bil sem že dvakrat, pa nisem videl nikjer tiste objubiljene dežele. Toliko povem, da je en moj faran zgubil tam \$800, berit: osemsto dolarjev. Premisli, koliko časa je moral ta rojak delati, da si je toliko denarja prišparal. Tako, kateri se da agentom v roke. Tukaj ni tega. Ako nočeš kupiti od agenta, lahko kupuš od zasebnika, in tukaj tudi država gleda na to, da ni nobeden prevarjen. In podnebje je tukaj dobro, ni tako vročina, kakor je po severu ali po vzododu. Zime ni skoro nič. Snega ni nikoli. Raste tukaj vse, kar hoče eden vsejati, po dvakrat na leto. Koruza je tukaj 5 do 6 čevljev visoka. Prvi krompir se zda kop, konec septembra se zopet drugi sadi. Tukaj je sedaj 11 Slovencev, pa vsi pravijo: "Čast Bogu, da smo enkrat iz mest in iz fabrik in jam." Tukaj imamo tudi svojo farmarsko cerkev s Čehi skupaj. Ako bi bilo nas enih 30 familij, bi imeli lahko sami svojo župnijo. Sedaj imamo samo vsaki mesec dve maši, zato ker je nas premalo za večkrat priti.

Opomba. Veliko se govori od Texasa, pa po pravici povedano, da jaz je še nisem videl lepše "kontre" in da bi bila lepša letina kije, kakor je ravno tukaj. Neki pravijo, da ni voda za nič; drugi, da je prevročje; tretji, da je veliko komarjev, in drugi, da je nezdravo podnebje. Pa vsega tega ni nič res. Tukaj je zdrava voda, zdravo podnebje, ni "gasa" in olja in ni "kolna" v zemlji tu okolu. Lahko se vsaki sam prepriča.

Oprostite, dragi urednik, da se je ta moj dopis malo preveč zavlekel. Imam še veliko več gradiva, pa ne morem zdat, se pa drugičkrat zopet kaj oglašim. Sedaj smo preveč "busy" na polju. In kličem vsem rojakom in naročnikom: Srčen pozdrav! Tebi pa, Am. Slovenec, obilo naročnikov in predplačnikov! Star naročnik.

Waukegan, Ill., 4. jun. — Rojakom v Waukeganu in North Chicagi naznanjam, da priredi Slov. pevsko in dram. društvo "Ljubljanka" v soboto 8. t. m. veselico in Math. Slanovi dvorani. Čisti dobicek je namenjen v prid slov. šoli. Ker ima veselica res blag namen, namreč pomagati slov. šoli kakor tudi vašim otrokom, je pričakovati od rojakov obilne udeležbe. Začetek ob 7. uri zvečer. Svirajo tamburaši pevškega društva Ljubljanka.

Torej v soboto večer na svidenje v Slanovi dvorani! Zabavali se bomo prav po domače, obenem pa položili mal dar naši šoli na altar.

Pavel Bartel, I. tajnik.

Na Bregu pri Ljubljani, 16. maja. — Spoštovano uredništvo A. S.! Prosim vas, da bi natisnili v A. S. moje potovanje v staro domovino, oziroma na Breg pri Ljubljani.

Šest dni smo bili na vodi, na parniku "France" francoske družbe. Naša vožnja je bila iz New Yorka do Haver, 3,238 morskijh milj. Naš parnik je prevozil 1. dan 518 milj, 2. dan 537, 3. dan 538, 4. dan 546, 5. dan 555 in 6. dan 532 milj. In šteti dan pa zagledamo suho zemljo. Kako je bilo vse veselo! Vse je začelo prepevati na parniku. Italijani so svojo peli, tisto "La mia barchetta", Hrvatje spet svojo in mi Slovenci pa spet mielo slovenske, kakor prej še, ko smo bili v tej preljubi domovini. In dne 9. maja smo se vozili iz Havra. Lepe doline in hribi so kinč francoske dežele.

Smó prišli v Pariz. Je lepo mesto, strašansko tudi veliko, na ta način je bolj kakor Chicago. In tudi smo zagledali neko slavno cerkev, pa mi nismo bili v cerkvi, okrog cerkve smo šli, ker je bila cerkev zaprta; cerkev je velika, na okroglo je zidana, nad velikimi vrati je kip apostolov, velike stopnice peljejo gori do velikih vrat. Gremo naprej po cesti in dobimo tudi enega Slovenca, ki je nam povedal, da je že delj časa v Parizu, je doma od Cirknice in vposlen v tovarni krojačnic, je povedal, da še dosti dobro zna služiti. Potem spet dobimo neko Nemko, ki se bi še kmalu zgubila; tista nam je še povedala, kod da naj gremo nazaj, kjer smo imeli svoje prtljage ali kovčge. In tako smo si ogledali veliko mesto Pariz.

Odhod iz Pariza zvečer ob 10. uri. Naš brzovlak je vozil kar je bilo mogoče. Potem pridemo v Basel. Tam si nismo ogledali mesta, smo šli kmalu naprej. Ampak Inšpruk, tistega smo pa vsi dobro ogledali. Je pa na ravnem velikem mestu, ampak okoli in naokrog so veliki snežniki in strašansko veliko skalovje. Snega je bilo še tudi dosti po teh snežnikih. Ko smo se vozili z vlakom, tako skalovje je bilo povsod na obe strani. Voda je drla gori iz vrha navzdol, kakšnih približno 50 metrov je voda letela po kakšni peči naravnost navzdol. Po teh snežnikih ne rase nič, samo golo skalovje in strašanske pečine se nahajajo. Tam se dostikrat ubije kakšen hribolazec, kot so nam pripovedovali drugi in domači ljudje.

In kaj še? Ena slovenska žrtev se je pripetila. Je bil eden, ne znam njegovega imena in je nam povedal, da se pelje iz Mantove, pa je revež ob um prišel. Zmerom je govoril, da on ne bode prišel v Ljubljano, in doma je bil od Celja, Stajersko. In predno smo prišli v Avstrijo, se je naš vlak vstavil na postaji in v tem času, ko smo mi stali, pridrdra nasproti mimo nas drugi brzovlak, a naš rojak je skozi okno skočil ravno pred parni stroj, kjer ga je vsega raztrgal. Ena ženska ga je videla, kako je z rokami si glavo zatiskal (Nadaljevanje na 8. strani.)

Vina naprodaj

Novo vino črno rudeči zinfandel, in belo vino muškotel po 35c gal., reesling 40c gal., vino od leta 1910 črno ali belo, muškotel ali reesling 40c gal., staro samo belo vino 50c gal., droznik

ali tropinovec \$2.50 gal. Vino pošiljam po 28 in 50 gal. Droznik po 5—10 gal. Posodo dam zastonj. Vиноgrad in klet St. Helena. Pisma naslovite

"Hill Grit Vineyard"

Stefan Jakš, lastnik.

Box 657. Crockett, Cal.

TROST & KRETZ

— izdelovalci —

HAVANA IN DOMAČIH SMOĐK

Posebnost so naše

"The U. S." 10c. in "Meerschtaum" 5c.

Na drobno se prodajajo povsod,

na debelo pa na

108 Jefferson Street. Joliet, Ill.

Mirovni sodnik

ZA MESTO

JOLIET, ILLINOIS

Judge Murphy

222 Jefferson St. nad Will Co. Banko,

vogal Ottawa St.

Tam je mož, ki zna naš jezik.

Poštenost in pravica — geslo.

Geo. Lopartz

Grocerijska prodajalna

N. W. telefon 808.

402 Ohio Street JOLIET, ILL.

C. W. MOONEY

PRAVDNIK-ADVOKAT.

4th fl. Joliet Nat. Bank Bldg., Joliet.

Ko imate kaj opraviti s sodnijo oglasite se pri meni.

Kadar imate s sodiščem opraviti obrnite se na

Nadelhoffer & Wellnitz

Cutting Bldg., 2nd floor, Joliet, Ill.

Z g. Wellnitzom se lahko domenite v slovenskem jeziku, ker je Slovan.

Frank Opeka gostilničar

Corner State and 11th Street,

NORTH CHICAGO, ILL.

Telephone 213.

Prodaja na drobno in debelo najboljša californijska vina.

VSİ DOBRODOŠLI!

Joliet Steam Dye House

Professional Cleaners and Dyers

STRAKA & CO.

Office and Works, 642-644 Cass

Oba telefona 488

FIRE INSURANCE.

Kadar zavarujete svoja poslopja zopet ogenj pojditte k

ANTONU SCHAGER

North Chicago Street

v novi hiši Joliet National Banke.

J. C. Adler & Co.

priporoča rojakom svojo

Mesnica

Tel. 101 Joliet, Ill.

JOS. ANSIK

slovenska gostilna

mesarija in

grocerija.

8911 Greenbay Ave., So. Chicago, Ill.

Pri meni dobite vse kar želite. Postrežba točna, blago najboljše, a cene najnižje.

S Filipinov na Kranjsko.

Za Am. Sl. spisal Jakob Cuznar.

(Konec.)

Zapustil sem rodno vas, hišico očeto, spomladi l. 1903. in se čez 8 let 4 mesece potom okrog sveta vrnil zopet nazaj zdrav in srečen pod njen krov.

Prvi teden po rihodu v domovino bil sem pod zdravniškim nadzorstvom. To povelje je dobilo županstvo iz Trsta brzajavnim putem, ker sem prihajal iz okuženih krajev. Kmalu nato sem dobil poziv od okrajnega sodišča; bil sem obtožen radi vojaških zadev, radi begunstva. Ko je pri okrajnem sodišču sodnik vse razmere natančno popisal, sem dobil po preteku par tednov vabilo od deželnega sodišča iz Ljubljane. Tam so mi prisodili povsem milostno kazno, sedem dni zapora in deset kron denarne globe. Bil sem zadovoljen s to kaznijo, misleč, bodem vsaj na pošten način poskusil tudi jetniško življenje. Šel sem v zapor takoj prvi dan po obsodbi.

V Ljubljano sem stopil s korajžo vesel, ko Zabajek zagledal, sem jokati začel.

Ko sem stopil v jetnišnico, me je peljal paznik najprvo v urad. Tam so me natančno opisali, da me morejo iskati v slučaju, če bi utekel. Oddati sem moral denar in razun zobne krtačke vse stvari, ki sem jih imel pri sebi, še celo znak J. S. K. Jednote, ki sem imel pripetega na suknji. Iz urada sem šel v drugo sobo. Tam sem moral vsaj vso zgornjo obleko, tudi čevlje. Vse to je paznik natančno pregledal od zunaj in znotraj, če ni zašite tega kje kaj tobaka. Obrnil je vse žepa, pa tudi čevlje je natančno pregledal, a ni dobil nič sumljivega. Nato sem dobil svojo obleko nazaj, arestantovske nisem dobil zato, ker sem imel premalo časa za "dinati", pač pa sem "fasal" dve volneni odevi, eno posteljno rjuho, glavnik, posodo za vodo piti in pa čepico za na glavo, ki ima prav popolnoma tak "furm" kot sokolske; mislil sem, samo peresa še manjka, pa bodem sokol. Ko sem dobil vse te stvari, me je peljal paznik v tretje nadstropje, kjer ima biti moj dom za en teden. Soba, v kateri bi se bil moral pokoriti jaz v družbi sedem drugih grešnikov, je bila polna, zato ni bilo tam prostora za mene. Paznik me praša, če hočem stanovati za dva dneva v "aincelu", ker čez par dni gre eden iz imenovane sobe na "ur-laub". Bil sem takoj zadovoljen, tudi to hočem poskusiti. Odprejo se težka vrata in hajd v ltknjo. Začutil sem se, ko sem stopil v prijazno, lepo poheljeno, 4-5 m. dolgo in od 2-3 m. široko sobico. Ob stropu je visela električna svetilka; v kotu miza in stol, v drugem polica, na kateri je stala posoda z vodo; ob steni okrog srede sobe pa je bila pripeta železna postelja s precej trdim "strozokom", kamor jetnik lahko položi svoje ude od 8. ure zvečer pa do 6. zjutraj. Že zvečer me je paznik potulil, kakšen je hišni red in kaj je moje delo. Takoj zjutraj, ko je na hodniku zazvonil elek. zvonček, sem skočil po koncu kot pri vojaki, lepo zravno posteljo in jo pripel na steno, sobo lepo pomedel, vse lepo očistil in opral, nato se umil in delo je bilo končano, nakar se odprejo vrata, skozi katera mi poda en sojetnik hlebec črnega kruha in skodelo s prežgano juho. Opoldne se zgodi ravno tako, vendar mesto ene dobita se dve skodeli za menažo; v eni se dobi vsak dan v tednu kaj drugega, enkrat ričet, drugič fižol, zelje, cmoki i. t. d., v pondeljkih pa še celo kosček mesa zraven; v drugi posodi (skodeli) pa je vsak dan jednaka, petek in sivek, požgana "župa" za "čušpajs". Zvečer za večerjo pa je sol in suhi kruh, če tega od zjutraj kaj ostane. Vsak dan izpustijo jetnike za eno uro na dvorišče na sprehod, kjer korakata po dva skupaj naokrog. Vsi, ki so v zaporu dalj ko dva tedna, opravljajo tudi kako delo čez dan. Moja dva dneva v "aincelu" sta hitro minila. Čital sem knjige, katere sem prinesel s seboj, katere so prej vse skrbno pregledali, da ja ni pisano v njih čez cesarja ali kaj sličnega, predno sem jih dobil v roke. Tretji dan sem zapustil "aincel" in šel v sobo k tovarišem. Bilo nas je 8 skupaj in večina vsi taki grešniki kot jaz, Amerikanci. Čas je hitro tekel. Pogovarjali smo se o lepih, pa tudi slabih časih v Ameriki in pripovedovali eden drugemu svoje dogodke.

Poslojpe deželnega zapora je še novo in najmoderneje urejeno. V zaporu vlada strogi red in snaga, da si ni želeli boljše.

Dobre pol ure pred odhodom bil sem poklican v jetniško pisarno, kjer sem dobil svoje stvari nazaj in plačal svoj dolg. Male postave paznik s črnimi brkami, ki je tam za pisarja, mi je napisal račun na kosček navadnega papirja, bil je sledeči: 10 K globe, 8 K 33 v. za hrano in pod tem še 2 K 98 v. ki pa ne vem, ali je bilo to za napitnino ali kaj. Prašal sem ga, pa je odgovoril: "To so posebni stroški." Odgovoril sem mu pa, da napitnino, ker je po hotelih že taka navada, mu iz proste volje dam, vendar prisliti se pa k temu ne dam, in odločno mu odgovorim, da ne plačam in da hočem govoriti s predstojnikom zapora. Nato se usede in pravi: "Čak'te, bom še

enkrat zračnil," in kmalu se obrne ves nedolžen k meni in pravi, da se je zmotil za tisto svoto, ki je poprej rekel, da so posebni stroški.

Zatorej rojaki, ker na stotine je vas, katere čaka v domovini kazen, če se kedaj povrnete, da bode te vedeli, da se tudi v Avstriji pobira "bakšiš" in pazite, da se paznik pri pisarniški mizi v pisarni deželnega zapora v Ljubljani ne zmoti, ker je zelo slab računar.

Dolgi teden jetništva je minul, prišel je dan rešitve in zapustil sem hišo pokore, katere praga ne želim več prestopiti. Ves srečen in vesel sem se podal v ljubo prostost. Pomilovanja vredni so oni, ki morajo sedeti mesece in celo leta. Vsak naj se varuje tega stanu, če le mogoče. Jetniški stan je težaven stan.

Znano je tako vsakemu, da so razmere v domovini jako slabe. Draginja je zelo velika, tako da delavec komaj zasluži za skromno vsakdanje življenje. In gotovo so le redki oni, ki pridejo iz Amerike v domovino, ki bi ne želeli nazaj.

Po domovini tudi zelo razsaja nesrečna bolezen "žganjepitje", ki je tudi vzrok veliki revščini. V koliko družinah, v katerih je oče pijanec, stradajo otroci potrebne kruha! Pijača, predvsem "šnops" je največji sovražnik dobremu gospodarstvu in napredku. Pri hišah, katerih gospodar je pijanec, ni nobenega napredka, vse v neredu, vse gre rakovo pot, in končno zapoje boben, ki v naši domovini zelo pogosto poje. Pijača, posebno "šnops" je največ vzrok, žal posebno na Slovenskem, tolikim bojem in pobojem. Vlada gleda mirno ta propad, prezadovoljna je z dobičkom, ki ji ga nosi za ljudstvo toliko nesrečno žganje. Poslanci, ljudski zastopniki tudi vse to mirno gledajo, ker bojijo se zameriti onim volilcem, ki se žive od žulje snopšarjev. Res je, da niso vsem slabim tazermer krive opojne pijače, vendar pa to v veliki meri. Le pogledimo na Dansko, o kateri sem čital pred leti še v Ameriki, da na Danskem se je včasih zelo veliko pilo in pijančevalo, zato je bilo gospodarstvo na zelo slabi stopinji. Mnogi so videli, kaj je vzrok tega propada, zato so pričeli boj proti alkoholu, in to z velikim vspohom. In danes je Danska ena najbolj prosperujočih in naprednih dežel na svetu.

Velika nadloga za našo domovino so tudi čezdalje večji prepri in sovrastvo med strankami. Sicer se danes za ljudstvo, posebno kmeta, dela in skrbi veliko bolj kot nekdanj, a to strašansko ovirajo in onemogočujejo strankarski prepri in sovrastvo. Če ena stranka dela in zida kaj koristnega, to druga z vso silo podkopava in podira. Deželni odbor S. L. S. je pričel za domovino prekoristno delo, da se izrabijo vodne moči Kranjske dežele v korist ljudstva, a nasprotna stranka temu delu nasprotuje in ga črni, in bilo bi ji ljubše, da bi se tega prekoristnega zaklada polastil tuje.

Rezervni sklad nad pol milijona kron.

Ljubljano. Spet tako lepo mesto, vse drugačno kot pred 9. leti. V 9. letih se vse prenenadi. Ljubljana je res bela Ljubljana, kot sem že včasih slišal. Lepo je res, vse je prijazno!

In ob 1. uri popoldan pridemo v Borovnico, kjer je naš rojstni kraj, kjer je tekla naša zibelka. Smo bili 3 od borovniške župnije. To je bilo veselo! Nas niso poznali. Gremo proti naši cerkvi, ko so šli ravno ljudje k popoldanski službi. Si ogledamo cerkev. Je res kinč borovniške župnije, vsa je nekako prenenarjena in je res prijazna cerkev. Potem gremo vsak na svoj dom. Pridem domov, me pa spet nobeden ni poznal. Kaj si mislite, dragi čitatelji A. S.: od doma ravno pred 9. leti in domov po 9. letih! Ko sem šel v obljubljeno deželo, sem pustil še starše žive; ko sem pa prišel, očeta nisem našel, samo mater. Mati so začeli jokati od veselja. Tudi od moje žene mati so prihitali, so tudi jokali od veselja, ko niso mislili, da bi me še kakšenkoli videli. In tukaj je res vse lepo. Cvetlice cveto po travnikih, letina kaže dobro, vroče je že delj časa, trava je že za kositi. In kaj še? Tista ptica, ki je nisem slišal 9 let, ki poje "Ku! ku!" v gozdu, sem spet slišal. Ku-ku, ku-ku...

Koncem tega dopisa še pozdravljam vso mojo žlahto, kot moje ženo, moje mlajše v Coloradi, mojega švogra, njegovo ženo, njegove mlajše in v Clevelandu pri Kolarji kot Toneta, Petrovčeve, njegovo celo družino, in vas, g. urednik in bralce A. S. Vas prosim, da bi natisnili to v list, da bi "rajžal" ta dopis po celi Ameriki, da ne bi ga v koš zavrgli. Kar je pomote, prosim dajte popraviti, ker jaz nisem dosti vajen v taki reči, posebno v dopisih.

Franc Suhadolnik.

Največ hladne sence boše našli "na hrību" pod košatimi drevesi, in najboljše vas obrije naš stari in poznani brivec, g. Filip Hibler na Ruby in Summit Sts., Joliet, Ill.

Nemogoče.

Korporal: "Gospod major, ponižno naznanjam, da se je tambor Juric ponoči ustrelil!"

Major: "Saperlot! Tambor — pa ustrelil? Saj nima puške, ampak boben. To ni mogoče!"

AKO HOČETE IMETI DOBRO 14K POZLAČENO URO Z NAPISANIM JAMSTVOM TOVARNE ZA 20 LET, JO LAHKO DOBITE OD NAS NA LAHKE OBROKE, MESTO OD TRGOVCEV, KI RAČUNAJO DVAKRAT TOLIKO. POSTAVITE ŠTEVILKE ZGORAJ TAKO, DA BODO NA VSE STRANI SOŠTELE NA 18, VAM POSLJEMO CERTIFIKAT ZA \$25 KREDITA Z ENO NAŠIH UR IN VERIZIC; TUDI POSLJEMO NAŠ KATALOG, DA SI IZBERETE URO, VERIZICO I OVEŠKE. POSLJITE ZNAMKE ZA POŠTO IN PIŠITE NA: LENOX WATCH CO., 32 Union Square, Dep. 11, New York.

AUSTRO-AMERICANA PAROBRODNA DRUŽBA

Direktna črta med New Yorkom in Avstro-Ogrsko.

Nizke cene

Dobra postrežba, električna svitljava, dobra kuhinja, vino brezplačno, kabine 3. razreda na parobrodih Kaiser Franz Josef I. in Martha Washington.

Na ladajah se govore vsi avstrijski jeziki.

Družni parobrodi na dva vijaka: Kaiser Franz Josef I., Martha Washington, Laura, Alice, Argentina, Oceania. Novi parobrodi se grade.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrni na glavne zastopnike:

PHELPS BROS. & CO.
2 Washington St., New York, N. Y. ali na njih pooblašcene zastopnike v Zjed. državah in Kanadi.

Naprodaj farma.

160 akrov čiste zemlje s poslopji. Hiša z 11 sobami, hlevi, par konj, 10 glav govedi in vsakovrstno kmet, ordje, 100 kokoši in 3 prešiči. Vse prodam za \$3,500; lahko se tudi farma na pol razdeli. Več pove: JOS. STARIHA, 8t R. F. D. No. 1, Holton, Mich.

KMETSKA POSOJILNICA Ljubljanske Okolice Reg. Zad. Zneom.

Zav. v Ljubljani Dunajska Cesta 18. obrestuje hranilne vloge po čistih brez odbitka rentnega davka. **4 in 1/2 %** Naš zaupnik v Zjed. državah je **Frank Sakser**, 6104 St. Clair St., Cleveland, O. 82 Cortland St., New York.

Stanje hranilnih vlog dvajset milijonov kron.

MALI GLASI.

Kdor išče dela, za enkratno objavo 10c
Kdor koga išče, za enkratno objavo 25c
Kdor išče delavcev, za enkratno objavo 50c
Naznanila, zahvala, i. t. d., za enkratno objavo \$1.00
Druge vrste oglasi po dogovoru.

Godba za ples in vse druge sabave, zmožna igrati slovenske in drugonarodne komade, najnovjše. Z orkestrom ali plehovo godbo po unijaki ceni. Tudi iščem slovenskih godcev. Telefon 703 N. W., 1521 Chic. Josp Stukel, 209 Indiana st., Joliet, Ill.

GOĐBA ZA VSE PRILIKE, ČLAN A. F. M. Stanov. tel. Chicago 1098, urada tel. Chicago 564. Boyne's Band and Orchestra, soba 2, D'Arcy Hammond Bldg., Joliet, Ill. Jos A. Boyne.

RABIMO MALE VSOTE DENARJA na posodo po zmernih cenah. Povprašajte: Sisters of Charity, St. Mary's Hospital, Pueblo, Colo.

NAPRODAJ LEPO UREJENA Lekarna, ki ima dober promet. Lepa prilika za Slovence. Več pove uprav "A. S."

HIŠI NAPRODAJ NA 321-323 N. Bluff St., vsaka ima 6 sob in se dobi od obeh \$24 najemnine mesečno. Cena \$1150 za vsako z loto. Lahki obroki. Več se pove na 213 Cass St., Joliet, Ill. 4

HIŠI NAPRODAJ NA 2. CESTI V La Salle z eno loto, prostor za 3 družine v prijazni okolici. Poceni za gotovino. Več pove Jas. Feeney, 627 Hennepin St., La Salle, Ill. 5t

AKO KATERI ROJAKOV VE KJE je Janko Vouk, doma iz Jesenice, Gorenjsko; 10. aprila odpeljal se je z parnikom v Ameriko in še ni nikakega poročila od njega. Prosim naj se naznani njegovemu stricu: John Poglajen, St. Joseph, Minn., R. R. No. 1, Box 29.

NAPRODAJ 2 VELIKI LOTO S 3 hišami, ker se moram seliti v drugo mesto. Tu je prilika — ceno. C. Johnson, 405 Shelby St., Joliet, Ill.

KJE JE JOS. FURAČ, DOMA OD Karlova na Hrvaškem? Prosim, da se mi javi njegov naslov. Ant. Stefance, Box 963, Manistique, Mich.

IŠČEM ŽENSKO KATERA ŽELI v zakon stopiti. Vzame se vdovo ali dekle, bolj priletno, staro okoli 35 let. Imam svoj dom in pohištvo. Bog mi je ženo pobral, zato sem primoran poiskati druge. Naj mi piše takoj. Naslov se glasi: M. K., Box 336, Ironwood, Mich.

NAPRODAJ HIŠA PRIMERNA ZA prodajalno na 1101 N. Hickory St. Dober vlog; prodaja se poceni, ker mora biti prodana. Vprašaj tam.

DELO IŠČE 25 LETNI SLOVENEK z možen poleg slovensčine tudi nemščine ter delne angleščine v govoru, pisavi in računanju — v kaki trgovini ali saloону. Vprašajte pri uredništvu tega lista. t2

BODI KMET!

NE OSTANI SUŽENJ! BODI SVOJ GOSPODAR!
Delaj, ko se dobro počutiš; počivaj ko si bolehen, in plača ti gre naprej celo leto vseeno. To je kar si vsak želi in to ti mi ponujamo. Imamo 45,000 akrov zemlje v Michiganu; najboljša prst, najugodnejše podnebje na svetu; prodamo jo ceno in na lahke obroke. Vse kar rabiš je \$150 za prvo plačilo, in damo ti kolikor časa želiš za plačevanje ostanka.

Rojaki tvoji so že tam in imajo polje tako lepo, da ti bo takoj odprlo oči; 250 bušljev krompirja zraste na akru; 2 1/2 ton sena na akru, 75 bušljev ovsa na akru; tako tudi mnogo drugega. Najlepsi sadovnjaki v Ameriki so poleg naše zemlje.

Zdaj je čas kupiti predno se cena zviša. Kupi kmalu in prihrani novce. Tu ni rudniških eksplozij, štrajkov ali izgube dela. Daj družini dovolj dobre hrane, prostega gibanja in svežega zraka — in popolne svobode.

Ekskurzij gre vsak 1. in 3. torka na naše zemljišče vsak mesec. Pripravi se za prihodnji in pojdi, da ti pokažemo dobro deželo, krasna farma in dobre zabave. — Piši za knjigo — zastojni, ki pove o vseh udobnostih, ali pa vprašaj pri nas za podrobnosti.

Illinois-Northwest Colonization Co.
908 Tacoma Building
5 LaSalle Street CHICAGO, ILL.

POZOR, SLOVENC!

Največja in najbolj varna hranilnica v stari domovini vrhniške okraja je: **OBČINSKA HRANILNICA NA VRHNIKI**. Posluje še le drugo leto in se ji je zaupalo že nad poldrugi milijon kron hranilnih vlog. V to hranilnico nalagajo tudi sodnije denar mladoletnih otrok in varovancev ter č. g. župniki cerkveni denar.

Vloženi denar obrestuje po 4 1/2 odst. brez vsakega odbitka. Za varnost denarja porokuje cela občina vrhniška z vsem svojim premoženjem in vsa davno močjo. Hranilnica je pod strogim nadzorstvom vlade. Vsaka izguba je v ti hranilnici, tudi v slučaju vojske, popolnoma izključena.

Denar pošiljate po pošti ali kakim zanesljivim banki. Pri banki zahtevajte odločno, da se vam pošlje denar le na občinsko hranilnico na Vrhniki in ne v kako drugo manj varno hranilnico. Nam pa takoj pišite po kateri banki dobimo za Vas denar. Svoj naslov nam pišiti razločno in natančno.

Občinska hranilnica sprejema tudi hranilne knjižice drugih hranilnic in posojilnic kot gotov denar, brez da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Prepričani smo,

da vsaka velika banka je prišla do svojega stališča za to, ker je dobila v svoje roke prav veliko število

malih vlog

Radi imamo na skrbi male vsote, najsibo za uloge ali za čekovni ali trgovski promet.

Plačamo 3% obresti na vlogah.

First National Bank

Cor. Chicago and Van Buren Sts.
Najstarejša banka v Jolietu.
Glavnica in preostanek \$400,000.00.

Naročite zaboj steklenic novega piva, ki se imenuje

EAGLE EXPORT

ter je najboljša pijača.

E. Porter Brewing Company

Oba telefona 405. S. Bluff St., Joliet, Ill.